

— Izdaja ob 4. zjutraj —
 Stane mesečno Din 25.—; za leto
 —ostvo Din 40.—; neobvezno.
 — Oglasi po tarifi.
Uredništvo:
 Ljubljana, Knafova ulica št. 5/L
 Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
 št. 3034.
 Nekopiral se ne vračaje.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
 ulica št. 54. — Telefon št. 2094.
 Izdajniški oddelki: Ljubljana, Prešernova
 ulica št. 4. — Telefon št. 2094.
 Podružnice: Maribor, Aleksandrova
 št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
 —
 Račun pri poštne c. zavodu: Ljubljana
 št. 11.445 — Praha č. 10.78.186
 Wien, Nr. 205.241.

Nova vlada bo imenovana šele v torek

General Hadžić čaka na prihod londonskega poslanika Gjurića. — Hegemonisti se z vsemi sredstvi upirajo volitvam. — Sklicanje radikalnega kluba. — Ministrski kandidati

Beograd, 14. julija.

Bliža se žalostna obletnica političnega dogodka, ki je lansko leto iznenadil vso javnost. Blejski pakt, to je zveza Vukičevićevih radikalov s SLS, je na prvi mah izgledal nekaj tako neuporabnega in protislovnega, da so mnogi pričakovali, da zadene na odpor v sami klerikalni stranki. Da se to ni zgodilo je samo dokaz, da tam nima nihče pravice samostojnega političnega mišljenja in da se vsaka kritičnost, zlasti v inteligenčnem krilu te stranke v kralji za- duši.

Koalicija gg. Vukičevića in Korošca je izvedla nasilne volitve v vsej državi. v Sloveniji pa je bil naperjen njen teror proti naprednim elementom.

Volitvam je sledil reakcionarni režim, kakor ga doslej v Jugoslaviji še ni bilo. KDK je ponudila demokratom vodstvo, da zlozi sistem blejskega pakta, vendar se je pokazal g. Davidović slabiča, ki se je v strahu pred energičnimi odločitvami in iz malenkostne rivalitete proti Marinkovičevim demokratom iznenada odločil, da mesto voditelja jugoslovenske demokracije postane član političnega kartela Vukičević-Davidović-Korošec-Spaho.

Ni tu prostora, da bi ponavljali vse napake, ki jih je zagrešil ta režim. Treba je le pokazati na bilanco in ta je takšna, da mora do kosti pretrpeti vsakogar, ki mu je na srcu usoda naše države. Omenjeni kartel je dovedel do takih razmer, ki so do temeljev prestole eksistenco naše države. Kdor vrh tega ve, kaj se je godilo za kulisami v zadnjih tednih, ta mora priznati, da je bilanca kartela ne samo pasivna, marveč da je strahovita in ko se bo pisala politična zgodovina Jugoslavije, bo zabeleženo delovanje blejskih pogodbenikov med onimi, ki so z uspehom rušili, kar se je poprej zgradilo z najtežimi žrtvami.

Kam sedaj? Časi so tako resni, da bi mi opustili rekrimacije, če bi nasprotniki ne bili tako drzni in nesramni. Mesto da je umaknejo v najtemnejši kot in se zadovolje s tem, da se jim omogoči miren umik v zasluženo ožadi, poskušajo z intrigami še nadalje zastrupljati vodnjake in svoji grozni bilanci dodajajo še nadaljne pasivne točke. G. Vukičević sklicuje radikalni klub v nadi, da vendar še v zadnjem hipu pomeša in skali situacijo, prikrrije svoje grehe in napake in po možnosti kroni oteži njeno ravno pot. G. Korošec pa s svoje strani iznaša vesti o protidržavnosti KDK in razvija zlasti v Sloveniji besno bratomorno borbo, da bi odvrnil pozornost od sebe.

KDK je bila po kralju hegemonističnega kartela mnenja, da je treba njej poveriti volilni mandat. Četudi je manjšina, vendar je bila s popojnoma parlamentarnega stališča njena zahteva logična in utemeljena, kajti vse štiri kartelirane stranke so solidarno zakrile sedanja grozna situacija in naravna posledice tega dejstva bi bila v vsaki demokratični državi, da bi v takem slučaju prevzela vodstvo nasprotna parlamentarna grupa.

Predlog KDK ni bil sprejet, pač pa se je krona odločila za sestavo nevtralne vlade. Napram temu predlogu je zavzela KDK umerno stališče, da dokazuje, da njej ni za neposredno vladno moč, ampak da se zadovolji z nevtralizacijo vladnega aparata, od katerega pa pričakuje svobodne volitve. To stališče brez dvoma olajšuje celokupno atmosfero in bo omogočilo pameten sporazum med svobodno izvoljenimi zastopniki naroda glede preustroja države in končne sanacije naših razmer.

KDK pričakuje od nevtralne vlade depolitizacijo uradniškega aparata in razumne reforme v administraciji. Vlada, ki ne bo postavljala kandidatur in koje člani sami ne bodo kandidirali v Narodno skupščino, bo imela časa dovolj za administrativno delo in za pripravljanje dobrih zakonov. KDK ne zavrne ničesar zase, najmanj pa zahteva od Srbijskega za prečane kaj, kar jim je ali kar bi Srbijscem škodilo. KDK želi Sumadiji popolno politično svobodo in vsestranski kulturni in gospodarski napredek in zaradi tega zahteva, da bodo brezumne intrige in konjuralni motogovci proti nevtralni vladi in svobodnim volitvam propadle.

Če se to zgodi in če dobimo zares nevtralni režim, ki bo za vse kraje enakopravno in enako razumevanje, režim, ki bo pripomogel, da bodo bodoči poslanci zares zastopniki naroda, ne pa zastopniki policijskega pritiska, potem

Beograd, 14. julija p. Ker je tekom včerajšnjega dne mandat krone general Hadžić dokončal konzultiranje šefov parlamentarnih skupin, od katerih je zvedel, kakšno stališče zavzemajo njihove stranke napram njegovemu mandatu, si je današnji dan posvetil izbiri oseb za svoj kabinet.

Parlamentarne stranke se morejo deliti na dve skupini z ozirom na svoje stališče do mandata generala Hadžića. Stranke bivše vladne koalicije zahtevajo sestavo delovne nevtralne vlade, dočim se stranke opozicije izrekajo za sestavo nevtralne vlade, zahtevajo pa obenem, da naj bi ta vlada izvedla svobodne volitve. Naravno je, da delajo stranke bivše vladne večine vse mogoče poskuse, da bi otežile misel generala Hadžića. Tako je Velja Vukičević brzojavno pozval vse poslance radikalnega kluba, naj pridejo v Beograd, da se bo mogel baje klub izjaviti o nastalem položaju. Intriga stremi očitno do tega, da bi se radikalni klub izjavil proti nevtralni volilni vladi, kakor da bi se sploh pri sklepanju o nevtralni vladi zahtevalo kako mnenje radikalov. Radikalni klub se bo baje sestel že jutri ali pa pojutrišnjem.

V političnih krogih se še vedno živahno razpravlja o značaju mandata generala Hadžića. V krogih bivših vladnih strank zatrjujejo, da ima general Hadžić misijo sestaviti delovno vlado, ki bi delala s parlamentom, vendar pa v tem prepričanju niso sigurni, ker obstoje gotovi znaki, da bo Hadžićeva vlada volilna. Iz okolice generala Hadžića samega namigujejo, da ima general namen sestaviti vlado, ki naj bi nato šele sama sklepala o položaju, t. j.

o vprašanju, ali naj se parlament odgodi in kasneje razpusti, ali pa naj eventualno poskusi delati s parlamentom. V vsakem primeru bo o tem sklepala šele na novo sestavljena vlada. Javnosti je znano, da odklanjajo skoro vsi predstavniki prečanskih krajev, ki prihajajo v poštev kot člani nove vlade, odločno vsako delo s sedanjim parlamentom; nihče izmed prečanov ne bi mogel vstopiti v vlado, ki bi hotela nadaljevati delo z okrvavljeno Narodno skupščino.

Danes se je v političnih krogih opazilo, da se je general Hadžić sestel k daljšemu razgovoru z načelnikom ministrstva narodnega zdravlja dr. Štamparjem, ki je načelno pristal na vstop v nevtralno vlado. Kateri so drugi kandidati za ministrske portfelje, se še ni moglo točno ugotoviti. Javnosti manjkajo zanesljive informacije. Izmed Slovencev se v prvi vrsti omenjajo vseučiliški prof. dr. Pitamic in generalni tajnik Zbornice TOI v Ljubljani dr. Fr. Windscher; izmed Hrvatov dr. Štampar, dr. Jakša Raklić iz Splita, ravnatelj Prve hrvatske štedionice dr. Pliverić, univ. prof. dr. Šilo- vić, univ. prof. dr. Stražnicki in bivši načelnik v ministrstvu ver dr. Lano- vić. Kdo so kandidati izmed Srbijsan- cev, se pozitivno še ne ve, razen za londonskega poslanika Gjurića, za ka- terega je general Hadžić sam povedal, da ga je pozval iz Londona. Mandatar general Hadžić je danes izjavil novinarjem, kakor poročamo na drugem mestu, da pričakuje prihod poslanika Gjurića za ponedeljek. Po tej izjavi to- rej sestave nove vlade ni pričakovati pred torkom.

Značaj Hadžićeve nevtralne vlade

Informacije iz dobro poučene strani o ciljih in sredstvih Hadžićeve misije

Beograd, 14. julija, p. Od osebnosti, ki se je dosedaj izkazala kot vrlo dobro poučena o političnem položaju, je dobil vaš urednik nocoj sledeče informacije:

«Kakor dosedaj kaže, bo g. Hadžić do torka dovršil svojo misijo in sestavil svojo vlado. V beograjski politični javnosti se mnogo ugiba ali bo ta vlada »delovna« ali »volilna«. Pod »delovna« vlada je seveda razumeti vlado, ki bi obnovila zasedanje sedanje Narodne skupščine. Zahteva hegemonistične koalicije, da mora biti nevtralna vlada »delovna«, ni nič drugega, nego intriga, da bi se misija generala Hadžića še v zadnjem hipu ponesrečila. Seveda se kleroradikalni in demokrati sami dobro zavedajo, da bi vlada v tistem hipu izgubila karakter nevtralnosti, ko bi hotela nadaljevati zasedanje Narodne skupščine, ker bi s takim korakom provocirala najhujši odpor KDK in vseh prečanskih krajev. Reči Vam smem tudi to, da bi g. Hadžić pod tem pogojem ne našel nobenega ugodnejšega Hrvata za svoj kabinet. Trditve, ki jih čujemo iz ust hegemonistov in ki jih čitate tudi v klerikalnem tisku, da se mora Narodna skupščina zato sestati, ker zahtevajo državni interesi, da se morajo sprejeti nettunske konvencije, so švindli. Kraljev mandat se avtentično glasi, da g. Hadžić sestavi vlado. Ako bi krona smatrala, da so na dnevnem redu katerekoli vprašanja, ki neodložljivo zahtevajo zasedanje Narodne skupščine, big. Hadžiću ne bila dala neomejenega mandata, temveč bi mu naročila, da poskusi sestaviti vlado, ki bo delala z Narodno skupščino.

Jutri in pojutrišnjem se bodo stvari predvidoma razvijale v bržem toku. Ni dvoma, da so vse osebnosti iz prečanskih krajev, ki prihajajo v poštev kot ministrski kandidati, voljne vstopiti v vlado le pod pogojem, da se Narodna skupščina, v kateri se je dogodil umor, ne sestane več. V ostalem pa hoče biti nova nevtralna vlada seveda delovna vlada in to še kako delovna. Odstraniti bo imela s krepkim ukrepi najgorostnejše izrastke Vukičević-Koroš- čevega režima in čez glavo bo imela dela, da uvede v državno administracijo red, pokaže prečanskim krajam dejansko voljo uvesti ravnopravnost in da s celim svojim delovanjem znova vzbudi zaupanje v državo.

Zato je mogoče, da nova vlada ne bo

je upravičena nada, da po težkih vi- harjih polpreteklih dni vendarle še za- sijajo zarja boljše bodočnosti tudi Jugo- slaviji

takoj volilna, t. j. da ne bo takoj raz- pustila parlament, temveč šele po pre- teklu nekaj časa, dokler s svojim delom ne pomiri narod ter ustvari novo at- mosfero v državi.

Včerajšnje avdijence

Beograd, 14. julija. (p.) Na dvoru so bili danes sprejeti v avdijenci, razen generala Hadžića, tudi dr. Marinković, dr. Spaho in dr. Korošec. Avdijenci dr. Marinkovića in dr. Korošca se spravlja v zvezo z atenta- tom na načelnika javne varnosti Žiko Lazića. Dr. Korošec je izjavil po avdijenci novinarjem, da je Žika Lazić izven vsake nevarnosti, tako da je upanje, da bo mogel že v najkrajšem času zapustiti bolnico.

Nepotreben alarm

Zagreb, 14. julija n. Ker se je snoči v bli- žini Radićeve vile čulo streljanje z vojaških val, so se pričele po mestu širiti najrazlič- nejše vesti, med drugim, da se niso čuli sa- mo streli iz vojaških pušk med valami, tem- več tudi kakih 20 strelav iz revolverjev. Policia je izvedla raclo okoli vile Stepana Radića in povečala varstvo. Razen tega so se pojavili omladinici-dobrovoljci, ki stra- žijo v bližini Radićeve vile. Z ozirom na ta dogodek je poslanec Avgust Košutić posetil armijskega komandanta Matića in ga na- prošil, naj bi se v bodoče vojaške vaje ne vršile več v neposredni bližini vile Stepa- na Radića. General je obljubil, da bo uve- del preiskavo, kaj je na stvari in koliko je pri tem prizadeto vojaštvo.

Mednarodni kongres literatov v Jugoslaviji

Beograd, 14. julija. 6. Dne 27. septembra bo odprt v Beogradu kongres za zaščito avtorskih pravic, ki ga bo priredila naša sekcija mednarodne organizacije za zaščito avtorskih pravic. Ob tej priliki se bo pro- slavila tudi 50letnica te mednarodne or- ganizacije in se pričakuje, da bodo na prosla- vi zastopane vse države sveta. Kongres bo trajal v Beogradu tri dni, 30. septembra se bo nadaljeval v Zagrebu, 1. oktobra pa za- ključil v Ljubljani.

Avtomobilska dirka v Dalmaciji
 Split, 14. julija. n. Jutri se bo v Omisu vršila velika avtomobilska dirka, kateri bo prisostvoval tudi general Petrović. Spora- zumno z drugimi sekcijami je za dirko do- loženih 7 nagrad, med katerimi je tudi zlata doza za cigarete kot darilo kraljice Marije.

Moralni Sarajevčani

Sarajevo, 14. julija n. Danes je došlo na sa- rajevskem kopališču do velikega skandala. Dve dami sta prišli preveč dekoltirani ter sta vzbudili javno pohujšale. Prišlo je do pretepa med go- sti, ki so napadli kopalke, ki so ju potem z nju- nima kavaljerima vred odpeljali na policijo.

Kdo je atentator

Ugotovitve dosedanje preiskave o napadu na šefa javne varnosti

Skrivnostno pismo v klobuku. — Nasprotujoče vesti o atenta- torjevem imenu in njegovi prošlosti. — Ugotovljeno je že, da ima skrivce

Beograd, 14. julija p. Beograjska po- licija vodi energično preiskavo, da iz- sledi skrivce atentatorja, ki je stre- ljaj v notranjem ministrstvu na načel- nika javne varnosti Žiko Lazića. Koli- kor se doznava, je atentator Momčilo Ivanov prišel v našo državo iz Pariza preko Rima. Gotovo je, da je bil atenta- tor član makedonskega revolucionar- narnega komiteja, kar je razvidno tudi iz pisma, ki so ga našli v njegovem klobuku. To pismo je bilo pisano v Za- grebu in je datirano z 11. julijem 1928. Pismo je pisano v bolgarskem jeziku in se v prevodu glasi: »Po prihodu s potovanja sem našel pismo Vanče M. (Mihajlova), skrivca umora generala Protogoreva, v katerem me vprašuje, kaj smo zamislili. Pisal sem mu, da ne moremo postopati po njegovi prvi od- reddi in da smo se namesto s »para- bellumom« preskrbeli z manjšim ka- librom. Pisal sem mu, da se nismo vi- deli in razen tega, da je bilo angažirano drugo orožje.«

V pismu se navajajo tudi gotove osebe, od katerih je prejel razna pi- sma, vendar pa se imena teh oseb dr- že v tajnosti zaradi olajšanja policijs- ke preiskave. Zatem stoji v pismu: »Eto, čim premeš to pismo, pristopi takoj k dejanju. Vanče me vprašuje o zadržanju gotovih oseb tukaj pri nas. Čim prečitaš to pismo, ga uniči, toda ne po svojem običaju. Stori in umri ta- ko, kakor to pristaja junakom mako- donske krvi. Naj spoznajo krvavi srbski upravniki, da so med nami še ved- no ljudje, ki znajo umreti z nasmehom na ustnih. Naj vedo, da naše krogle dosežejo povsod svoj cilj in ubijejo vsakogar. Z bratskim pozdravom.«

Kakor se vidi iz tega pisma, je bil atentat izvršen po načrtu. Šef javne varnosti Žika Lazić je v razgovoru z novinarji izjavil, da je preiskava po- trdila, da se je vse zgodilo po naročilu iz Sofije, in sicer po nalogu Vanče Mi- hajlova. Cela stvar je bila organizirana iz Bolgarske in tudi atentator je pri- šel iz Bolgarske. Na vprašanje, ali so kakšni skrivci, je Žika Lazić novinarjem svetloval, naj se obrnejo na šefa beograjske policije Acimovića. Pri te- lesni preiskavi atentatorja niso ničesar našli. Šele v njegovem klobuku so iz- sledili omenjeno pismo s podpisom V. Z.

„Tako zvani beograjski nevtralni tisk“

Točna sodba beograjskih »Novosti«. — Kako so pisali listi o zločinu Puniše Račića in kako pišejo sedaj o atentatu na Žiko Lazića

Beograd, 14. julija. 1. Nocojšnje beo- grajske »Novosti« objavljajo pod na- slovom »Tako zvani nevtralni tisk« do- lijši članek, v katerem primerja pisec poročanje beograjskega tiska povodom atentata v Narodni skupščini in seda- njega atentata na načelnika notranjega ministrstva Žiko Lazića ter naglaša med drugim: »Sredi prestolnice, sredi belega dne piše in komentira včerajšnji atentat tako zvani nevtralni tisk (pisec misli predvsem beograjsko »Politiko«). Pred tremi tedni je bil izvršen v Na- rodni skupščini še strašnejši atentat. Dva narodna poslanca sta bila ubita, trije pa ranjeni. Zaman smo pričako- vali, da bo nevtralni tisk obsodil zločin in morila. Zaman smo pričakovali, da bo ta tisk s pomočjo svoje »prvo- vrstne« poročevalske službe opisal vse, kar se je zgodilo pred tem atentatom in da bo nevtralno ocenil vso težino te

tragedije in nje posledic. Tako je bilo včeraj. A danes? Danes je popolnoma drugače. Danes je nevtralni tisk stopil iz svoje nevtralnosti in obtožuje za atentat celo sosedno državo. Danes vo- ta nevtralni tisk točno povedati, da je atentator iz Bolgarije, ve, kdo ga je poslal, kakor da bi bilo atentatorju vse to napisano na čelu. Danes piše nev- tralni tisk o nekakem zgodovinskem pomenu atentata na višjega policijske- ga uradnika, v čigar profesionalni ri- ziko končno spadajo tudi taki doživlja- ji. A včeraj? Če se »nevtralni« pre- gledajo vsi dogodki, je bil atentat 20. junija samo incident in neprijetna epi- zoda. S temi »nevtralnimi« očali gleda- no, se dve hrvatski glavi in tri tež- ke rane ne morejo meriti z eno samo lahko poškodbo na srbijski glavi. To je tako zvani nevtralni tisk naše pre- stolnice.

da bo kmalu napočil početek nove dobe ter preporoda za vso Srednjo Evropo.

Quod licet Jovi...

Zagreb, 14. avgusta 6. »Novosti« poročajo iz Beograda, da v opozicijskih političnih krogih zamerjajo Žiko Laziću, ki je kot na- čelnik oddelka za javno varnost, torej kot visok uradni notranjega ministrstva izja- vi, o sosedni državi, da se v njenem glav- nem mestu nahaja razbojniško gnezdo. Ko je svoječasnno Stepan Radić delal povodom umora v Narodni skupščini, ko sta bila umorjena dva poslanca, trle pa težko ra- njeni, da se v Beogradu nahaja razbojniško gnezdo, je govoril o glavnem mestu svoje države in ne kot službena oseba, ki bi na- padala tujo državo. Ne glede na mednarod- ne posledice izjave Žike Lazića, da je Scifia razbojniško gnezdo, bi morala imeti njego- va izjava tudi pri nas gotove politične po- sledice.

lastor o usodi Malmgreena se polagoma dviga

O Amundsenu še ni zanesljivih vesti

Italijana sta pustila Malmgreena na cedilu. — Tako izzvani izpoved rešenega Zappija. — »Krasin« išče Alessandrinijevo skupino, o kateri pa ruskemu odboru še ni nič znano. — Soro in Van Dongena rešilo finsko letalo. — Čsl. zahvala Rusom.

Moskva, 14. julija g. Zdi se, da je skoraj gotovo, da sta oba Italijana Zappi in Mariani, ki ju je rešil ledolomilec »Krasin«, pustila svojega tovariša živega na ledu, tako da je postal Malmgreen žrtev postržovalnosti za svoje tovariše in za Nobilovo posadko. Ta domneva izvira iz razgovora zastopnika ruske brozjavne agenture, ki ga je imel na krovu »Krasina« z rešenim Zappijem. Kakor poroča, poročevalec ruskemu pomožnemu odboru za Nobila, je Zappi izjavil, da sta Malmgreena živega pustila na ledu. Malmgreen ni mogel več prenašati strašnih naporov in ni mogel več korakati dalje. Zappi ne ve ali je Malmgreen še živ, domneva pa, da ga je medtem rešila smrt. Malmgreen je prešil oba Italijana, naj bi ga prepustila usodi in se sama rešila.

V razgovoru je Zappi izjavil doslovno: »Ko smo se tri tedne dolgo vlekli dalje po ledu, Malmgreen ni mogel več prenašati naporov in pomanjkanja ter ga je bilo treba pustiti na ledu.« Zappi je dalje izjavil, da sta z Marlianom smatrala za svojo dolžnost, da koraka dalje, in sicer tembolj ker je bila skupina, ki jo je odnesel zrakoplov brez vsake pomoči in ji je bilo treba čimprej pokazati pomoči.

Zappi je dalje pripovedoval, da so 10 dni ostali na samotni ledeni plošči, dokler se ni nekoga dne Mariani, ki je bil popolnoma brez moči, zdelo, da sliši ladijsko sireno. Tudi ko sta pozneje zapazila dim, še vedno nista upala na rešitev ker nista mislila, da bi mogel ledolomilec priti do njih. Mnenja sta bila, da jih more rešiti le letalo. Ker 2 meseca nista imela nobene zveze z ostalim svetom, nista vedela za številne ekspedicije, ki so bile odposlane. S solzami v očeh sta se zahvaljevala svojim rešiteljem. Njihovo odpravnostno stanje se polagoma boljša.

»Krasin« bo nadaljeval iskanje onega dela posadke, ki jo je odnesel zrakoplov. Zahvala je od ladje »Città di Milano« točno

poročilo o položaju. Led je pričel zaradi nastalega mraza zopet zmrzovati. Ruski pomožni odbor izjavlja, da o tem delu Nobilove posadke ni ničesar znano.

Oslo, 14. julija g. Stotnik Sora in norveški vodja pasje vprege Van Dongen nista bila rešena po ledolomilcu Krasinu, temveč po finskem letalu, ki ju je prineslo v Kingsbay. Vest o rešitvi ene skupine, ki jo je odnesel zrakoplov, niso resnične. Skupino so sicer opazili, toda ledolomilec Krasin je še le na poti do njih.

Milan, 14. julija s. Po vesteh iz Kingsbaya se je »Braganz« posrečilo rešiti tudi Variniga, danskega vodjo alpinske skupine, ki je bila z ladje »Città di Milano« odposlana proti severnemu rtiču in je ostala pri rtu Brunn. Tamkal so izgnali sled o njej. Krasin se bo vrnil v Adventski zaliv, da se založi s premogom. Na krovu bo pripeljal v Kingsbay vse rešene raziskovalce.

Moskva, 14. julija s. Predsedstvo sovjetskega oddelka aeroarktične družbe sporoča pomožnemu odboru za Nobila, da bi bilo treba po njegovem mnenju iskati Amundsena ob vzhodni obali Spitzbergov med otokom Etge in Medvedovim otokom. Predsedstvo prosi, da bi se vršila raziskovanja v tej smeri.

Kingsbay, 14. julija g. Norveško časopisje nadaljuje ostro kampanjo proti Nobilu in zahteva sodno preiskavo o Malmgreenu. V švedskih krogih domnevalo, da sta oba Italijana pustila Malmgreena na cedilu. Sumijo celo, da sta Zappi in Mariani vzela Malmgreenove beležke in jih uničila.

Praga, 14. julija g. Zunanje ministrstvo je dalo češkoslovaškemu odpravniku v Moskvi nalog, naj izreče sovjetski vladi priščeno zahvalo za velikodušno in požrtvovalno delo ledolomilca »Krasina«, ki je rešil tudi češkega učenjaka dr. Behouneka. Minister Hodža je poslal njegovi sestri na Spitzbergo brozjavne čestitke.

Užaljeno veličanstvo

Kmečki posestnik z Notranjskega nam piše:

Besnenje v »Slovencu« in »Domoljubu« je tako smešno, da se mu krohotajo prav vsi pametni ljudje. Tiste grožnje z bojkotom naj si gospodje pri »Slovencu« in »Domoljubu« vtaknejo v nedeljo popoldne za klobuk in naj grejo z njimi na sprehod. Morda jim bodo kaj vrgle, saj brez beračenja itak ne morejo živeti.

Da, slovenski narod je užaljen in osramočen pred vsem svetom; osramočen in užaljen ga je brezvestni klerikalizem s svojim zaveznikom Puniša Račićem. Puniša Račić je bilo komita v vojni proti Turkom, klerikalci pa so bili vojni zavezniki Turkov. O, da bi Puniša to vedel, bi gotovo ne služil klerikalcem. Pa kaj hočete, saj je poturica hujši od Turka.

Da, da, gospoda, tako je, užaljeni ste, pa tudi mi smo užaljeni — in še kakol To vam bomo že pokazali ob prvi priliki, prav gotovo pa pri volitvah.

Kar se pa tiče vaših zaslug za slovenski narod, vam za danes povemo samo eno in edino zaslugo: Napravili ste iz slovenskega naroda — slovenskega berača. Živel užaljeni klerikalizem s svojimi puhlimi glavami!

Kmet.

Reforma sovjetske justice

Moskva, 14. julija s. Namestnik pravosodnega komisarja Krilenko je izjavil v referatu o reformi kazenskega zakona na seji pravosodnega komisarijata, naj bi se vsi zločini razdelili v tri skupine, in sicer v socialno škodljive, v socialno nevarne in v socialno posebno nevarne prestopke. Za kaznovanje socialno škodljivih naj bi zadostoval socialno politični in moralni ukrepi, kakor n. pr. bojkot, za kaznovanje socialno nevarnih ječa, za kaznovanje posebno nevarnih pa smrtna kazen. Razen tega je Krilenko ugovarjal, da se kaznujejo zločinci z določeno dobo ječe. Trajanje ječe naj se določi po načinu prestopka. Pri socialno nevarnih prestopkih naj bi bili zločinci zaprti tako dolgo, dokler se ne pobojšajo, do čim naj bi bili trdovratni in nepoboljšljivi zločinci kaznovani z nedoločeno dobo ječe.

Usoda francoskih premorskih letalcev

Rio de Janeiro, 14. julija s. Te dni so našli v zalivu Prago v bližini brazilske obale steklenico s pismom, ki pojasnjuje usodo dveh pogrešenih francoskih letalcev, Saint Romana in Mouneyresa, ki sta spomladi leta 1927. letela iz Pariza v Južno Ameriko. Pismo se glasi: Letalo je moralo 800 milj od brazilske obale pristati na samotnem otoku, ki ni zabeležen na nobenem zemljevidu. Umirava od gladi, Saint Roman. Oba letalca sta 5. maja 1927 odletela iz Pariza in od tedaj ni bilo o njih nikakega sledu.

Fašistično hujskanje

Sušak, 14. julija. e. V Istri iz vseh podjetij po vrsti odpustijo delavce jugoslovanske narodnosti. Med delodajalci kroži letak, ki jih poziva, naj odpuste vse jugoslovanske delavce in zaposlijo italijanske. Eden izmed teh letakov pravi: »Naši bratje so brez posla, dočim naši neprijatelji Jugoslaveni jedo naš kruh in izrabljajo italijansko gostoljubje. Ne kruha, temveč svina! Živela vojska, živela fašizem!«

Jutri vsi na Rožnik na kresovanje viškega Sokola!

Lahkoatletska tekmovanja za državno prvenstvo

Na igrišču Primorja so se večeraj pričela tekmovanja za državno prvenstvo v lahki atletiki. Prireditelj je zelo uspešno in tudi doseženi rezultati so zadovoljivi. Tekmovanji se je udeležilo devet klubov in sicer: ASK, Bačka, Concordia, Hašk, Ilirija, Jugoslavija, Marathon, Pančevski SK in ASK Primorje. Pri takih udeležbi je razumljivo, da se vrši v poedinih točkah zelo ostro borba, kar vsekakor pospešuje sportni borbeni moment.

Rezultati:

100 m predtek: 1. predtek: I. Schlesinger (ASK) 11.6, II. Puc, III. Perović (oba Pr.). — 2. predtek: I. Podpauski (Hašk) 11.8, II. Rajz (Jugosl.), III. Režek (Il.). — 3. predtek: I. Stepišnik (Il.) 12.2, II. Novaković (Bačka), III. Obadić (ASK).

Krogla: I. Gašpar (ASK) 11.62, II. Gjaković (Panč.) 11.38, III. Slamič (Pr.) 10.55.

100 m finale: I. Podpauski (Hašk) 11.6, II. Schlesinger (ASK), III. Stepišnik (Il.).

Skok v vis: I. Buratović (ASK), II. Telesko (Panč.), III. Medica (Pr.), vsi trije po 170. — 200 m predtek: I. Rajz (Jugosl.), II. Obadić (ASK) 25 sek., III. Novaković (Bačka). — 2. predtek: I. Podpauski (Hašk), II. Habič (Il.) 25.6, III. Vlainić (Panč.). — 3. predtek: I. Stepišnik (Il.), II. Jamnicki (Hašk) 24.2, III. Perović (Pr.). Najboljši drugi pride poleg zmagovalcev v finale.

Disk: I. Messner (Hašk) 37.45, II. Manojlović (Conc.) 36.875, III. Slamič (Pr.) 36.27; boljšo od dosedanjega podsaveznega rekorda.

400 m predtek: 1. predtek: I. Nikhaci (Panč.) 61.6, II. Kraljačić II (ASK), 2. predtek: I. Ritić (Hašk) 55.2, II. Kraljačić I (ASK), Boranić (Marath.).

Skok v dalj: I. Katlay I (Hašk) 6.426, II. Telesko (Panč.) 6.395, III. Režek (Il.) 6.205. — 110 m zapreke: I. Kallay I (Hašk) 17 sek., boljšo od jugoslovanske, II. Praunspurger (ASK), III. Jamnicki (Hašk).

1500 m: I. Predanić (ASK) 4:22.2, II. Kumer (Marath.), III. Zorja (Pr.). — 400 m predtek: 1. predtek: I. Ilirija 46.4, II. ASK. — 2. predtek: I. Hašk; štafeta Primorja, ki je prišla kot prva na cilj, je bila radi prestopa proge diskvalificirana in ne pride v finale.

Do sedaj doseženi skupni rezultati: Hašk 5 prvih mest, eno tretje; ASK 2 prvi, dve drugi; Pančevski SK tri druge; Primorje štiri tretja; Concordia in Marathon po eno drugo; Ilirija dve tretji; Jugoslavija in Bačka nista dosegli nobenega placementa.

Nadaljevanje tekmovanja danes popoldne ob pol štiri.

Nedolžno prelita kri vpije do neba!

Dne 20. junija sta bila v Beogradu umorjena dva dobra hrvatska poslanca, trije poslanci pa nevarno ranjeni. Postreljal jih je politični prijatelj in zaveznik naših klerikalcev in dr. Korošca radikalni poslanec Puniša Račić.

Umor je bil skrbno pripravljen. Tri dni poprej je prinesel vladni list »Jedinstvo« nesramen in hujskajoč članek, v katerem je naravnost pozival na umor obeh kmečkih voditeljev Pribičevića in Radića. Korošec je bil takrat še notranji minister, a je pustil, da so list z zločinskim pozivom svobodno razširjali po Beogradu. Korošec ni ničesar ukrenil za varnost poslancev, čeprav bi bila to njegova sveta dolžnost. Dolžnost ministra in dolžnost duhovnika!

En dan pred zločinom je morilec Puniša Račić vložil v Narodni skupščini predlog, naj proglasijo Radića za norca. Na koncu predloga grozi, da bo z Radićem sam obračunal, ako njegov predlog ne bo sprejet. Ta predlog je podpisal tudi slovenski klerikalni poslanec, ožji somišljenik dr. Korošca Razni policijski poslanci so v parlamentu kar odkrito namigavali, da se bo nekaj zgodilo. Notranji minister Korošec še tudi sedaj ni ukrenil ničesar za varnost Pribičevića, Radića in njihovih tovarišev.

Policija dr. Korošca je streljala na mlade ljudi v Beogradu, čeprav niso zagrešili ničesar drugega, kakor da so se zavzemali za koristi Slovenije, Hrvatske in Dalmacije.

Policija dr. Korošca je streljala in ubila tri mladeniče v Zagrebu, ko so zagrebški meščani protestirali proti krvavemu zločinu Koroščevega zaveznika Puniša Račića.

Mnogo, preveč nedolžne krvi je bilo prelito! Ta kri vpije do neba! Klerikalce je začela peči vest in začeli so se bati obsodbe svojih volilcev. Da bi udušili svojo vest in da bi odvrnili pozornost od svojih velikih grehov, so začeli zmerjati in obrekovati poštene Slovence. Ravno tako se zdi, kakor da bi radi vse Slovence, ki mislijo s svojo glavo, spravili s sveta po lepem vzgledu, ki jim ga je dal njihov prijatelj in zaveznik Puniša Račić.

Vse besnenje pa je zaman. Klerikalci se ne bodo otresli odgovornosti za nedolžno prelito kri!

Narod jih je spoznal, sodil in obsodil!

Kazen za greh

Dopis poštenega slovenskega duhovnika

Po vsem svetu je naenkrat postalo težko ozračje in viharji se pojavljajo sedaj tu, sedaj tam ter rujejo dreve, podirajo domove in ugonabljajo vse kar jim pride na pot. Valovito je morje, valovi dvigajo težke ladje visoko ter jih mečejo nazaj v globine, dokler se ne rešijo ali končajo. Tako razsaja in ugonablja narava. Skoro natančno po tej naravni poti sledi pa tudi svetovno politično življenje. Razburkan je ves svet in valovi politike ugonabljajo gospodarstvo posameznih narodov in držav. Tudi naša mlada država je žal zašla s svojo politiko na kriva pota, na katerih je prišla v tok viharjev, ki jo mečejo sem in tja ter jo ugonabljajo gospodarsko in ji ne dajo časa, da bi se mogla urediti.

Kako razburkano je naše politično življenje, nam je jasen dokaz zadnja tragična krvava bitka v parlamentu. Srce se krči Slovani, ko to razmišlja in ko gleda, kako brat brata ubija radi politike. Ali je res nad nami Slovani prokletstvo, da se moramo vedno boriti brat proti bratu? Mar nismo že v teku našega obstoja zadosti občutili tuj jarem, v katerega nas je vedno pelala naša nesloga, naše medsebojno klanje?

Ali ni zadosti prostora in kruha za vse v Jugoslaviji stanujoče Slovence, da morejo složno med seboj živeti? Zakaj tedaj to prerivanje in klanje? Mar nas hočete zopet potisniti pod tuji jarem, ki smo se ga komaj znebili? Zato bratje, roko na srce in vsakdo naj spozna svojo krivico, naj obudi svoje politično kesanje in naj krene na pravo gospodarsko politično pot, ki bo privedla državo do konsolidacije, do tako pogrešanega miru in gospodarskega procvita!

Slovani smo in kot taki se moramo strniti in ne ločiti po plemenih, pobijati drug drugega, kar slabi skupno moč naše mlade države. Nečuvjen je bil dogodek, ki se je zgodil v Narodni skupščini. Namesto, da bi spoznali, da sedanja pot politike ni prava pot, se še bolj poglabljamo v nasprotstva ter bijemo brat po bratu, da se bolj gotovo ugonobimo.

Kam plovimo s takim delom, ali ne sigurno v propast?

Žalosten je ta pojav in nikdar ne bo prinesel kake koristi državi in narodu, pač pa veliko škodo. Še bolj žalostni pojavi časa pa so medsebojni boji med posameznimi slovanskimi narodi. O kako ostudni so ti in kako ugonabljajoči.

Tudi naš mali narod slovenski je soudeležjen pri tem in skoraj bi rekel, da v tem prednjači drugim narodnostim v državi.

Te dni se zopet odigrava tak boj v našem malem narodu in v »Slovencu« z dne 10. t. m. čitamo sklep oblastnega odbora, ki začenja poostrevati politični boj. Gospodje okoli »Slovenca« se pritožujejo nad krivicami, ki se baje goče voditelju SLS dr. Korošču. Krivično v svet in se zvijejo zadiči od pušč prave.

Ali veste, kaj je to?

Kazen za greh! Le spomnite se, kako velik mož je bil vaš bivši voditelj in kako ste vsi bili srečni, da ste ga imeli. Čitajte nekoliko svoje liste. Kako slavo ste mu peli in kako ste se mu vsi klanjali s škofom na čelu.

Poglejte pa gospodje nekoliko pozneje v dobo pred preobratom, ko ste politično uničevali in ubijali svojega lastnega voditelja, tega velikega moža, blagopokojnega in zaslužnega dr. Ivana Šusteršiča in druge njemu zveste. Kaj vse ste izrekli v javnost? Kake spovke in podtikanja ste jim natvezili?

Da, gospodje! Božji mlini meljejo počasi ali sigurno in nikdo ne uide zaslužni kazni!

Kazen za storjeni greh vas sedaj preganja in zato se rušijo vaše vrste in zato se ruši moč vaša in vpliv vaših velemož.

»Kdor drugemu lamo koplje, ta sam v njo pada!« je narodni izrek, ki velja tudi še danes in bo veljal vedno.

Zverinsko ste trpili do obupa politično vaše prednike voditelje, sedaj pa prihaja čas, ko boste tudi vi morali okusiti iste muke, ker je politiku že tako usojeno. Val političnega življenja vas je dvignil na visoko goro politike, ki pa vas bo treščil zopet v nizino pozabljenosti ali pa vas bo vrgel ob pečino, da se ugonobite.

Pregovor pravi: »Kakor posodiš, tako se ti vrne!« Čas vračanja prihaja! Vi zahtevate zadoščenja, a kako zadoščenje ste dali sami tistim, ki ste jih preganjali? Popravite krivice, katere ste napravili svojim lastnim sodrugom politikom, potem pa zahtevajte šele zadoščenje! Poldite v se, spoznajte sami sebe, krenite na pravo pot in jo pokažite z bratsko medsebojno ljubeznijo tudi vsem drugim, ki so jo zgorežili!

Tedaj pa bomo nastopili Slovenci kot en mož in pokazali svojim bratom v državi in izven nje, da je le v slogi moč, in prišli bodo boljše časi, ki jih drugače ne bomo pričakali.

Tragična smrt mehikanskega letalca

New York, 14. julija s. Mehikanski narodni junak v zraku 20letni stotnik Caranza je postal žrtev tragične letalske katastrofe. Ko je hotel po vzgledu Lindberga poleteti iz Mehike v Washington, ga je na potu preseletila velika nevihta. Letel je ravno nad New Jerseyem, ko je udarila v aparat strela, vsled česar se je zrušil na zemljo. Letalo so pozneje našli na neobljudenem ozemlju ob obali. Caranza je bil mrtev.

Polom sovjetske kmečke politike

Moskva, 14. julija d. Ker se kmalu pričenja dvigati produkcija žita, objavlja sedaj vlada nove smerice kmetijske politike. Sedaj se skuša dvigniti produkcija miralim potom. Osrednji izvrševalni odbor sporoča, da bodo v bodoče prepevane vse prisilne mere proti kmetom. Revizije, hitne preiskave in slične metode bodo sploh prenehale. Obznanu se sporoča, da bodo oone žita svrščane.

Norveški listi zahtevajo aretacijo Nobila

Očitajo mu, da je zakrivil s svojo malomarnostjo smrt Malmgreena in drugih

Oslo, 14. julija s. Razjarjenost nad Nobilom zaradi Malmgreenove smrti je na Švedskem in Norveškem tako narasla, da zahtevajo resni listi aretacijo Nobila in uvedbo kazenskega postopanja zaradi malomarne usmrtnice.

Malomarnost Nobila ni samo v tem, da je pomanjkljivo pripravil in izvedel vso ekspedicijo temveč tudi v okolnost, da je kljub temu, da je več vedel, zavajal pomožne

ekspedicije in s tem preprečil rešitev vseh onih, ki so šli zanj v pogubo.

Listi vprašujejo Nobila, zakaj je molčal, da je prišlo med njim in Malmgreenom do težkega nasprotja, tekmo katerega je bil Malmgreen ranjen, nakar je zbežal. Listi domnevalo, da je Nobil nastopal proti Malmgreenu samo za to na tak način, ker se je bal razkritja, ki bi jih podal Malmgreen o Nobilovem škandalu.

Angleški tisk o beograjskem zločinu

»Balkanski malopridneži.« — »Beograjski zločin.« — »V skuščini opozicijo enostavno postreljajo.« — »Udarec proti edinstvu države.«

Pod takimi naslovi prinašajo ugledni angleški listi poročila o naši državi po umoru poslancev v Narodni skupščini. Pri vsem tem naši klerikalci olepšujejo zločin s tem, da skušajo valiti moralno odgovornost na opozicijo. Na ta način še poglobljajo našo pramot, kajti inozemstvo ne more razumeti, da se je vlada, ki jo je umor tako strahovito kompromitiral, toliko časa ustavljala podati demisijo. »Slovenec« je celo cinično zagotavljal, da ča demisijo ni prav nič nikakega poudarka, kakor da so podobni zločini v naši skupščini na dnevnem redu. Med tem obotavljanjem pa se je vlada energično trudila, da je za drag denar lansirala v nekatere liste članke, ki naj bi jo opravičili in vso krivdo natovorili opoziciji.

Delavsko glasilo »New Leader« je priobčilo dne 29. pr. m. članek pod naslovom »Balkanski malopridneži«, kjer pravi, da vsi evropski narodi težo po miru, samo v vzhodni Evropi se traja neprestana majhna vojna. V zadnjih dneh smo celo doživeli, da je v beograjskem parlamentu neki poslanec kar enostavno postreljal vso prvo vrsto opozicije, kakor da bi to bil edini način za rešitev spornih točk med vlado in opozicijo. Jugoslovanska politika trpi še vedno na tem, da Srbijanci kot gospodarji izrabljajo vlado na račun Hrvatov in Slovencev. Da Beograd vlada nad Jugoslavijo, je isto, kakor da bi Belfast vladal nad Veliko Britanijo. Belfast je glavno mesto onega dela črke, ki se je ocepil od irske države, ter sedež najhujših nasprotnikov irske svobode in prave parlamentarne demokracije.

Liberalni »Manchester Guardian« piše istega dne, da so se ob pogrebu žrtve Račičevega zločina čuli v Zagrebu govori, da te žrtve niso bile zamen, marveč da se bo borba za popolno enakopravnost vseh državljanskih Jugoslovancev z neznanjano silo nadaljevala.

Konservativno glasilo »Observer« priobčuje članek pod naslovom »Jugoslovanski ubijalci«. »Observer« priznava, da je informacije prejel od beograjske strani in naglašuje posebno, da Radić ni Srbijanec, temveč Črnogorec in da so Črnogorci najbolj divji element v državi. — Puniša Račić je plod pokvarjenega, carskega miljeja, kar režimovi dobro vedo, vendar skušajo krivdo pripisati nedolžnim Črnogorcem ter jih prav po krivici sramotiti pred svetom.

»Times«, polslovesno glasilo britanske vlade, se počasi v vladno krizo v svojih člankih s dne 1., 4. in 5. julija. V prvem članku je važno sledeče mesto: »Vladne stranke željno pričakujejo, da se vrne Stepan Radić v politiko, kar sovražijo Pribičevića in bi radi imeli posla s samim Radićem.« Podla spleta, ki ima namen, odrediti Radića od Pribičevića, se je tedaj pojavila že v angleških listih s prozornim namenom, da bi se režimovci lahko sklicevali na mnenje angleškega lista.

Drugi dopis razprda zopet možnost take

Grozne eksplozije

Würzburg, 14. julija s. V smodnišnici Hasloch je prišlo danes ob četrta na 12 do eksplozije, ki je razdejala staro tovarniško poslopje. Tudi mnogo drugih tovarniških objektov je bilo poškodovanih. Daleč na okrog so popokale vse šipe. Dosedaj so ugotovili štiri mrtve, 8 težko in 6 lahko ranjenih. Ko se je zgodila nesreča, je bilo v tovarni zaposlenih kakih 130 mož. Boje se, da leže pod razvalinami še nove žrtve.

Würzburg, 14. julija g. V sled eksplozije v smodnišnici v Haslochu ob Mainu je bil uničen večji del tovarne. Skoraj vsa tovarniška poslopja so težko poškodovana. Prvi eksploziji je sledila v kratkem presledku druga, ki je učinkovala še hujše. O vzrokih dosedaj ni znano ničesar. Smodnišnica je eksplodirala že 20. maja 1926 in tudi takrat je zahtevala katastrofa 20 človeških žrtve.

Heerlen, 14. julija s. V rovu princa Henrika se je pripetila težka rudniška nesreča. Dosedaj so izlekli 8 mrtvih. Verjetno je, da je v rovu še 5 delavcev mrtvih. Med mrtvih je tudi član rešilne ekspedicije, ki je pri reševanju tovarišev sam našel smrt. Preiskava je dogajala, da se je katastrofa pripetila včeraj ob 2. in sicer najbrže zaradi gorljivih plinov. Okoli 3000 delavcev je rešilna ekspedicija privlekla nezvestnih na površje.

Milijonske poneverbe

Milan, 14. julija s. Pri Rimski banki so prišli na sled milijonskim goljufijam. Uradnik Bruschi ni priložil črte, pisemski papir in stampilke ter z njimi izvedel po raznih mestih poneverbe, ki gredo v milijone. Bruschi je zbežal.

Naši kraji in ljudje

Slovo od Slovenije

Zagrebski konzul nemške republike g. Ferdinand Sailer je premeščen iz Zagreba in poklican v Berlin na službovanje v zunanjem ministristvu. G. konzul si je tekom svojega skoro triletnega bivanja v Zagrebu pridobil tudi med Slovenci mnogo znanecv in prijateljev, ki bodo vsi obžalovali njegov odhod. Pa tudi sam je g. konzul v ljubili Slovenije, kakor najbolje dokazuje naslednje poslovilno pismo, ki nam ga je poslal v objavo:

Velepoštovani gospod glavni urednik!

Dovolite mi, da Vas pred svojim odhodom v Berlin, kamor sem poklican na službovanje v Zunanje ministristvo, naprosim, da v Vašem c. listu objavite v slovo slovenskemu narodu moj pozdrav V 2 1/2 leta mojega tukajšnjega delovanja sem bil službeno in tudi na oddihu večkrat v Sloveniji. Nisem se samo odzival vabilom ravnateljstva uprave velesejma in ZTOI, gospodarskih združenj in posameznikov, temveč sem tudi drugače pozdravil vsak službeni povod, ki mi je dal priliko spoznati slovenski narod in njegovo lepo domovino. Tako sem obe slovenski oblasti spoznal zelo podrobno in smatram za svojo dolžnost, da sporočim javno še enkrat mojo najtoplejšo zahvalo vsem oblastvom, gospodarskim organizacijam in novinarjem, ki so me podpirale z največjo naklonjenostjo in razumevanjem pri mojem stremljenju, da utrdim kulturne in gospodarske odnose med Nemčijo in Slovenijo.

Tudi izven uradnega poslovanja mi je bilo naklonjeno, da sem sklenil osebne prijateljske zveze z mnogimi Slovenci. Na mojih potovanjih po Vaši lepi, snažni in urejeni deželi me je visoko in nizko sprejemalo z enako prijaznostjo in vzbudilo v meni čut, da živim med narodom, ki stremi za napredkom, je marljiv, človečanski in sprejemljiv za vse lepo in umetnostno in prirodi in nemškemu narodu kulturno zelo soroden. Da je povsod v Vašem narodu enako čustvovanje za Nemčijo, nam je dokazal prijazni sprejem mojih rojakov v Vaših mestih in vaseh in spoštljivo negovanje grobov naših vojakov v Sloveniji. Zato upam, da nas bo skupnost naših interesov še vedno bolj združila in da bo medsebojno spoštovanje omogočilo tudi vsestransko zadovoljujočo rešitev onih problemov, ki se nam pojavljajo tam, kjer je zgodovina pripadnike naših narodov, tostran in onstran Karavank določila k mirnemu sožitju.

V zadnjih žarečih tednih sem v dolinah Krasi, na zelenem Pohorju, na plamenčih planinah Kamniških Alp in na neprekosljivi Kredarici žalosten jemal slovo od Vaše lepe dežele, ki sem jo tako iskreno vžljubil. Ravno tako varno, kakor me je izkušeni slovenski vodnik povedel po Bambergovi poti na nosni vrh kralja Triglava, da mi odkrije lepraznato svojo gorskega sveta, tako naj dobrohotna usoda pelje slovenski narod čez vse ovire v srečno in svobodno bodočnost.

Z najodličnejšim spoštovanjem
Vam zelo udani
Sailer, nemški konzul.

75letnica Mr. Ph. Jakoba Radoslava Hočevarja

Včeraj je praznoval 75letnico svojega rojstva g. Mr. Ph. Jakob Radoslav Hočevar, emer. lekarnar na Vrhniki in posestnik na Zg. Brniku pri Cerkljah na Gorenjskem.

Jubilant ni le dobro poznan v okolici Vrhnike in na Gorenjskem, temveč tudi na Koroškem, kjer je delno in uspešno deloval za slovenski narod.

Rojen 14. julija 1853. na Zg. Brniku na Gorenjskem kot sin posestnika in vnasagca trgovca je odšel že v ljudsko šolo v Ljubljano, kjer je izvršil tudi gimnazijske študije in potem vstopil kot praktikant v lekarno pokojnega lekarnarja Karla Savnika v Kranju. Univerzitetne študije je študiral v Gradcu in je bil promoviran magistr farmacije v juliju l. 1880. Kot asistent je potem služboval v Ljutomeru in v Velikovecu.

Za časa svojega osemletnega bivanja na Koroškem si je pridobil nemalovrednih zaslug za narod. Z veliko poštovanostjo je ustanavljal in podpiral podružnice sv. Cirila in Metoda ter slovenske posojilnice. S svojimi prijatelji je prirejal shode, na katerih je navduševal ljudstvo za narodno stvar. Zaradi tega njegovega dela za slovenski narod so ga Nemci črtili in preganjali, napadali v »Tagespostu« in »Freie Presse«, ter ščuvali njegovega šefa in zahivali od njega, da odpusti iz službe tega hujšaka.

Ko je g. Hočevar videl, kako napadajo

Princ Tomislav je prvič fotografiran s svojo mamico na Bledu.

zaradi njega njegovega šefa, je zapustil Koroško in se podal v domači kraj. Leta 1899. mu je bila podeljena koncesija za ustanovitev nove lekarnarice na Vrhniki. Tu se je kmalu popolnoma udomačil. Udeleževal se je vedno v napredni vrsti. Izvoljen je bil v občinski odbor, kjer je deloval s takratnim županom in in svojim prijateljem Gabrijelom Jelovškom nesebično za blagor občine. Takrat so bili za občinski odbor skrbi in delapolni časi, kajti treba je bilo zidati šolo in vodovod. Do lanskega leta je bil upravni svetnik občinske hranilnice, katero je vsled starosti opustil.

Kdor je bil na Vrhniki, vsak pozna tega moža kremenitega značaja, veselo narave ter odprtih rok, kadar je treba pomoči. Poročen je z gospo Kristino, rojeno Sadnikar iz Ljubljane. Najstarejši sin Stanko je lekarnar na Vrhniki. Mlajši Slavko pa v Šiški; hčerka Marinka je soroga dr. Andrejčiča, odvetnika na Sušaku.

Gospodu jubilaru želimo, da bi še mnogo let praznoval svoj rojstni dan čil in zdrav, v krogu svoje rodbine in svojih prijateljev!

Viktor Rohrmann – sedemdesetletnik

Danes praznuje 70letnico svojega rojstva širok Sloveniji spoštovani in priljubljeni ljubljanski veletrgovec g. Viktor Rohrmann. Dobrodušnega gospoda ne pozna le vsa Ljubljana, temveč občuduje njegovo mladeniško čilost tudi dežela, ker ni narodne slavnosti, ki bi jo ne podprl s svojo dobrotljivo roko. Njegova poštovanostna agilitas in njegov jekleni značaj so mu pridobili množico prijateljev v vseh slojih in med pristaši vseh strank. Vsi se ga danes spominjajo s simpatijami, ker imajo za prijatelja res vzorno iskrenega moža, in z vročimi željami ter odkritosrčnimi voščili, da bi mu bil večer njegovega življenja potoke ob rožnati zariji.

Rojen je bil naš jubilar 15. julija 1858. v Novem mestu kot sin uglednega trgovca in dolgotrajnega novomeškega župana. Po absolutirani nižji gimnaziji v rojstnem mestu je pridobil teoretično znanje na znani Mahrovi trgovski šoli in se posvetil trgovini. Pri znanem narodnjaku in veletrgu g. Josipu Strzelbi je praktical v Ljubljani, pozneje pa v Gradcu, na Dunaju in v Monakovem se razširil horizont svoje nenavadne trgovske inteligence. Prevzel je trgovino in večje posestvo po svoji materi v Novem mestu in se l. 1881. preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po pokojnem g. Strzelbi veletrgovino z deželnimi pridelki in se poročil z njegovo hčerjo. Velike zasluge za naše kmetovalce-sadjarje si je pridobil kot prvi in največji eksporter sadja v inozemstvo l. 1886., ko je bila najboljša sadna letina v prejšnjem stoletju in niso ljudje vedeli, kam z obilico sadja. Takrat je podjetelj trgovec potoval na Vitenberško in Badensko ter tam prodajal sadje dva meseca, njegovi uslužbenci pa so po Kranjski in Štajerski prevzemali vagonne sadja od kmetov in trgovcev in mu ga pošiljali v inozemstvo. S tem je rešil slovenskim sadjarjem sto in sto tisoče gordinarjev.

Predsednik Kmetijske družbe za Slovenijo g. Sancin mi je pri zadnjem občnem zboru kot najstarejšemu članu ljubljanske podružnice izročil častno diplomu.

Že 40 let je tudi lastnik renomirane tvrdke M. Pakič, prve domače trgovine z leseninami, pletarstvom, siti, morsko travo in zimo ter jo vodi v povečani obliki pod staro firmo naprej. Rohrmann je bil okoli 30 let tudi svetnik ZTOI in 15 let sodnik-lajnik deželnega sodišča v Ljubljani. Občinski svet mu je izkazal zaupanje in ga je izvolil že pri ustanovitvi Mestne hranilnice ljubljanske v uravni svet, ki je v njem posloval s kratkim predsedkom vse do sedaj in bil nekaj časa tudi član direktorija. Pošteno je bil vedno narodnjak in neomahljiv naprednjak ter je vedno sodeloval tudi kot dopisnik naših naprednih časopisov. Zlasti se je udeleževal kot uspešen agitator pri raznih volitvah ter vedno porabil svoj veliki vpliv v korist napredka. Zlasti v boju z nazadnjaškimi duhovskimi strankami je bil neizbrisno bojevnik in večkrat je odločilno posegel v

strankarsko borbo proti klerikalizmu. Pa tudi nemškutariji se imajo mnogo zahvaliti njegovi prepričevalni zgovornosti, da so morali zapustiti občinske svete po naših mestih.

Rohrmann je prestopil takoj po preselitvi iz Novega mesta k matičnemu »Sokolu«. Bil je pred 41. leti soustanovitelj »Dolenjskega Sokola« in vedno darežljiv podpornik. V Novem mestu si je nabavil večje število delnic Narodnega doma, ki je pred kratkim prešel v last Sokola. Pomagal je tudi pri ljubljanskem Narodnem domu.

mu z večjim številom delnic, bil član Krajske družbe in dolgoletni odbornik tega doma. Da je med ustanovitvi in pokrovitelj CMD in še sedaj odbornik ter član vodstva, kakor tudi večletni predsednik Šentpeterske moške podružnice v Ljubljani, ni treba niti omenjati, ker je povsod znan kot eden izmed najbolj poštovanlih civilmetodarjev. Pa tudi za dijaško podporno društvo »Radoznoj« je pridobil okoli 30 ustanoviteljev ter je vedno podpiral dijaško kuhinjo »Domovino« in druga dobrodelna društva.

Največ zaslug ima Rohrmann tudi za postavitev spomenika v svetovni vojni padlim župljanem Šentpeterske fare v Ljubljani. Pri nabiranjih je plemeniti dobrotnik prednjačil z vsotami 8.000, 11.000 in enkrat celo 24.000 Din ter nikdar ni zahteval za to zahvale.

Brez pretiravanja lahko napišemo, da se danes Rohrmann spominjajo na vseh koncih in krajih Slovenije ter se tudi tisoči naših čitateljev, ki za ne poznajo osebno, pridružujejo našim čestitkam in mu kličejo Na mnoga leta!

Danilo ob svoji sedemdesetletnici

Kaj, napisati hočete v Vašem cenj. listu nekaj vrstic.

Prav, ali na kratko. Ne zdi se mi primerno ob vsakem jubileju na dolgo razlagati po časopisju svojega delovanja niti svojega življenja — to se mi zdi kakor nagrobni govor. Zapisano že stoji po priliki v vseh naših časopisih, najbolj pa je zapisano in v živem spominu naših in mnogih nekdanjih in sodobnih ljubiteljev našega gledališča. Sedemdesetletnik sem in pozna me staro in mlado. Da, da, ljuba mladina. Saj so šle skoro tri generacije mimo.

Zadovoljstvo pa preveča mojo dušo, ko vidim, da sem obkrožen od prijateljev in prijateljic, starih in mladih, in vpoštevam preko me naše Jugoslavije. Ne vem, kaj bi poudarjal v svojem življenju, bridke ure ali jasne dneve. Vsega je bilo v izobilju, kakor gledališki kriz.

Gledališče pa je bilo začetek in cilj mojega življenja.

Od rane mladosti so mi vcepili v srce to panogo, ki je bila zame sv. evangelij. Gledališka uprava pa mi je dovolila praznovati svojo 70letnico v prihodnji sezoni na našem odru.

Rojen sem bil 25. julija 1858, in krščen pri kamnu v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

«Vam mladim gospem, je dobro!»

Mi smo se še morale mučiti s perilom, ker še ni bilo Persil-a! Sicer se tudi danes še niso vse od nas starih popolnoma priučile Persilu in vendar je tako prepričevalno, če se enkrat brez predsodka in pravilno poskusi.

S Persil-om prati pomeni polovico manj dela, perilo pa ne more biti lepše!

Na višku kopalske sezije

Vse vode v okolici Ljubljane so polne kopalcev obeh spolov. — Kopalski raj v Sori pri Retečah. — Stanovalka v duplini.

Ljubljana, 15. julija

Ljubljanci že od nekdaj pogrešamo velikega centralnega kopališča, ki naj bi bilo prav v bližini mesta. Tega, žal, nimamo, imamo pa zato v bližini Ljubljane, Savo in vse polno prijaznih koticov v drugih okoliških vodah, kjer se človek lahko ohladi, čeprav mora pitati z lastno krvjo neštivilne sitne obade in breclije. Imamo Mali graben, Gradaščico, Glinščico, Curnovec in še druge vodice, ki nam prav tako ustrezajo kakor razvajanemu petičniku morje.

Smo skromni in z malim zadovoljni, saj nam vse druge užitke nadomesti zelena okolica, prijazne šume, senčnati logi, živahni ptički na vejah in solnce, ki pri nas prav tako greje kakor na obalah našega sinjega Jadrana.

Povsod, v katerokoli stran kreneš ob teh vročih dneh, srečaš roje kopalcev, črnih »zamorcev«, od katerih kar puhtijo zdravje, moč in zadovoljnost. Uf, vroče je, 33 stopinj v senci, zato obratimo vodo vsak dan bolj.

V Savi se hladi dnevno na tisoče malih in velikih, Ljubljana jih premore skoro enako število, dosti manj jih ni na Gradaščici gori pri jezcu poleg Bockavc, v Mestnem logu se pode ob Malem grabnu čete Indijancev in tudi kaka skavaj je vmes. Na stotine in stotine je Ljubljancov, ki se zatekajo zaradi preimenne vode tudi v Soro v Reteče.

Reteče so sedaj že par let sem pravi eldorado Ljubljancov v poletnih dnevih, kajti menda res ni kmalu kje primernejšega in lepšega kraja za kopanje. Čim bolj pritiska vročina, tem večje so procesije kopalcev in kopalk, ki odhajajo dan za dnem v dolino ob Sori. Odhajajo tja gori Ljubljanci vseh stanov in poklicev, ki preživljajo na zelenih tratah ob vodi cele dneve ali popoldneve. Na stotine jih potegnejo gori že redni vlaki, dočim je popoldanski kopalni vlak ves nabasan ljudstva, ki se hoče ohladiti v zdravi vodi Sore, ki je pripravna za velike in male, za plavače in neplavače. Spremembo dobiš na vsakih sto korakov.

Na zelenih tratah polje tako veselo življenje kakor morda tudi na rivierah ne. Tu kampirajo družine, ki kuhajo ali segrevajo jedi, tam brčajo žogo, tretji čepe v vodi, se poskušajo v plavalnih umetnostih, četrti telovadijo, se preukujejo ali se zabavajo z drugimi igrami. Veselega živčava ne manika ob celi kopalni obali, ki se vleče kilometre daleč.

Lansko leto so se ljudje pritoževali zaradi pomanjkanja dobre gostilne, a letos se je to vprašanje kolikor toliko rešilo. Celo stara gostilna v vasi se je v tem pogledu nekoliko popravila, podjeten domačin, ki ima več volje do zaslužka, gradi novo restavracijsko poslopje poleg postajališča.

Tik ob vodi, v bližini viseče brvi, je zgradil podjeten Šentviščan Karel Magister, dober bufet, ki je založen z vsemi dobrotami, ki si jih zaželi sparijen kopalec in Magistrova mama te zadovoljni gledajo, kako uživajo te dobrote, zroč tja proti vasi Sori, kjer je pisatelj Finžgar podiral s svojimi prijatelji divje peteline.

Kopalci se v ostalem lahko v vasi potolažijo tudi s svežim ali kislim mlekom, v katero nadrobijo črnega kruha, da stoji žlica kar pokonci.

Reteče imajo zadnjih par dni tudi svojo senzacijo. V duplini pod vasjo, preden zaviješ k vodi in se izgubiš med množico rjavih teles, opaziš staro kramo, med katero ždi stara mamica 66letna Marijana Požarjeva, ki so jo deložirali celo iz svisel in mora revica sedaj živeti v puščavi, kakor so nekdaj živeli svetniki. Stara Marijana pretoči včasih kako solzo in blagruje ljudi, ki ji donajajo jedi.

»Zdrav,« pravi »sem kar zadovoljna in bi

Samo še danes!

Danes zadnji krat!

Največji akrobat vseh časov

Luciano Albertini

v senzacionalnem vefilimu

Rinaldo Rinaldini

Drznost, da človeku »s a a s e« ob nji pogledu.

Velenapeto od dve scene do konca

Predstave ob:

3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8, 1/2, 10.

Lepa godba. Znižane ce e.

KINO IDEAL.

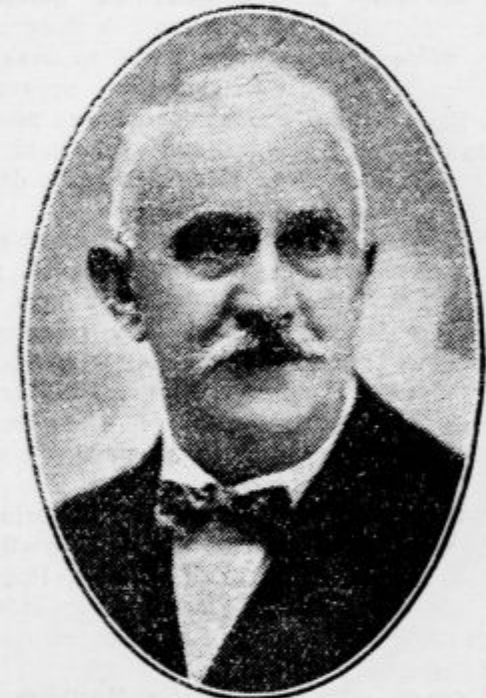
ostala vedno tako, če ne bi čez mesec prišla v deželo mrzla zima.

»Ali bi šla v farovž?« jo vprašujejo nekateri. Marijana pogleda in odgovarja: »O, da, bi šla! Tam bi bilo nemara še lepše. Ih, vsaj pod »gvisno« streho bi bila!«

Tudi drugih zanimivosti ne zmanjka v Retečah. Po polju blizu vode se spreletavajo fazani in kopalki, ki jih opazijo, imajo pri tem mnogo zabave in užitka. Proti večeru zapoje tamkaj tudi slavček — torej pravcati raj, in kar je za nas Ljubljance mnogo vredno, ta raj ni preveč oddaljen od Ljubljane.

Peter Jereb – šestdesetletnik

Pred dnevi je praznoval pevovodja ljubljanske pevkega društva »Lipe« g. Peter Jereb 60letnico svojega življenja. Ju-

bilant — rodom iz Cerknega — je znan v vseh glasbenih krogih kot skladatelj na živahne tekste, ki za nje najde vedno ubrano in razgibajočo linijo.

G. Jereb je klub zaposlenosti »zredno« plodovit in če bi imel na razpolago še več primernih tekstov, pa bi še bolj obogatil našo zborovsko literaturo.

Svojemu agilnemu pevovodji in duševnemu voditelju so priridili »Lipaši« prijateljski večer, na katerem je nagovoril slavljence društveni predsednik g. okr. šol. nadzornik Bezeljak. Ob veselem razpoloženju je prejel g. jubilar razen kupa iskrenih čestitk tudi lepo spominsko darilo. Tudi mi mu kličemo — še na mnoga leta — s pevskim pozdravom!

Ali ste se že naročili na „PONEDELJEK“?

Domače vesti

Našim prijateljem!

Današnjemu »Jutru« smo priložili dopisnice s prošnjo, da nam pridobite cenjeni naročniki in prijatelji vsaj po enega novega naročnika. V času, ko odločujoča klika v vodstvu SLS besni, da bi z nasiljem, zaviljanjem in lažjo prekrila resnico, hčerko božjo, je v interesu vseh poštenih Slovencev, da prodre z našimi listi resnica v sleherno slovensko hišo. Nihče od novih prijateljev ne sme manjkati, da bi nam ne pridobil vsaj enega novega naročnika. Samo malo truda stane poedinca, a če vsakdo stori svojo dolžnost, bo dosežen velikanski uspeh! Zrno do zrna, pač, kamen do kamna palača! Na delo, prijatelji!

Bedasto vprašanje

»Slovenec« je objavil 13. t. m. notico, v kateri pripoveduje nekdo, da je na ljubljanskem policijskem ravnanstvu te dni videl vse križem ležati na mizah »Jutro«. Nad vsakim »Jutrom« je med uradnimi urami slonel po eden izmed uslužbencev in ga zvesto čital. »Slovenec« sodružnik vprašuje, ali je »Jutro« uradni organ policijske direkcije in naloga nekaterih uslužbencev, da med uradnimi urami tratijo čas z najbolj besnim napadi na ministra notranjih zadev, vlado in državo? Nam se zdi to vprašanje zelo bedasto. Ali »Slovenec« morda ne ve, da imajo policijski organi po ukazu notranjega ministra dr. Korošca strog nalog, da pazijo na »protidržavne« in »protivladne« liste, da bi se ne pregrešili proti zakonu? Kdo bo pa konfisciral »Jutro«, ako ne dr. Korošča policija, ki se mora vendar poučiti, kaj je v njem pregrešnega? Policijski uslužbenci vrše samo svojo dolžnost, ako vsak dan zvesto čitajo »Jutro«, ker se jim drugače lahko zgodi, da bodo redurirani. To bi »Slovenec« že lahko vedel.

* Čitajte sodbo, ki je res obsodba in ki jo pridobujemo na 5. strani lista.

* Imenovanja v meščanskih šolah. Minister prosvete je imenoval za stalne strokovne učitelje, oziroma učiteljice na meščanskih šolah v Ljubljani: Maksimira Rozmarna na II. dekliški meščanski šoli, Heleno Potočnik in Marijo Melič-Lobe na I. dekliški meščanski šoli, Frana Rupnika, Katarijo Černivc in Heleno Žun na II. dekliški meščanski šoli; nadalje Ivana Kramariča in Anjo Pečjak-Kremenšek na meščanski šoli v St. Vidu nad Ljubljano, Milo Bežek v Trbovljah, Valerijo Ivanc v Brezicah, Hinka Klavro in Milko Kečelj na Jesenicah, Cirila Zupanc v Ribnici, Terezijo Dokler v Trzinu in Jožico Premrov v Krškem.

* Izpremembe v osnovnošolski službi. Stalni so postali naslednji učitelji in učiteljice v ljubljanski in mariborski oblasti: Ivan Kopriva v Zagorju ob Savi, Mila Andolšek v Karlovcu, Marija Volavšek v Malincih, Olga Koželj v Zagradcu, Ljudmila Sila v Loškem potoku, Cecilija Rapé - Jelenec v Krašnji, Antonija Stokelj v Kuzdobljanu p. Murski Soboti, Martin Železnik v Sorci, Julija Kadunc v Kapcah, Angela Gospodarič v Podgorici, Fran Lunaček v St. Rupertu, Antonija Sedej v Čemšeniku, Marija Urbančič v St. Petru pri Novem mestu, Antonija Prevec v Vrhu pri Sv. Treh kraljih, Franja Kokalj v Žvircah, Marija Kristan v Rempjah, Ivan Kopriva v Zagorju ob Savi, Avgust Binder v Dolenji Bistrici, Josip Plešič v Novi cerkvi pri Ptujju in Marija Ferenčak v Trnju.

* Sprejem v našo državljansko zvezo. Z odobrenjem državnega sveta so sprejeti v našo državljansko zvezo: dosedanjí ruski državljani Aleksij Perkov, tehnični uradnik pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru; učitelj v Hodošu Vilko Fran in oblastni uradnik Fran Gorkič v Mariboru skupaj z ženo Rozalijo in štirimi maloletnimi otroci.

* Vprašanje novega upravnika ljubljanskega gledališča. Kakor javljajo iz Beograda je v ministrstvu prosvete podpisan ukaz, s katerim je dosedanjí gledališki upravitelj inž. Rado Kregar zopet imenovan za profesorja na Srednji tehnični šoli v Ljubljani. Za upravnika narodnega gledališča pa je delegiran g. Oton Zupančič.

* Patrijarh Dimitrije v Ptujju. Sivolasi glavar pravoslavne cerkve v Jugoslaviji, patrijarh Dimitrije, ki že dalj časa biva na odlohih v Rogasški Slatini, je v spremstvu ravnatelja zdravilišča dr. Štera in svojih spremljevalcev napravil izlet v Ptuj, da si ogleda starodavno mesto ter slavnostni tamkajšnji muzej in druge znamenitosti mesta.

* Smrtina kosa. V Lokah pri Zagorju je umrl v 71 letu starosti posestnik, gostilničar in mesar g. Peter Robavs. Pogreb bo jutri ob 16. uri na farno pokopališče v Zagorju. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Glavna skupščina UJU v Mariboru. Letošnja glavna skupščina Udruženja jugoslovenskega učiteljstva se bo vršila v dneh 11, 12 in 13. avgusta v Mariboru. Natančen program zborovanja še ni določen.

* Tam na Gorenjskem stoji ponosni naš Triglav, tih gleda v svet gleda svoj narod. Mnogo je mož, ki obožujejo to goro, toda nihče je ni tako ljubil kot pokojni duhovni svetnik, župnik Aljaž z Dovjega. Ko prideš do Aljažvega doma in greš proti Malemu Triglavu v Vratih, zagledaš tam med smrekami skrivno krasno novo kapelico, o kateri je sanjal župnik Aljaž. Ni bil tako srečen, da bi bil doživel njeno zgradbo, prej ga je Bog poklical k sebi, vendar pa je želja ostala živa in se t. m. bo nova kapelica posvečena in 29. do darovala sv. mase prvič. Planinci, ki ste bili že v Vratih, še bolj pa oni, ki še niste bili tam, naša dolžnost je, da

se bomo ta dan zbrali pred kapelico spomnili njega, ki je šel prezgodaj od nas, sina Triglava, župnika Aljaža.

* Turistika in paragrafi. Cenjeni g. urednik! K Vašemu večeršnjemu poročilu o razpravi ge. Mire Pibernikove proti Alfonzu Gspanu bi se utegnila opazka, da se obtoženci, opirajočemu se na razne priče, ki da niso bile priče dogodka, dokaz resnice ni posrečil, napačno tolmačiti. Dokaz resnice se je posrečil, toda sodišče se je pokazalo v sodbi, kaj je etično in kaj se strinja s srčno kulturo ali ne, manj rigorozno kakor mladina, ki je nastop obtožiteljice kot plezalke splošno obsodila. Z nelogično sodbo, ki se je rodila v opoldasnji vročini se na eni strani oprošča g. Gspan od obtožbe, češ da očitke vporabe planin »kot neprimerne kuliserije za senzacionalne povesti« na podlagi pomotnega poročila o plezalnih junastvih ni kaznivo, na drugi strani pa je bil obsojen z isto sodbo zaradi očitka neetičnosti, neresnega in s srčno kulturo se ne strinjajočega obnašanja. Ker je proti tej sodbi vložena ničnostna pritožba, bo imel priložnost izreči Stal sedmorice, ali je današnjemu času primerno, utrjevati razočarano mladino v rigoroznem pojmovanju etičnosti in srčne kulture, ali pa jo vzgajati v nasprotni smeri. — Z odličnim spoštovanjem dr. Jos. C. Oblak kot zastopnik g. Alfonza Gspana.

* Dobrosrčnim ljudem! Prejeli smo: V bližini Reteč, nedaleč od mesta, kamor se hodijo ljubljani kopat, ložira pod neko skalo 66 let stara ženica Marijana Požarjeva, katero so ljudje vržili izpod skromne strehe pod mlo nebo. Ker ženica ni mogla dobiti niti najskromnejšega stanovanja, je naprosila dva dobra moža, da sta ji znosila njeno siromašno imetje pod navedeno skalo. Človek bi ne mogel verjeti, da se dobe med našim prebivalstvom tako trdosrčni ljudje, ki morejo staro, bolno ženico, ki more hoditi samo s pomočjo dveh palic, prepustiti svoji usodi. Ljudje pač pozabljajo na izrek: »Danes jaz, jutri ti...!« — Kopalci, pomagajte tej ubogi ženici!

* Naši v Ameriki. »Jugoslav. Circle« v Newyorku se imenuje skupina naših ljudi, ki se je osnovala s slovenskim kulturnim delom. Leta 1926 je »Jugoslav. Circle« razpisal nagrado 500 dolarjev onemu, ki bi komponiral najboljšo koncertno skladbo za violino in orkester in katera nagrada je bila znana pod imenom »Balokovičeva« nagrada. Krožek je prejel šest skladb in sicer Štiri iz Zagreba, eno iz Beograda in eno iz Ljubljane. Te skladbe so bile izročene v presojo jurijskega sestavljenemu iz priznanih amer. glasbenikov. Jury je soglasno prisodil nagrado kompoziciji »Za novi svet«, katero je zložil g. Božidar Kunc v Zagrebu. To kompozicijo bo izvajal Zlatko Baloković na svojih koncertih v tekoči sezoni.

* Naredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v večeršnjih številki naredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratov in ljubljanski oblasti, na koparjarsko interesne.

* Dekliški zavod »Vesna« v Mariboru obsega internat, obrtno in gospodinjstvo šolo. V internatu se sprejemajo gojenke, ki obiskujejo šole v zavodu, kakor tudi take, ki posejajo druge šole. Plačilni pogoji so: popolna oskrba za gojenke gospodinjstvo šole mesečno 925 Din. za gojenke obrtne in drugih št. 725 Din; gojenke gospodinjstvo šole plačajo še enkratni prispevek 100 Din za obrabo inventarja in nabavo učil. Šolnina, in hranarina za eksterne učence znaša mesečno 350 Din, za učence obrtne šole 50 Din. Prospekti se dobe pri ravnateljstvu zavoda »Vesna« v Mariboru, Aškerčeva ulica 6.

* Popust na šolnini enoletnega trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat, Maribor. Uradniki poduradniki in delavci, kakor tudi manj premožni in njih pripadniki, imajo popust na šolnini. Prošnje naj se pravočasno vložijo na direkijo trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7. telefon št. 100, ker se zaradi velikega navala ne bo moglo ozirati na zakasnele vloge. Prospekti brezplačno.

* Rekordni obisk Rogaske Slatine. Vsi oni gosti, ki nameravajo posetiti zdravilišče Rogaska Slatina, se opozarjajo, da si pred odhodom zagotovijo stanovanje, ker so tam kaj zaenkrat zasedena vsa stanovanja.

Cenjenemu občinstvu!

Javljam, da sem z dnem 26. junija 1928 izstopil kot družabnik in solastnik trdke ZALTA & ŽILIC, trgovina z železnino, Ljubljana, Dunajska cesta št. 11.

Izrekam tem potom vsem cenj. odjemalcem najiskrenejšo zahvalo za izkazano mi naklonjenost in prošim obenem, da mi ohranite še nadalje zaupanje, ker v doglednem času

otvorim popolnoma na novo trgovino z železnino, in to na najprometnejšem kraju Dunajske ceste.

Z odličnim spoštovanjem
JOSIP ZALTA, trgovec, Ljubljana.

MOTVOZ GROSUPLJE
u orabljati znači:
lahko in hitro delo, prihranek, sigurnost in zadovoljnost odjemalcev
Zahtevajte cene in vzorce zastoj in franko.
Tovarna Motvoza in Vrvarna
a. d.
Grosuplje pri Ljubljani. 8719

* Meseca septembra pridejo v promet nove luksuzne smotke. Meseca septembra bodo bodi prišle v promet nove luksuzne smotke: »Flor de Habana« in »Perla de Cuba«. Nove smotke se že več mesecev izdelujejo in urejajo v lične škatice iz cedrovega lesa. Cene so določene za »Flor de Habana« na 8 Din, za »Perla de Cuba« na 7 Din komad. Vsaka škaticja bo vsebovala 24 komadov. Škaticje s »Flor de Habana« imajo na notranji strani pokrova panoramo Beograda, škaticje s »Perla de Cuba« pa panoramo Zagreba. Obe vrsti smotke se izdelujeta iz originalnega tobaka, ovojni list pa je tobačni pridelek z otoka Sumatra.

* Ali že imate večeršnjo številko »Skovirja«? Kupite in čitajte jo, potem pa se naročite na ta edini slovenski humoristični list, uprava v Rožni dolini pri Ljubljani. Tudi Slovenci imajo kakor vsi civilizirani narodi humoristični časopis, pisan v domačem jeziku. Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo razvijal »Skovir«. Naročite še 1107

* »Basaričovo selo«. »Narodna zaštit« v Zagrebu se je predvečerašnjim sestala na sejo, ki je bila posvečena spominu v Narodni skupščini umorjenega poslanca dr. I. Basariča. Pri tej priliki je bil sprejet soglasen sklep, da se kolonija, ki jo je dr. Basarič ustanovil pri Bukovci za hrvatske seljake iz Zagorja in ji nadel ime »Okrugljak«, prekrsti v »Basaričovo selo«.

Enakomerno zagorite pri solnčenju, izgubite 1 šaj in izpuščate, koža vam postane lepa in gladka, ako rabite originalni N. GGEROL olje za solnčenje in masažo, ki se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. — Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Pieše, nova 5.

* Najstarejši človek v Jugoslaviji V Jugoslaviji živi menda najstarejši človek na svetu. V Pologu v Hercegovini je nedavno proslavil svoj 155. rojstni dan trgovec Tadija Mustafić. Še v tej visoki starosti je telesno zdrav, le vid in sluh ga polagoma zapuščata. V njegovi rodbini je bilo že več stoletnikov. Pred par leti je umrl njegov mlajši sin v starosti 108 let.

* Poziv umetnikom kiparjem. Umetniški oddelek prosvetnega ministrstva poziva vse umetnike kiparje, naj mu čimprej pošljejo fotografske snimke svojih najboljših del. Naše londonsko poslanstvo je bilo namreč obveščeno od g. Omonieja, izdajatelja velikega dela o svetovnem kiparstvu, da želi v to knjigo sprejeti 15 do 20 snimkov del naših kiparjev. Zadeva je splošnega interesa za našo državo in za našo kulturo, zato je želeli, da noben naših umetnikov ne prilike ne zamudi in pošlje zaprosene fotografije nemudoma umetniškemu oddelku ministrstva prosvete, sklicujoč se na odlok U. br. 1666 z dne 4. julija 1928.

Veliko tombolo

prired. Sokolsko društvo na Bledu v nedeljo, 5. avgusta ob 15. uri v zdravilškem parku.

Dame in gospodične

nakupijo lahko za mal denar najlepše moderne obleke, bluze in prenapiske pri trdkih **Belihar & Velepč**, LJUBLJANA, Mestni trg.

* 8. septembra se vrši žrebanje številke kolesarske loterije Jugoslovenske Matice, ki obsega 600 raznih dobikov, med glavnimi eno motorno kolo in dvanajst navadnih koles solidnega francoskega izdelka. Izžrebane številke bodo objavljene v vseh časopisih, dobiki pa bodo onim, ki jih zadeujejo, dostavljeni na dom. Srečke po 10 Din so naprodaj pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po raznih trafikah v Ljubljani in pri Jugoslovski Matici v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7/II.

* Dražba ribolova. Ribolovni revir št. 39 Škofljica se bo oddajal v torek dne 31. rn. ob 9 pri sreskem poglavarju Ljubljana - okolica na javni dražbi v zakup za dobo od 1. avgusta 1928 do 31. julija 1938. Dražbeni pogoji so med uradnimi urami in vpogled pri sreskem poglavarju v Ljubljani.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Telesno zaprtje, ranltve debelega črevesa, slaba prebava, razkranje in gnitje v črevesu, pomnožena želodčna kislina, vse to preide hitro pri uporabi prirodnih grenčič »Franz-Josef«. Zdravniki in profesorji uporabljajo vodo »Franz-Josef« že več desetletij pri odraslih in otrokih obojega spola z ugodnim uspehom. Dobi se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

MOTVOZ GROSUPLJE

u orabljati znači:

lahko in hitro delo, prihranek, sigurnost in zadovoljnost odjemalcev

Zahtevajte cene in vzorce zastoj in franko.

Tovarna Motvoza in Vrvarna

a. d.

Grosuplje pri Ljubljani. 8719

* Usodne marelice. V okolici Osjeka so predvečerašnjim našli v državnem vrtu mrtvo 64 letno Ana Zittel, ki je stanovala v sosednji hiši. Komisija je ugotovila, da je pokonjena zlezla preko ograje v državni vrt kamor so jo zvalile lepe zrele marelice. Pri tem je stara žena tako nesrečno padla z lestvice, da je zadobila na glavi težko poškodbo in je na mestu izdihnila. Pri nesrečni ženi so našli vrečo s 30 marelicami.

Dr. Jože Rant

zobozdr. vnik Škofji Loki

ne ordinira

od 21. 7. do 5. 8. 1928.

* Obleke kemično čistil, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

* Lastna krivda je, če gospodinja s pranjem perila izpodkopa svoje zdravje. Perite s »Persilom« samodelujočim in klora prostim pralnim sredstvom, ki ima čudovito pralno moč in zelo zmanjša ogromno delo pralnega dne.

Danes vsi v Gorenji Logatec

k otvoritvi Sokoskega doma

in petletnici Sokola.

8691

Iz Ljubljane

* Dan Jugoslovenske Matice. Za praznik 8. septembra pripravlja Jugoslovenska Matica v Ljubljani več celodnevni prireditve, kojih izkupicek je namenjen narodno-obrambenemu delu. Program prireditve bo pravočasno objavljen, vendar pa prosijo Jugoslovenska Matica že sedaj vsa društva in organizacije, da ne prirejajo na ta dan lastnih prireditve, ki bi gmotno in moralno škodovala tej edini prireditvi Jugoslovenske Matice.

* Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani obvešča cenj. občinstvo kakor tudi svoje člane, da bodo brivnice in damski saloni odprti vsak dan od 7.30 do 12 in od 14.30 do 19. ob sobotah in dnevih pred praznikom državnim ali verskim) pa od 7.30 do 12. in od 14.30 do 21. Za mesto Ljubljano s policijskim okolišem morajo biti ob nedeljah ves dan zaprti vsi brivsko-damsko frizerski saloni. Ta uredba velja za vse člane imenovane zadruge; ostali tudi lahko obratujejo ob nedeljah, in sicer od 7.30 do 12. ure. — Načelstvo.

* Javno stenografično tekmovanje. Priredil Christoff učni zavod v Ljubljani v svojih šolskih prostorih na Domobranci cesti 7, v torek 17. t. m. ob 8. zjutraj. K tej tekmi se vlnudno vabijo stariši golencev ter vsi, ki se zanimajo za stenografijo.

* Nikar ne pozabite na kresovanje na Rožniku! Lansko kresovanje je vsem, ki so se ga udeležili, v najlepšem spominu. Današnje kresovanje viškega Sokola bo še zabavnejše od lanskega. Prireditve se bo začela že popoldne. Zvečer bo ves idiličen Rožnik čarobno razsvetljen. Nastopili bodo naraščalniki z gorečimi kij in okoli kresa se bo plesalo kolo. Pomnožen oktet viškega Sokola nam bo zapel vesele pesmi. Kdor se hoče priručno zabavati, ne bo ostal doma! — Zvečer bo razsvetljen dohod na Rožnik od Strelišča do vrha.

* Profesor dr. Zolaker se je vrnil z dopusta in zopet redno ordinira.

* Zborni zdravnik dr. Puher ne ordinira do 15. avgusta.

* Drobna policijska kronika. Od petka na soboto so bili prijavljeni policijski sledeči dogodki: 1 tatvina čevljev, 1 poškodba tuje lastnine, 1 poškodba javnih nasadov v Rožni dolini, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 4 prestopki nedostojnega vedenja, 3 prestopki obnrega reda, 1 najdba človeških kosti pri prekopavanju, 1 prestopke prekrščenja policijske ure, 1 pobeg od doma, 1 nezgoda, 11 prestopkov avtomobilskih predpisov in 15 prestopkov cestnega policijskega reda. Arctacij je bilo izvršenih 5 zaradi beračenja, 2 zaradi vsiljevanja in 1 zaradi vlačugarstva.

* Ubegel dečko. Zasebnica Josipina Kavčičeva, stanujoča v Maverjevli ulici v Šiški je prijavila, da je že 8. t. m. neznanokam pobegnil njen 14 letni sin Josip. Fant je bil ubral bržkone kam v hribe in je mogče, da se mu je pripetila kaka nesreča. Dečko je bil obločen pri odhodu z doma v rjavo obleko.

* Poskušen samomor služkinje. Podnaimnica pri gospe F. v Tavčarjevi ulici 6, gđc. Pavla Zadnikova je večerj okrog 5.30 zjutraj začela iz sobe služkinje Marice Horvatičeve sumljivo stokanje. Opozorila je na to svojo gospodinjno na kar so se domači podali v omenjeno sobo ter našli Horvatičovo zvijati se na postelji v silnih bolečinah. Poleg nje na mizi so videli stati malo stekleničico, v kateri se je prej nahajal sanitol in je bila last domačega sina. Istočasno so zapazili na mizi tudi štiri črno obrobjena pisma. Tedaj so domači takoj vedeli, da gre za poskušen samomor z zatrujenjem. To jim je potrdila tudi Hrvatičeva sama, ki je omenila, da je obupala nad življenjem zaradi nesrečne ljubezni do nekega vojaka 16. art. polka Franja B. Domači sin je po teh informacijah takoj telefonično obvestil o dogodku rešilno postajo ter je bila obupanka nemudoma prepeljana v bolnico, kjer so ji izprali želodec in jo tako ohranili pri življenju.

* Kolesarjeva nezgoda. Ko se je pripeljal šofer Franja Kavšek, uslužben pri Združenih opekarnah, predvečerašnjim okrog 19. s kolesom po Kongresnem trgu, mu je pred kinom Matica iz neznanega vzroka nenadoma počila pnevmatika. Kavška je sunek vrغل po tleh, pri čemer se je močno ranil na roki in si prebil ustnice. Pobrugal je stražnik, nakar ga je s pomočjo pasantov zapeljal v bližnjo vežo, kjer so mu ranilo izprali ter ga za silo obvezali. Pozneje je moral ponesrečenec iskati zdravniške pomoči.

* Vlom v barako. V Thalerjevo barako v Rožni dolini se je splazil predvečerašnjim neznan tat. Prišel je noter akoli okno, ko je prejel razbiš šipe. V baraki si je poiskal par rjavih čevljev, last šoferja Pavla Cundra, nakar se je izmuznil na prosto zopet po isti poti, kakor je prišel noter. Ukraden par čevljev je bil vreden okrog 200 Din.

Iz Maribora

* Avtobus za pohorske izletnike. Da se izletnikom, ki posejajo vsako nedeljo v velikem številu Pohorje, prikrajša neprijetna pot iz mesta do vznožja Pohorja bo od danes naprej vozili iz Glavnega trga do vznožja Pohorja trije mestni avtobusi, in sicer prvi ob 4, drugi ob 4.45 in tretji ob 5.45 zjutraj.

* Tatovi na trgu. Na mariborskem trgu se prav radi udeležujejo razni spretni tatovi, ki si žrtve izbirajo zlasti v kupčijo zatopljenke ženske. Največ tatvin se dogaja na tržni dan ob sobotah. Neki kmetič iz okolice je večerj tat iz predpasnikovega žepa potegnil 300 Din.

* Samomorilni poskus. V meljskem predmestju si je neka 43 letna Marija M. zaradi slabih gmotnih prilik hotela prerežati žile na rokah in na vratu. Sosedje so njen obupni poskus opazili ter pozvali rešilno postajo. — V neko gostilno je prišel v petek popoldne iz Kamnice 26 letni hlapec Štefan S. Nekaj časa je sedel v gostilniški sobi, potem pa je zahteval sobo. Par ur kasneje je sobarica iz te sobe zaslišala ječanje in ko so vrata odprli, so našli Štefana S. vsega zvitega na postelji. Štefan je izpovedal, da je živil strup, ker ga je dekle zapustilo. Rešilni oddelek je tudi njega odpeljal v bolnico.

Iz Celja

* Smrtina kosa. V celjski javni bolnici je umrl 14. t. m. v 61 letu starosti najemnik Luka Horvat z Gomilskega. Blag mu spomin!

* Nabori v Celju. Ob priliki letošnjih naborov je sresko poglavarstvo v Celju sporazumno s celjskim mestnim magistratom izdalo odlok, po katerem je v dneh naborov v mestu Celju in okolici od 13. do 21. t. m. točenje alkoholnih pijač v gostilnah in kavarnah nabornikom in njihovim spremljevalcem strogo prepovedano. Odlok je javnost toplo pozdravlja.

Zobozdravnik

Dr. Krautberger

ordinira

odlej v Celju, K. alja Petra 22.

Ne mučte naše dece z ribjim oljem, da te ji mesto tega okusni prašek **„JEMALT“**, ki se tudi 154. poletu jemlje s slastjo.

Iz Kranja

* Zopet brezuspešna licitacija. Pretekli ponedeljek se je vršila druga javna dražba oddaje poštne vožnje Kranj — kolodvor in Kranj — Jezersko v enoletni zakup. V imenu ponudnikov je stavil g. Lenardič iz Kranja predlog naj se vožnja dela na tri samostojne do kolodvorov, Kroke in do Jezerskega in da se zakupnina zviša. Besedo ima sedaj poštna direkcija, ki bo razpisala tretjo licitacijo.

* Delo pri Koksrednem mostu lepo napreduje, dasi se v sedanjem stadiju ne more izražati na zunaj v vidni meri. Z isekovanjem skal za visoke oporne stebre na obeh bregovih so že končali. Pričeli so postavljati leseni oder in ogrado za obok. Sedaj bo zanimivo za opazovalce, ki prihajajo vsak dan gledat in občudovat.

* Zagrebčani pridejo jutri na Stal. Kakor nam sporočajo, priredi zagrebško planinsko društvo »Sljeme« korporativni izlet članstva na Stal in se udeležijo nedeljske planinske slavnosti ob priliki blagoslovitve povečane Prešernove koč. Domačini ne smejo zaostajati. Vsi jutri na Stal!

* Odpiranje in zapiranje trgovin v Kranju. Ljubljanski veliki župan je izdal nove predpise o odpiranju in zapiranju trgovin. V kranjskem srezu so odprte trgovine s kolonialnim, specerijskim in mešnim blagom od pol 8. do pol 13. in od 14. do 19.; ostale trgovine (n. pr. manufakturne) so odprte 9 ur dnevno. Ob nedeljah so vse trgovine v mestu Kranju in v okolici v razdalji 5 km (Primskovo, Predosile, Stražišče, Čirčice, Naklo) zaprte ves dan. Uredba je upoštevala povsem želje kranjskega trgovskega gremija.

Iz Litije

* Zanimiv planinski rekord! Včeraj sta zaključila zanimivo tour dva starejša ljubljanska gospoda, ki šteti skupaj 100 let, tehtata pa 200 kg skupne žive teže. Pred 8 dnevi, kolikor sta potrebovala za turo po vencu hribov, ki obkrožajo litijsko kotlino, sta se podala za stavo na dolgo pot. S postaje Laze sta odšla na Janče, od tam preko Štange na Prežganje, Javorje in v Smartno pri Litiji. Pri Robavsu sta se oba podjela ljubljanska gospoda pošteno podprla, drugo jutro pa sta nadaljevala pot na Primskovo, od tam na Sv. Križ mimo St. Jurja na Kum (1219 m). Iz Kuma sta se spustila do savske soteske pri Zagorju, odkoder sta jo mahnila čez Jezero na Sv. Planino (985 m). Vrnila sta se čez Znojlo v Zagorje, od tam pa naprej v Izlake, odkoder sta se iz Medijske doline povzpela na Sv. Goro (849 m). V Ljubljano pa sta se povrnila po ovinkih iz Sv. Gore čez Vavže na Kandrše v moravsko dolino in nazvgor na Limbarsko goro, od tam pa še v Domžale. Pa recite, če nista napravila imenitno pot okrog litijskega sveta.

* Premestitve. Prometni uradnik litijske železniške stanice g. Rudolf Kropivnik je dobil mesto postajnega načelnika na Verdu na vrhniški progi. Predstojnik davčnega urada v Litiji g. Ivan Madronič pa odide na isti položaj v Kočevje. Oba gospoda sta znana kot kulantna in priljubljena uradnika ter jima k napredovanju čestitamo.

* Na sokolski zlet! Danes popoldne ima naše sokolsko društvo svoj letni nastop na prostoru pred sodiščem. Za izletnike, ki se jim nudi lepa prilika, da se obenem skopljajo v Savi, so ugodne železniške zveze. Prireditve ima bogat spored, pa tudi z jedili in pijačo bo dobro poskrbljeno.

Obsodba, ki je res obsodba!

Ljubljana, 14. julija.

Da bi zabrisali sramotno potopilo dr. Koroščeve politike v Beogradu, je začela klika v vodstvu SLS iz bojazni pred volitvami uprav brezumno gonjo proti neklerikalnemu časopisu. Par dni se je klika zaletela v »Slovenca« tudi na gospodarsko potle, a ko jo je dobila celo od lastnih pristavev po prstih, je začela trobiti umik na celi črti. Od vsega ropotanja in divjanja sta ostali le dve »obsodbi«: oblastnega odbora ljubljanskega in mariborskega, ki smo jih v našem listu po zaslugi ocenili. Blamaža obeh oblastnih odborov s to »obsodbo« je tako velika, da si gospodje oblastneži »obsodbo« lahko vtaknejo za kloboč.

V ta politični boj pa skuša klerikalna klika pogotič tudi občine po deželi in upa, da bo z bobnom prebivalstva resnico, ki tako peče in žge SLS. A vse zaman! Koroščevo okrvavljeno režim leži na tleh, obsojen v Jugoslaviji in v inozemstvu. Skrahirani, diskreditirani in blamirani se vračajo pomagati Vučkovičevega velesrbskega hegemonizma iz Beograda. In tudi Puniše Račica se zaman otrešate! Do 20. junija, ko sta bila umorjena v Narodni skupščini dva poslanka, trije pa težko ranjeni, ste bili največji zavezniki Puniše Račica. Umor je bil pripravljen in dr. Korošec je bil celo v Narodni skupščini opozorjen, da se pripravi umor, a ni ničesar storil, da bi obvaroval poslance nesreče.

Odgovornost za prelito kri se pa tuži zato ne otrešete, ker je morilec iz vrst vladnih strank, katerim je pripadala tudi SLS. Zastonj si perete krvave madeže!

V »Slovenca« zavijate, lažete in obreketate, da bi se ne videlo umora in krvoprelitja v Zagrebu in Beogradu pod pendrekom dr. Korošca. Vsakdo pa vidi, da je to le manever, da bi spelali vse ogorčenje in jezo, ki gre po zaslugi in po pravici proti vam, na one, ki nišajo resnico in so vas postavili v polni goloti na sramotni oder.

Vaše »obsodbe« so za vas samoobsodbe! Da vas bo slovenska javnost še bolje poznala, kdo ste in kakšni ste, priložimo v naslednjem obsodbi, ki vam jo je napisal vaš človek, vaš dolgoletni načelnik dr. Ivan Sušteršič, ki vas je poznal do kosti in ki je tudi na lastni koži okusil vaše »krščanstvo«. To je obsodba, ki je res obsodba!

Berite, kaj je napisal dr. Sušteršič v svoji znani brošuri »Moj odgovor« o klerikalizmu! Zato ponatiskujemo v naslednjem nekaj važnejših odstavkov iz te Sušteršičeve brošure. Glase se tako le:

Kdo in kaj je današnja SLS?

»To je ozki krog ljudi, ki sede večinoma v Ljubljani in deloma v Mariboru, ki imajo stranko dejansko popolnoma v rokah in kojih volja edino odločuje. Vsi ostali somišljeniki so pa njihove žrtve.

Ta ozki odlični krog tudi ni zamenjati z »Izvršnim odborom« ali vodstvom SLS, ker dobro vemo, da so v teh odborih mnogi honetni ljudje, ki pa nimajo dejansko nobene besede, ker se od resnično odločujočih faktorjev le izrabljajo kot štafaža in kot španska stena, za katero se po potrebi skrijejo.

Masa pa, ki sledi v dobri veri klerikalni stranki, je le za delo in žrtve. Iz plemenitih nagibov igra vlogo helotov

klerikalnih podjetnikov. Nihče se ne more temu čuditi, ki ve, kako se je ta stranka posluževala z najpopolnejšo lahkomišljenostjo, brezvestnostjo in srčno surovostjo katoliškega tiska. Velik del slovenskega ljudstva se le težko izgubi tega vpliva, kateremu je izročen skoraj na milost in nemilost. Osebito pa je naravno, da živi močno v klerikalni ideologiji duhovščina, ki je po svojem poklicu vezana na ča opisuje SLS, trdno uverjena, da služi tako dobri stvari. Pri njej je tudi še upoštevati, da sledi sem ter tja ukazom kakega višjega cerkvenega funkcionarja, ki je sam v prvi vrsti žrtev klerikalne sugestije.

Označil sem, upam, zadosti jasno, kdo je klerikalna stranka. Ne pa še popolnoma, kaj je.

Nobena stranka na svetu ne govori in piše toliko o svojih načelih in svojem idealnem stremjenju kot slovenska klerikalna stranka. Gola resnica pa je, da nima sploh nič načel in ravno tako malo idealnega stremjenja, temveč da je po svojem bistvu le trgovska družba z zelo omejeno zavezo za izkoriščanje načel in idealnega stremjenja slovenskega ljudstva.

Virtus post nummos — najprej »tolarij«, to je lastna oseba, potem šele vse drugo.

SLS največje zlo v našem narodu

»SLS je največje zlo v našem narodu in vsaka druga stranka je relativno boljša. To je bridka resnica, ki ji je treba zreti v oko, ker sicer ne bo nikdar boljše. Klerikalizem je »tuberkuloza« v kosteh in v mozgu našega ljudstva. Kaj je hujše, če zan sovražnik Cerkve nastopa proti njenim naukom, ali če kdo pod firmo katoličanstva očitno operira z lažjo, obrekovanjem, srčno surovostjo in splošno nemoralno. To mora zastrupiti ljudsko dušo do dna. Ali ne vidite sadov povsod, kamor se ozrete. Klerikalizem vzgaja le klerikalce, ne pa katoličane.

... Reforma klerikalne stranke. Povejte mi, kako hoče reformirati — Avgijev hlev? Tak hlev se mora požgati, to zahteva dobra stvar. Zato je tudi irelevantno, komu pride trenutno pogorišče v prid. Glavna stvar je izčiščenje zraka, v katerem naš narod živi. To je edina pot, da bo enkrat bolje.

Zakaj goni SLS slovensko ljudstvo v boj

»Klerikalizem goni slovensko ljudstvo v brezupen boj! Kako škodljiv je brezupen boj, smo doživeli v velikem slogu v svetovni vojni. Seve, treba dobro razločevati: Za klerikalne voditelje ta boj nikdar ni brezupen in še manj škodljiv, ker od njega žive in vedo sebi vsikdar zavarovali prijetne osebnostne udobnosti. Zanje je boj ravno isto kar vojna za vojne dobičkarje in verižnike. A slovensko ljudstvo je trpeči del. Če se presodi natančno ves današnji boj tako zvane SLS in izlušči pravo bistvo te epično navdahnjene borbe, se jasno vidi, da se klerikalni stranki pripadajoči del ljudstva bje samo za klerikalne voditelje. Ljudstvo pa od tega nikdar nič nima, ker se je plastično izkazalo, ko so klerikalni prvaki bili ministri, pokrajinski predsedniki in po-

verjeniki. Takrat je nekaj klerikalnih protežerjev prišlo do »korit.« Kaj pa je imelo ljudstvo od klerikalnega režima? Seve, nihče ne more braniti ljudstvu, da nosi še naprej svojo kožo v prilog klerikalnih kapetanov na trg, a vselej se bo znova prepiralo, da le v svojo škodo.

Prav posebno škodljiv je slovenski klerikalizem — Cerkvi. Vsakdo, kdor hoče videti in ni popolnoma slep, mora spoznati, da je ravno Cerkev velika žrtev klerikalne stranke. Na račun klerikalne stranke se tepe — Cerkev. V slabši položaj, kot jo je spravila klerikalna stranka, sploh ne more več priti, ker dopušča, da politična stranka, zaradi svojega profita, vlačí visoko zvanje Cerkve po cestnem blatu!

„Iz zasede ubiti od lastnih bratov“

Dr. Sušteršič popisuje v svoji brošuri »Moj odgovor« kaj zanimivo tudi to, kako je vodilna klika v današnji SLS prišla do moči in veljave. On piše:

... »In ko smo po dolgem trudu dosegli, da je izšel tednik »Resnica« in pol leta pozneje dnevnik »Novice«, je bilo vse prepozno. Tačas so že bili »katoliški« listi »Slovenec«, »Straža« in podobni tako zasrdržili javno mnenje, zastrupili ljudsko maso z lažjo in sumničenjem, da je bilo vse zaprto za čisto atmosfero poštenosti in resnice. V tem ozračju se je izvršil zgodovinski preobrat, ki je vrgel čez noč naše neligitimne nasprotnike (današnja klika v SLS) v višave, za katere so bili ravno tako sposobni kakor žaba za sinje visočine, v katerih se kreta — orel.

In mi smo ostali zapečateni kot »narodni izdajalci«, mi, ki smo skozi desetletja delali sploh le za narod. Ugodne »narodnjake« so pa igrali ljudje, ki so se opomogli od naših žuljev.

Posrečila se jim je najostudnejša intriga, ki se je kedaj spletla v katerikoli politični stranki celega sveta, kaj šele v stranki, ki hoče druge učiti — morale. In to pod »katoliško« firmo zoper verne katoliške može, z metodami, ki so še globoko pod nivojem kalabrijskega brigantstva. Briganti vsaj možato tvegajo svoje življenje — ta gospoda je pa metala iz varne zasede bombe svojega »duha«.

Iz zasede smo bili ubiti od lastnih bratov

»Uboji Evžen Lampe je žrtvoval blagovornemu delu za javni blagor v dežel vse svoje bogato bitje. Njegova poštvovalnost ni poznala sploh nobenih mej. Toda močnejši so bili oni, ki niso nič delali, nič ustvarjali, temveč samo brusili jezike — v celi Sloveniji znan lenuh!.

In ta izredni mož je moral z zlomljenim srcem in prerani grob, ki mu ga je zahrbtno izkopala nizka, zelena zavist, zloba, surovost in lopovščina, breznačajnost in zaslepljenost tistih, ki so zavrgli in z nogami steptali poštenje, pravičnost in ljubezen, ki jim jo nalaga vera.

»Uvidevam — píše dr. Sušteršič sam o sebi — in čutim baš sedaj najgorje, kako sem bil, iz zgolj človeškega stališča nespameten. Isti ljudje, katerim sem skozi desetletja postiljal s svojimi žulji in žrtvami, so me v zahvalo hladno izdali in prodali, me pahnili v tuji svet in me oropali za vse sadove mojega življenjskega dela. Nič skromne zasebne eksistence v domovini mi niso

privoščili. Vedno mi zveni v ušesih Koroščevo: Povej mi, da sedaj ni nič!

Vem, da je vse to danes stvarno obsoletno, ker živimo v drugem času. Ni pa brez pomena, da ljudstvo spozna volkove in hinavce, ki se še danes šopirijo na površju arodnega življenja, v izposojeni halji ljudskih svetnikov.

„Resnica mora na dan!“

Moj opis — končuje dr. Sušteršič — bo našel mnogo kritikov. Ne zmenim se za to. Obvlada me le ena sama misel: Resnica mora na dan!

Vsega, kar o predmetu vem, nisem mogel in deloma tudi nisem hotel objaviti. Toda mislim, da je podana slika zadosti jasna. Glavna stvar je, da je resnična.

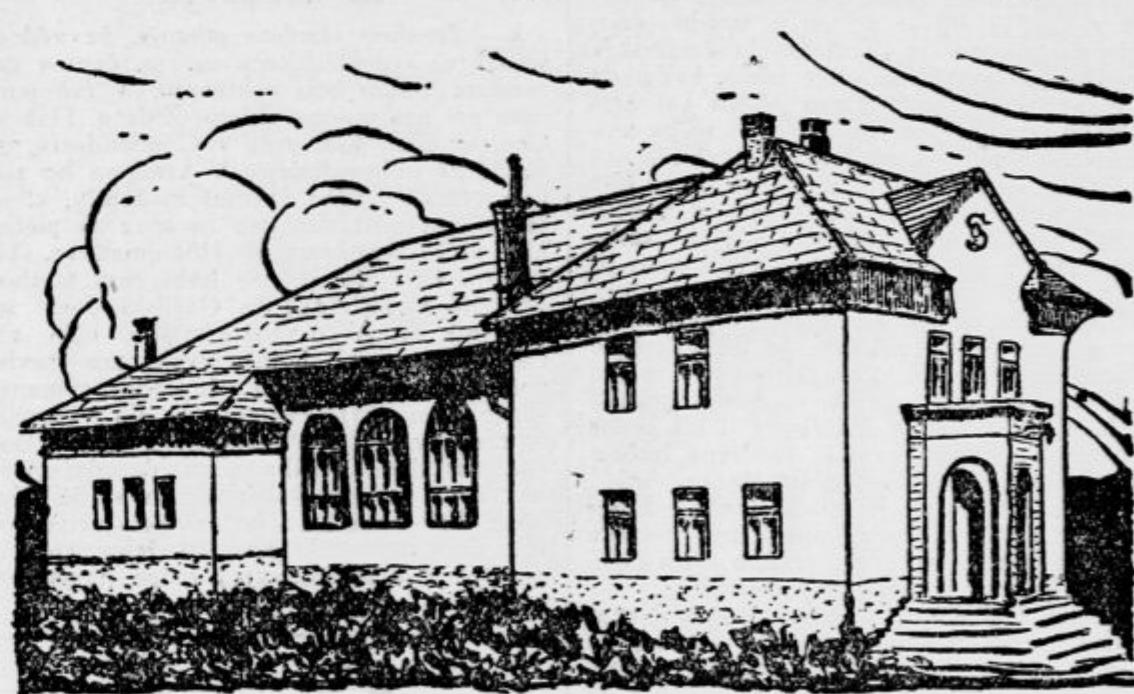
Seve, resnica je dostikrat brutalna in kolje v oči, zato pa tudi pogostoma izzove klevete. Ne dvomim, da bo tudi

moj opis rodil ta uspeh, osebito pri sedanjih »klerikalcih«, ki utegnejo po svoji stari navadi, starih klevetam dodati še nove. Kvitiram jih v naprej s svojim zaničevanjem... Meni zadošča zavest, da sem zapisal resnico in — to naj si gospodje zapamtijo dobro — resnica bo prodrla, in če ne danes pa jutri!

Zopet pa povdarjam, da kar pišem o »klerikalcih«, nikakor in v nobenem oziru ne velja tistim, ki v dobri veri, iz plemenitih nagibov podpirajo SLS. Moja sodba velja le gotovim političnim verižnikom, ne pa njihovim žrtvam. Za vse našo javnost konstatiram, da bi bil, če bi iskal osvetlo, priobčil čisto drugačen material kot je nedolžna vsebina tega spisa.

Nobene besede torej o »maščevanju«! Moje delo je preprosto. Dal sem spričevalo resnici, pokazal sem volka v ovčji obleki in položil sem račun.

Otvoritev sokolskega doma v Gor. Logatcu

Se poslednji ovinek, vlak se ustavi in železniški sprevodnik zakliče: »Logatec! Potopili smo se v hlad občestnega drevja, ki nas spremlja tla doli do velikih skladov lesa, pripravljenega iz divnih gozdov. Skozi Dol. Logatec mimo hotela Kramar pridemo do ograjenega travnika, kjer se začudimo, kako to, da je tako razoran. »Izza časa vojne je to; tu je bil namreč velik kolodvor ozkotirne železnice, ki je dovajala strelivo na italijansko bojišče! nam razlaga na obzidju počivajoči domačin.

»A tako! In kje je tekla ta železnica?« »Kar po tel cestu, po kateri greste, so bile ob strani položene tračnice.«

»In ta stavba nasproti?«

»Dolenjeloški Sokolski dom!«

»Prav lep je!«

»Kam pa, kam?«

»Pravijo, da se vrši danes slovesna otvoritev Sokolskega doma v Gor. Logatcu.«

»O, tisto pa, tisto. Že veliko voz je danes drvejo, polnih Sokolov in Sokolic iz vseh strani! Gori bo danes ena najlepših nedelj tega leta. Sinje nebo kakor svila, solnce, tudi sladke kapljice za po grlu; pa če bo godrnjal želodec, tudi njemu kaj!«

Mimo žage kmalu dospemo do romantičnega jezera pod Sekirico. Po gladini se prepletajo iskriče se valovi, se zlate in srebre v solncu kakor blesteče ribe, katerih zdaj zdaj katera pljusne iz vode in se zoget potopi.

Se ovinek in v Gorenjem Logatcu smo. Na desni hriček s cerkvico. Tabor je to. Tu sem so se zatekali vaščani pred Turki. V cerkvico so znosili svoje imetje in najnужnejša živila, možje in fantje pa so se branili zunaj. Označilni kres so zažigali na Velikih bukvah.

Pot nas je dovela na most, pod katerim žubori potok Logaščica.

Po nasipu, na kamen vklesanem, se čita, da je dal zgraditi ta močan obokani most še Napoleon za hitrejši prehod francoskih čet.

V trgu smo. Tam doli na ovinku osnovna šola, nasproti nje pa mogočno poslopje, v katerem se nahajajo sodišče, davčni urad in občinska pisarna. Poslopje je bilo zgrajeno šele pred kakimi 25. leti. Pred njim lep vrt, poln cvetočih vrtnic. Na drugo električna žarnica, ki priča, da je ponoči razsvetljena tudi logaška cesta. Na desni visok hrib Smolevec, od koder je napeljan vodovod z Merek z mizlo in zdravno pitno vodo.

Se se nismo dodobra razgledali, že je na levi Gasilni dom, katerega so zgradili Logatčani pred nekaj leti, nasproti njega pa Sokolski dom, katerega otvoritev je danes, izgrajen je bil pa že pretečeno leto; zadnji teden so samo še preuredili vhod.

Logatec posveča Sokolstvu največjo skrb. Stavbni odsek Sokola je završil svoje delo, dramatični odsek prireja neumorno igre, tamburaški odsek jo tudi že prav dobro ureže, v razvoju je knjižnica, v polnem življenju pa so telovadci in telovadkinje.

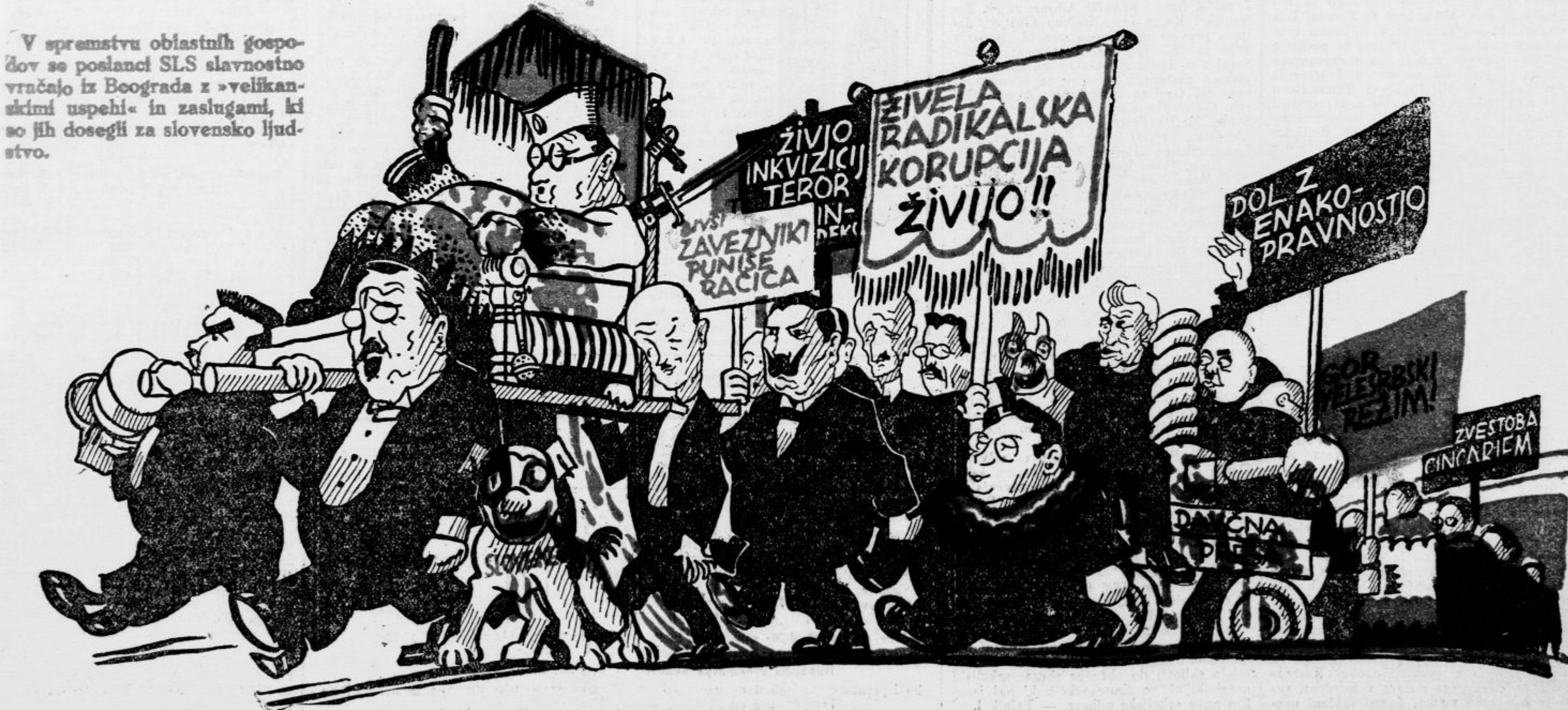
Sokolski dom v Gor. Logatcu ima lepo lego ob beli cesti. Ob vhodu na levi je točilnica, na desni pred kuhinjo storžnice na galerijo in v stanovanju, pred teboj prostora telovadnica, v ozadju oder in garderobe.

Logatec je ena najnaprednejših občin v Sloveniji; svoj dom si je zgradil, da pokaže tujcu, kako zvesto čuva zemljo in govorico svojo.

Pridite in ogledjte si notranjske krasote!

Po neslavnem padcu Vučkovič - Koroščeve okrovaoljene vlade

V spremstvu oblastnih gospodov se poslanci SLS slavnostno vračajo iz Beograda z »velikanskimi uspehi« in zaslugami, ki so jih dosegli za slovensko ljudstvo.

Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 42.75 — 43.25, madžarska Tisa 46.75—47.25; r ž: domača 38 — 39, madžarska, nova 37.75 do 38; turšica: 37.25 — 38; oves: domači 37.25 — 37.75.

Iz življenja in sveta

Odkod: bojkot, derby, chic, talmi itd.?

Imena, ki so prešla v slovar in so postala pojmi

Ze nekaj dni je pri nas zopet aktualna beseda bojkot. Ne zaradi tega, ker se pojavlja preoblečena in v drugi obliki ter bi rada napravila škodo po ovinku. Aktualna je bolj zategadelj, ker nas spominja na proces, ki je vreden, da ž njim seznanimo čitatelje našega lista.

Na svetu je nešteto pojmov, ki so dobili ime po ljudeh. Kaj pomeni beseda bojkot, je menda vsakomur znano. Beseda je pri nas po tiskovnem zakonu kazniva, zlasti če se uporablja s črnim namenom. Oče bojkota pa se je pisal Boykott, Charles Cunningham Boykott, ter je bil upravitelj nekega imenja v irski grofiji Mayo. Imel je najemnike, nekakšne kolone in jih je tako pestil, da ga je začela deželna zveza prezirati, t. j. bojkotirati. Nihče ni hotel delati zanj. Odpovedane so mu bile vse dobave in celo železnica se je branila prevažati njegovo živino. Odpor proti Boykottu je postal tako učinkovit, da se je moral mož naposled izseliti. Boykottov danes ni več, a njegova dejanja posnemajo čestokrat tisti, ki pestijo ljudi kakor Boykott in bi jih vrhu tega še radi bojkotali. Ampak časi Boykotta so minili. Papirotni bojkot je danes smešen.

Derby je dobil ime po lordu Edvardu Derbyju, ki je bil začetnik te ustanove. Tudi revolver browning je dobil ime po človeku, inženjerju Browningu iz Amerike, ki je s svojim izumom zaslužil ogromne milijone ter je pred dvema letoma umrl v Bruslju. Človeških imen se poslužujeta prav radi tehnika, fizika in druge znanosti. Spominimo se je na Amperja, na Volto, na Celzija, Reaumurja, Fahrenheitta in druge!

Beseda »linčati«, ki jo srečamo čisto v poročilih ameriških listov, izvira takisto od človeškega imena. V 17. veku je živel v North Carolini sodnik Linch. Imel je posebno pooblastilo, da je smel zločinske črnce izpostaviti po potrebi sodbi množice. Množica jih je sodila sama, jih je linčala. Takisto je dobilo ime po človeku giljotiniranje. Dne 30. aprila 1791. je stavil v francoski zbornici dr. Joseph Guillotin predlog, naj se ljudje usmrčajo s sekiri podobnim nožem. Zbornica se je predlogu krototala, pozneje pa je stvar le prešla v praktično uporabo.

Vsakemu človeku je znana beseda chic, povsod pričujoč atribut modnega besedišča. Tudi ta beseda je prišla od človeškega imena. Chicque je bil sin nekega pariškega branjevca. Šolal se je

pri francoskem slikarju Davidu, ki je zelo zgodaj izgubil nadarjenega učenca. David ni mogel pozabiti mladega, izredno nadarjenega fanta, ki je krasno slikal. Kadar mu je katerikoli izmed učenec prinesel slabo sliko, ga je zavrnil z besedami: To ni Chicque! Ta bi bil stvar napravil drugače. »Če pa je bila slika dobro narejena, je pokimal z glavo in dejal: »Da, to pa je Chicque!« Tako je prišla beseda v slovar estetičnih izrazov, postala je popularna in je danes povsod v rabi.

Beseda talmi izhaja od imena pariškega tvorničarja, ki je izdeloval slabe ure, ter jih je razpečaval z velikansko reklamo. Nikotin, tobakov strup se imenuje po francoskem zdravniku Nicotu, ki je uvedel kajenje v 16. stoletju. Pastile so dobile svoje ime po nekem italijanskem konditorju, Florentincu Pastilju, protežirancu Marije Medicejske, žene Henrika IV. Svojo pot po svetu so nastopile iz Francije. Praline pa so dobile ime po maršalu Duplessissu - Pralinu, ki je nekoč dal nalog svojemu slaščičarju Lassagneu, naj že vendar enkrat iznaide kakšno novo slaščico.

Z grogom so prvotno psovali nekega angleškega admirala, ki je dal svojim mornarjem mesto ruma mešanico ruma z vročo vodo. Pomorščaki so bili strašno ogorčeni nad njegovim početjem in admirala se je kmalu prelelo ime grog. Pozneje pa je prišla beseda v dnevno rabo kot poim. Tudi havelok, ki so ga nosili naši očete in praočete z veliko hvaležnostjo, se ima zahvaliti za ime angleškemu generalu siru Henriju Havelocku. Prinesel ga je v modo in je po njem ostal slaven. Pompadura je dobila ime po znani Madame De Pompadur, ljubici Ludvika XV. Silhueta je dobila ime po francoskem finančnem ministru Etienneu de Silhouette, ministru Ludvika XV., ki je bil silno štedljiv ter je tudi v besedah »delal obris«. Onisoval je ljudi z najkrajšimi potezami. Mansarda je dobila ime po francoskem stavbeniku Mansardu, Gobelin na je bil nekoč slaven pariški tkalec preprog, ki je prodajal svoje izdelke daleč po svetu.

Razume se, da je večina teh izrazov francoskega in angleškega izvora, kar izhaja pač od tistih, da sta ta dva naroda imela in ustvarila največ pridobitev mednarodnega značaja, katere le potem civilizacija razširila med vse narode na zemlji.

Lepi otroci

V Parizu so priredili lepoto tekmico, ki so se udeležili sami otroci. Prvo darilo je odnesla 3-letna Denise Albergand.

Samomor soloplesalke Jenny Goldersove

V Parizu se je ustrelila v lastnem stanovanju znana plesalka Jenny Goldersova. Namerila je cev samokresa naravnost v srce.

Jenny Goldersova je bila že nekaj let v Parizu prikazen za veliki svet. Nastopala je v velikih pariških zabaviščih in je napravila skokoma karijero. V zadnjem času je bila angažirana v gledališču na Champs Elysees. Še nedavno se je vrnila kot zmagovalka z velike turnee po Italiji in po ameriških Zedinjenih državah.

Na dan svoje smrti popoldne je bila Jenny še v družbi prijateljev in prijateljic. Obiskala je tudi nekaj večjih trgovin, kjer je kupila razne potrebščine. Zvečer se je vrnila domov. Izjavila je, da je trudna in da je potrebna počitka. Prosila je, naj jo zaradi tega puste na miru. Kmalu potem, ko je stopila v svojo sobo, pa so domači zaslišali strel. Vdrli so v budoar in so našli mlado Jenny v mlakuži krvi na postelji.

Vzrok samomora mlade plesalke ni znan. Sodijo, da je zvezdnica izvršila dejanje v živčnem napadu.

Miss Irena Arnaldova

(na desni) in njena sestra Elizabeta (na levi) sta bili izbrani za zastopata Ameriko na slavnosti, ki so se vršile na dan francoskega narodnega praznika včeraj. Amerika se jih udeležuje kot zaveznica in idejna spočetnica francoske revolucije.

V čolnu okrog sveta

Dva mlada Monakovčana, novinar Hans Pitt in slikar Pepo Dolnar se potegujeta za lepo nagrado 30.000 dolarjev, ki je razpisana za onega, ki se mu posreči obkrožiti svet v čolnu. Mladca sta sedla v čoln v Regensburgu dne 6. julija in sta dospela 8. julija v Pasovo. Dne 11. julija sta bila v Lincu, štiri dni pozneje pa sta dosegla Dunaj.

Tekmovalca za dolarje imata sedaj na programu vožnjo do Črnega morja. Obiskala bosta Carigrad, Sueski prekop, Indijo, Japonsko ter se popeljeta čez Tih ocean v Ameriko, kjer bosta prevozila Panamski prekop ter obkrožila Južno Ameriko. Če jima bo sreča ves čas mila, se bosta vrnila čez Atlantik nazaj v Evropo. Za vožnjo bosta predvidoma rabila dve leti.

Lars Hansen: Taborišče na ledu

Visok, vitek in mišičast je kapetan Lundborg — vojak, kavalir in svetovljan. Na krovu ladje »Quest«, kjer sem ga videl ležati na solncu, v krogu tovarišev, pa sem zazabil čudno potezo na njegovem licu. Lundborgove oči, ki so bile prej zelo ostre ter niso prav nič problematično gledale v svet, so zadobile čudovit izraz nečesa prikritega, kar plava nekje v daljini daljavi. Takšen je, kakor bi gledal prikazen, nestvor, ki se mu noče več izgubiti iz spomina.

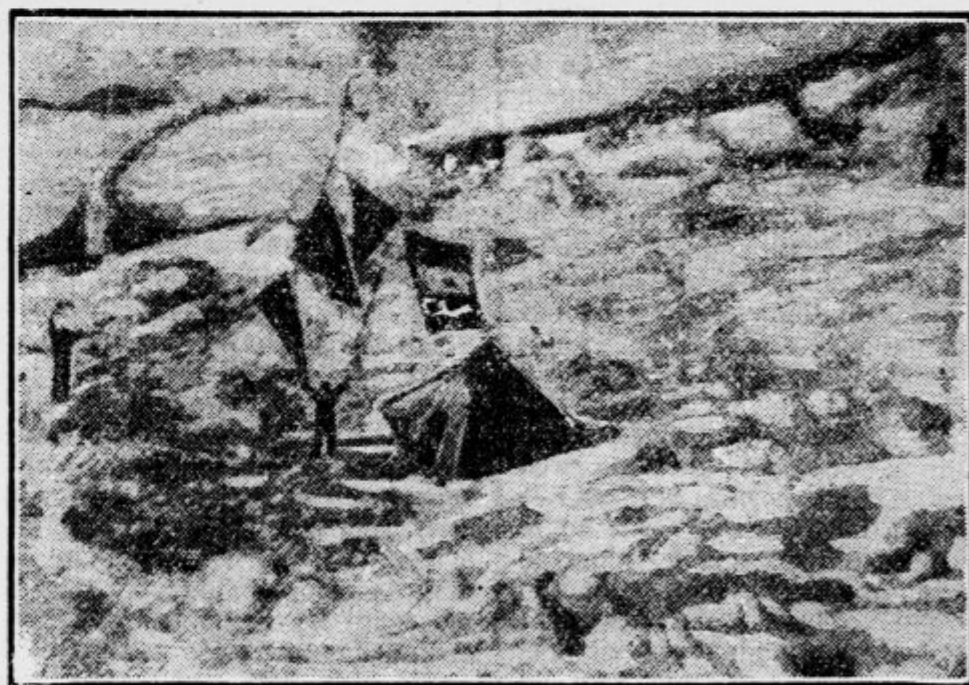
Kadar govori Lundborg, mu drhtijo ustnice. To je nekaj, česar poprej ni bilo v njem, kar mu je dalo šele taborenje na ledu. To je tista vizija, ki ga obvlada popolnoma. Podoba je, kakor da živi še vedno v svetu, ki ga je ostavil. Ne čuti ne tovarišev ne civilizacije, ne drugih stvari in reči, ki ga obdajajo. Misli samo na veliko, brezkončno belo pustino.

Kapetan pripoveduje, kako je bil ujetnik bele smrti. Kdor ga pri tem gleda, posluša in mu sledi z ostrim očesom, spozna tudi drhtečo barvo njegovih besedi, ki pravijo: Lundborg je doživel nekaj, česar noče nikomur povedati, nekaj groznega in strašnega, kar hrani samo zase. Nihče ne bo izvedel in do-

Če se je kdaj v jutranjih urah zjasnilo nebo, so se žalostne postave vzdignile in so nemo gledale proti zapadu, od koder naj bi prišla pomoč. Strašna je bila napetost tega pričakovanja.

Lundborg, ki je bil še toliko čvrst, da mu ujetništvo bele smrti ni zlomilo volje, je uvidel, da mora nesrečnike hrabriti ter jih osvoboditi dvomov, ki so vrtali vanje. Poprijel se je dela in je začel pripravljati prostor za start. Popravil je tudi stroj. Pomagal mu je tudi Viglieri; drugi so bili nesposobni za delo. Nemo in melanholično so sedeli na ledu in so sanjali o solncu in o poletju v njihovi domovini. Le včasih se jih je lotilo drugačno razpoloženje. Takrat so strastno debatirali o najavljenih rešiteljih, katerih pa ni bilo od nikoder. Vsak dan so pretresali, ne bi li kazalo napotiti se proti Leightu Smithu, ki je ležal borih 9 km pred horizontom. V daljavi so se risale gore. Ta kopnina je bila edini njihov up, ki je prinašal nekoliko solnca v brezno obzorje, odpirajoč se proti polarnemu kakor prej, ko so sedli k jedi.

Taborišče na ledu se je neprestano premikalo. Led je pokal in se lomil ter šel narazen; nesrečniki so živeli v neprestanem strahu, da se plošča razkolje

Rdeči šotor Viglierijeve skupine

na plavalnem otoku Ledenege morja. V tem šotoru je sedel po ruskem ledolomilcu »Krasnemu« rešena posadka preživela poldrugi mesec najstrašnejših trpljenj. Slika je posnel švedski letalec in Noblov rešitelj Lundborg, ko se je blizal s svojim letalom najdeni skupini in kaže šotor blizje nego slika, ki smo jo pričobili včeraj. Nesrečniki dajejo letalcu znamenja z rokali, nad šotorom pa so razpeli signalne zastave.

znal, kaj čutijo duše, ki tedne in tedne čakajo rešitve ne da bi jo ućakale, med tem ko drve čez večni led orkani in zahtevajo svojih žrtev.

Ko se je Lundborg prvič spustil pri nesrečni skupini na ledu, sta se privlekla Biagi in Viglieri do njega. Objela sta ga in poljubila ter sta ga nesla v taborišče kot zmagovalca.

Lundborga pa je spreletela groza. V šotoru sta ležala Ceccioni in Nobile. Povsod samo blato in velikanski nered. General — nekoč eleganten mož, je bil v raztrganih cunjah. Lasje so mu bili zamrznjeni, obraz in roke mu je pokrivala debela skorja črnega blata. Ko je uzrl rešitelja, je zaplakal. Solze so se mu vile po obrazu.

Tako poroča Lundborg o svojem prvem pristanku. Pretresljivo je bilo videti petorico, ki je ostala v taborišču in ki je žalostno gledala za aeroplanom, ki je odneslo poveljnika v svet, kjer ni bilo mesta za druge. Lundborg pa je že na prvem svojem poletu spoznal, da se je nesrečnikov lotila polarna psihoza, ki napade vsakogar, ki se izgubi v ledeni puščavi in ne vidi iz nje nobenega izhoda. Rekdo kateri se ubrani te strašne bolezni. Samo nekateri ji lahko odolijo; vse druge naredi zakrknjene, zahrbtnje in zvijačne. Ničesar več se ne boje in tudi taki, ki so si bili prej najboljši prijatelji, se skregajo, stopo in si postanejo nasprotniki.

Ko se je Lundborg drugič vrnil k nesrečnikom, se mu je letalo pokvarilo na ledu in ko je videl, da mora deliti usodo nesrečnejev tudi sam, se je i njega lotila bolezen. Dan za dnem je ležala debela megla nad ledeno puščavo.

ponoči, ko bodo spali in da jih požro razpokline. Trikrat je bilo treba premestiti taborišče. Hrana je bila skrčena na najmanjše obroke in železna rezerva živeža se je čuvala kot najdražji zaklad. Živejo pa se je v neprestani bojazni, da se bodo napol sestradani moške vrgli na železno rezervo ter jo bodo izropali.

Hrana je obstojala iz čokolade, ki se je kuhala vsako jutro ter iz keksov. Nad polovico živih, katere so prinesli letalci, se je pokvarila. Padla je v vodo. Vsak dan je bilo na vrsti meso belega medveda, katerega je ustrelil profesor Malmgreen po katastrofi zrakovplovca. Meso je bilo nezavžitno.

Posoda, v kateri se je kuhala jed, ni bila nikdar umita in očiščena. Odvratnost, ki je navdajala lakotnike do jedi baš zaradi tega, ker so jedli iz umazanih posod, je bila tako velika, da je naravnost prekašala lakoto. Povžite porcije pa so bile tako majhne, da so bili nesrečniki bolj lačni potem ko so jedli, kakor prej, ko so segli k jedi.

Po viharjih v prvih dneh julija se je končno zjasnilo nebo in nesrečnike je zopet navdalo upanje. Dolgo je trajalo čakanje. Slednjič so zabrneli motorji. Prišli so se aeroplani. Vseh se je lotilo nepopisno razburjenje. Ko je Shyberg pristal, so tekli k njemu vsi, kolkor so jih nesle noge. Letalec pa je imel povelje, da vzame samo Lundborga na krov. Nikoli ne bom pozabil pogledov, pravi Lundborg, ki so me spremljali pri tem odhodu iz 13 dnevnega ujetništva. Strašni dnevi so bili za menoj; ko je letalo vzletelo, sem se sesedel od izčrpanosti in onemoglosti.

Trije sodobni primeri lahke poletne toaletne

Ne laži! Ne obrekuj!

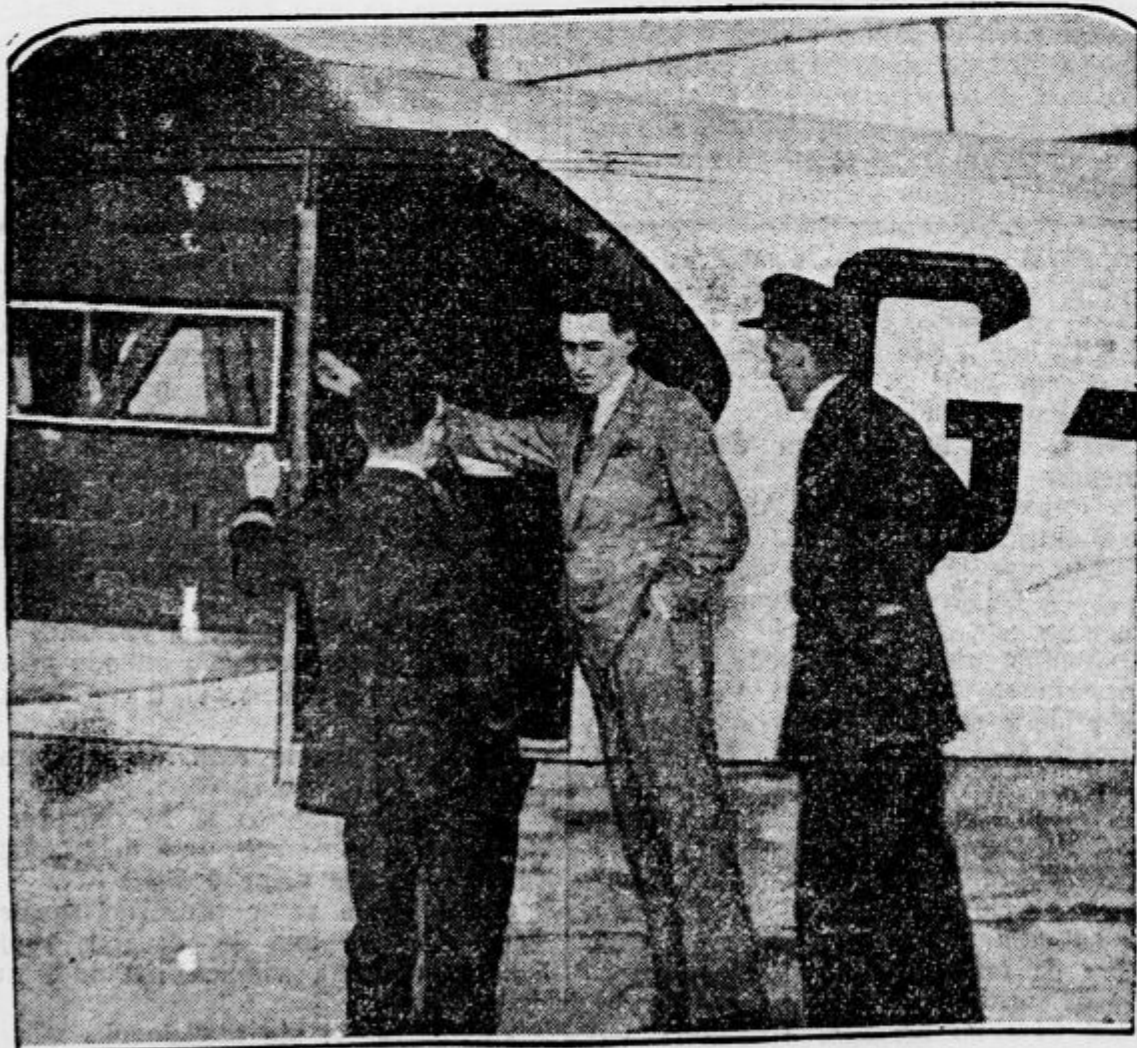
Takole piše včerašnji »Slovenec«: »Za nas velja tudi osma božja zapoved, ki prepoveduje krasti bližnjemu čast.«

Za vse poštene ljudi velja božja zapoved, še prav posebno pa bi morala veljati za duhovnike, katerih poklic bi moral biti, da vodijo druge grešnike z vzgledom in besedo k dobremu. Ravno oni duhovniki pa, ki hočejo biti »voditelji slovenskega naroda«, a so v resnici samo voditelji do mozga pokvarjenih klerikalcev, te božje zapovedi nočejo poznati.

Pobožni »Domoljub«, katerega urednik in izdajatelj sta duhovnika, se je predrzno zlagal, da je zločinski morilec Puniša Racić po narodnosti Hrvat! Ko smo ga prijeli za to lumparijo, pa se je vnovič zlagal, da je bila to tiskovna napaka!

Pri zadnjih volitvah v Narodno skupščino so klerikalci v Ljubljani izdali tiskane letake, na katerih so grdo lagali in obrekovali, da so naprednjaki na svojem shodu pretepli uboge invalida. Tudi na tej gnusni cunji je bil podpisan klerikalni duhovnik!

Kdo laže? Kdo obrekuje? In taki ljudje si upajo laž in obrekovanje očitati drugim!

Löwensteinov pilot Drew

razlaga preiskovalni komisiji funkcioniranje tistih vrat v letalu, skozi katere je belgijski bankir med vožnjo na tako čuden način izginil. Drew je bil, kakor znano, od Löwensteinove žene odpuščon iz službe, čeprav ni dokazano, da pada nanj kakršnakoli krivda.

Kaj je bilo med Malmgreenom in Nobilem?

Kako je bila mati obveščena o sinovi smrti

Vprašanja, ki zahtevajo točnih odgovorov. — Nobile objavlja prvič celoten opis katastrofe in milo omenja švedskega meteorologa. — Trikolora in papežev križ nista ovekovčena.

V ospredju zanimanja za polarno tragedijo stoji po rešitvi Mariana in Zappia slej ko prej vprašanje Malmgreenove smrti. Ne le skandinavski, ampak tudi francoski tisk začneja ta problem ventilirati z vso vehemenco. Neki švedski častnik priobčuje v velikem in uglednem pariškem dnevniku odprto pismo na generala z naslovom: »J'accuse«. V njem vprašuje:

Ali je res prišlo do spora med Malmgreenom in Nobilem? Ali je bil konflikt take narave, da je bil Malmgreen v njem ranjen? Ali se je Nobile bal Malmgreenovih odkritij? Čemu poziva italijanska vlada Nobila v Rim? Članek se zaključuje z ugotovitvijo, da ima ves civilizirani svet pravico slišati odgovor na ta vprašanja, ki jih stavlja na generala Švedi in Norvežani, Francozi in Rusi.

Norveški listi pitajo Nobila s strahopetcem ter pravijo, da potvarja resnico. Rešil je samega sebe, druge pa je prepustil usodi. Tudi ti listi postavljajo javna vprašanja, ali je res, da sta se Nobile in Malmgreen sprla in če je bil v tem konfliktu Malmgreen ranjen, da je moral pobegniti od generalove skupine.

Da bi pariral udarce, so začeli Italijani takoj protiofenzivo v svojih listih. Zaradi vzvišenega duha, ki odlikuje fašistično nadutost beležimo, da celo tržaški listi ponatiskujejo famozno pismo italijanskega konzula v Moravski Ostravi, ki je opsoval novinarje »Tagesbota« z idiotiji. List je obračunal s konzulom na kratko. Objavil je vsebino pisma s podpisom ter je postavil moža pred javnost na smrtonosni oder.

Milanski »Corriere della sera« se je med tem spomnil, da ima v zalogi še neko pismo, datirano z dne 24. junija, katerega mu je poslal korespondent Cesco Tomaselli. Nobile popisuje katastrofo »Italie«. Ne prihaja nam na misel, da bi poročilo prinašalo v celoti; nekaj odlomkov bo zadostovalo, da si naši čitatelji napravijo sliko, kako izgleda stvar. Nobile pripoveduje:

Ko smo se vracali s severnega tečaja, sem videl plast oblakov, v katerih se mi je zdelo, da čitam: Tod skozi ne boš prišel! Bil sem perplečen. Že bulletin iz Trömsöja je napovedoval ciklon. Imel sem edini izhod proti Ameriki, v pravcu Alaske. Še bolj vredno pa se mi je zdelo poskusiti srečo v smeri proti Sibiriji in leteti s pomočjo viharja.

Poklical sem Malmgreena. Načrta sta mu bila vseč. Vendar je bil bolj za povratek v Kingsbay. V kabini nas je bilo deset: poleg mene sta bila tam Ceccioni in Viglieri, Malmgreen, Mariano in Zappi, Behounek, Alessandrini in Biagi. V kockatih vrečah sta spala Lago in Pontremoli. Arduino je bil na straži; Pomella, Ciocca in Carappi pa so bili v kabini.

Zanimalo me je, s kakšno brzino letimo. V pogonu so bili trije motorji. Takrat — bilo je 10 ur in 27 minut — mi je povedal Ceccioni, da postaja zrakoplov težji. Pogledal sem na višinomerni sem videl, da ladja pada. Takoj sem dal povelja Alessandriniju in sem ukazal, da morejo motorji delovati s 1300 obrati. Pomagalo ni nič. Nižanje ladje se je izpremenilo v padanje. Malmgreen me je z veliko skrbjo pogledal kakor bi hotel vedeti, kaj mislim. Odgovoril sem mu s pogledom, ki je izdajal tudi mojo bojazan.

Vse to in padeč se je izvršilo v treh minutah.

Ko smo treščili na tla, sta ležali poleg mene dve vreči, ki smo jih hoteli porabiti za izkrcanje ljudi na severnem tečaju. V teh vrečah je bila postelja iz kožuškovine, nekaj živih, šotor, revolver in slična oprema. Malmgreen je tožil, da ima zlomljeno roko. Zappi se je otipaval in se je bal notranjih poškodb. Razen Ceccionia in mene so bili vsi zdravi.

Kmalu nato se je vzdignil na noge Pomella. Napravil je par korakov in

omahnil. Bil je mrtev.

Kaj se je potem zgodilo z zrakoplovom, bi mogel natančneje povedati Mariano. Vsekakor pa sta ostala na ladji Arduino in Alessandrini, ki sta lahko storila vse, da je zračna ladja polagoma pristala. Kakih 10 ali 15 km od nas je naenkrat vstal stebel črnega dima. Mislim, da je to znak, da je »Italia« zgorela.

Rešilo se nas je devet. Imeli smo 160 kg živeža in, čemer sem se zelo čudil, nepoškodovan radio-aparat. Biagi je kar triumfal. Začeli smo brzojavljati na vse strani — slišal nas ni nihče.

Ko nismo dobili zveze s svetom, se nas je lotil obup. Medtem smo razvili rdeči šotor in nekega večera je psička Titina začela lajati. Pojavil se je beli medved ... Kakor je prišel, tako je izginil. Postali smo pozorni na živalico in res, drugi dan se je medved vrnil. Malmgreen mu je upihnil življenje.

S tem plenom se je zaloga naših živil znatno povečala. Začeli smo peči medvedovo meso, kar sta opravljala Trojani in Behounek. Kmalu pa nam je pošlo gorivo in kurivo. Morali smo žrtvovati vse, kar smo lahko pogrešali. Požgali smo na ta način filmske posnetke s severnega tečaja. Uničili smo snimke, kako smo vrgli z zrakoplova italijansko zastavo in papežev križ — torej dokumente, ki so bili najdragocenejša pridobitev našega podjetja.

Pet dni po našem taborenju na ledu so se oglasili pri meni Mariano, Zappi in Malmgreen. Razvili so načrt, da hočejo odkorakati proti Severnemu rtu. Skušal sem jih pregovoriti. Ko pa sem videl, da vztrajajo pri svoji odločitvi, sem izjavil, da jih puščam na pot in da tudi druge odvezujem dolžnosti napram meni. Vendar se drugi niso hoteli ločiti od mene in so začeli pisati pisma, da jih trojica ponese med ljudi. Ta je pisal ženi, oni materi, tretji zaročenki. Vsi so jokali in solze so močile vrstice na papirju ...

Slovo je bilo zelo ganljivo. Potem, ko so se objeli, so Malmgreen, Mariano in Zappi nastopili potovanje. Imeli niso obnvala. Na noge so nataknili finske cokolje iz zelenje kože, noge ovili še v vreče. Dali smo jim 50 kg živih in škatico vžigalic. Imeli niso ne smuči, ne raket, ne šotora. Računali so, da bodo prodirali 15 km na dan. Slednjič so nam izginili izpred oči na otoku Foynu.

Mi smo racionirali živila. Dnevno je smel vsakdo poiziti 20 gramov čokolade in kosček biskvita. Od časa do časa je dobil vsak član ekspedicije tudi majhen kosček pemikana.

Tako pripoveduje Nobile. Da temu poročilu v skandinavskih deželah ne verujejo, se razume samo ob sebi.

Najbolj pretresljiv trenutek zadnjih dni pa je gotovo doživela mati švedskega učenjaka Malmgreena. Novica, da se je našla njegova skupina, je dospela v Stockholm v četrtek ob pol 8. zvečer.

Takoj so telegrafirali stvar Malmgreenovi materi, ki leži bolna v mali ribiški vasi Oregundu na baltiškimi obali, kakih 100 km severno od Stockholma. Vest je vzdignila mater iz postelje. Povpraševala je na vse strani, kaj je z njenim sinom, — izvedeti ni mogla nič, kakor samo to, da sta njegova spremljevalca rešena, njena kri pa da leži pokopana v Brochovi deželi. Nato se je lotila stare dame težka depresija.

Se nekatere podrobnosti, v kakšnem stanju je Nobile ostavil svoje tovariše na večnem ledu.

Ko so ga rešili, je imel mrzlico in je nosil zelo umazane generalne hlače. Zgornji živet mu je pokrival živetec iz finske volne. Izgledal je kakor divjak. Čepico je ostavil radiotelegrafistu Biagu, druge stvari pa poročniku Viglieriju. Na »Citta di Milano« ni hotel nikogar sprejeti in je posledno odklanjal izjave o katastrofi. Čakal je pač, kako se bo tragedija dovršila, da vidi, kako

zakonska sreča na licu, je tukaj našla popoln izraz. Moj prijatelj je predstavljal preko ograje kot starega druga, svoji ženi in njeni prijateljici, ki je prišla iz bližnjega gradiča obiskat njegovo soprogo.

Niti vedel nisem, da se je fant še tako mlad in poln temperamenta že dal vkovati v zakonski jarem. Sicer pa je bilo razumljivo: razen tega rajskega bitja je priženil posestvo in še to in to, kar imenujemo denar, vključ temu, da je bil sam imovit. Marsikdaj smo pozabili na noč, ko nam je mladim fantom sijalo fantovsko sonce. Prepevali smo vesele pesmi pod okenci na Sv. Petra cesti, ko so nas poglajali iz zadušnih gostlin, kjer so stregla in nosila vina brhka dekleta. Moj prijatelj je namreč ljubil vino, petje, ženske in jaz nisem imel vzroka, da bi bil ugovarjal.

Zavidal sem mu tako lepo družinstvo. Poleg njegove lepe ženice je stala njena prijateljica, divna kakor majski cvet, z valjučimi temnimi lasmi in mežikajočim pogledom. Njen obraz je bil malce ogorel, kar ji je dajalo južnjaški izraz, njene napol gole roke pa so bile pokrite z majhnimi pegicami in so se igrale s kitico nabranih vijolic. Onemel sem in kakor vkopan sem gledal to nenavadno dekle. Preslišal sem

Nov uspeh SHELL motornega olja

Pilot RISTIĆ, tvornice aviona „Junkers“ postavlja nov svetovni rekord v trajnem poletu. On leti neprestano

65 ur in 30 minut
in uporablja za mazanje motorjev
SHELL VOLTOL

velja govoriti ...

Najdba Mariana in Zappia ter rešitev Viglierijeve skupine je zbudila nove nade v rešitev Alessandrinija, pri katerem se po Nansenovi domnevi nahajata Amundsen in Guilbaud. Če bi se to obistnilo, bi se odvalil težek kamen od srca vseh ljudi.

Lažniv princ

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je aretirala budimpeštanska policija zanimivega človeka, ki se je izdajal za princa Louisa Bourbonskega, nezakonskega sina španskega kralja. Osumljen je ponarejanje listin, denarnih sleparstev in pa edinstvenosti z nekim avanturistom, ki ga je pariška policija pred nedavnim aretirala in izpustila baje šele na intervencijo španskega poslanstva. Baje bo identičen tudi z nekim drugim pustolovcem, ki je nastopal že pred tremi leti v Budimpešti z velikim pompom. Vse to domnevani princ odločno zanika, a tudi špansko poslanstvo v Budimpešti mu noče priznati, da bi bil to, kar pravi, da je. Ker so ugotovili, da nosi še drugo ime, Konstantin Glykis, so menili, da so ga že razkrinkali kot sleparja; a možakar se zagovarja, da mu je to ime ob neki priliki dal grški kralj Konstantin. Tudi mu ni bilo mogoče dokazati, da bi bil potni list na ime Louis de Bourbon ponarejen in da ni ameriški državljan. Ker si policija ni vedela drugače pomagati, ga je izgnala preko meje v Avstrijo.

Titina, profesor in medved

O vseh članih Nobilove ekspedicije se ve, kaj je z njimi. Ceccionijeva smrt je preklicana. Malmgreen je mrtev, edino o piščki Titini se ne ve, kakšna usoda je doletela. In vendar ima ta drobna živalica velikanske zasluge, da nesrečniki niso poginili od lakote.

Nekega večera se je koloniji na ledu približal velik severni kosmatin. Pogledal je naokoli — Italijani mu niso dišali. Prezirljivo je odkorakal v svoj brolg mimo njih. Ko je stopal mimo taborišča, so se Italijani z velikim strahom umaknili v šotor. Edino Titina, ki jo je za tri dobre pedi, se je upala in drznila oglašiti se. Zalajala je, češ, kaj pa iščeš ti tod okoli!

Italijane je trla silna lakota, vendar si ni nihče upal stopiti na plan, tako da je medved lahko mirno nadaljeval svojo pot. Naslednjega dne je mislil kosmatin prav tako meni nič tebi nič miniti taborišče. Ponesrečencem so se naježili lasje. Ali jih res hoče najprej dobro spoznati in šele potem požreti? Titina je zopet zalajala. Zopet so se stisnili pogumneži v šotor, da bi bili bolj varni drug poleg drugega. Tedaj vstane Malmgreen in vpraša, kje je edina piščola, ki so jo rešili pri padcu »Italie«. Eden izmed članov ekspedicije potegne piščolo iz žepa in izroči orožje profesorju. Malmgreen pomeni, sproži in zadene. Medved se je

zvrnil na led. Šele sedaj je pristopila hrabra posadka in je odrla kosmatinca.

Pravijo, da je bila to najveselejša scena, ki so jo nesrečniki doživeli v taborišču na ledu. Kdor pozna Malmgreena iz opisa njegovih prijateljev in tovarišev, ji rad verjame. In tako se je zgodilo, da sta dobila švedski učenjak in mali psiček mesto med junaki, Nobile pa med strahopetci.

Hinchcliffeov duh se je oglasil ...

Conan Doyle, sloviti pisatelj detektivskih romanov in vodilna glava angleških spiritistov, je sporočil Hinchcliffeovi vdovi, da mu je duh njenega moža na nedavni spiritistični seji povedal do podrobnosti, kako se je izvršila katastrofa, ki je zahtevala njegovo življenje pa življenje gđc. Mackayeve.

Letalo, s katerim sta se spravila preko Oceana, je bilo preletelo že kakšnih 850 milj pod nekoliko oblakom, drugače pa mirnim nebom. Na večer odhodnega dne pa je nastal strahovit vihar, ki je kapitana prisilil, da je obrnil polet proti Azorom. Merilni aparati in kompas so se mu pri tem pokvarili, vihar ga je zanašal v neznano smer — bil je konec. Gđc. Mackayeva je padla v nezavest, ni ji bilo pomagati. V bližini nekega otočja — bili so baš Azori — je letalo padlo v morje, kapitan se je skušal rešiti s plavanjem, a je omagal in utonil. Tako se je končal ta tragični polet. Duh je pripovedoval pozneje svoji ženi sami, da se je na onem svetu srečal z duhom pilota Hamiltona, ki je končal s staro nemško princinojo na sličen način, ko je hotel preleteti Ocean. Samo da se mu je letalo vnelo v bližini Irke. Hinchcliffeov duh je nazadnje izrazil upanje, da bo mogoče še kaj pomagati razvoju letalstva, zlasti kar se tiče prekoceanskih poletov.

Pes in mačke

Hišni gospodar gospodične Lecomte-ove, ljubeznive pariške umetnice, je po eni strani hud in po drugi melkosrčen možakar. Namreč kar se tiče živali. Napram ljudem je menda na obeh straneh neznosen. Zaljubljen je v mačke in ne trpi psov, pa je sklenil s svojimi najemniki pogodbo, da ne smejo vzdrževati v njegovi hiši kužetov, kvečjemu, če niso takšni, da ne presegaajo velikosti mačk. Vsi najemniki so se te pogodbe držali, samo gospodična Lecomteova je bila lastnica psa, rojenega bernardinca, ki je vzbujal razumljivo zavist vseh drugih najemnikov, nesrečnih lastnikov dolgočasnih mačk in grdih ščenet. Nekega dne, ko svoje zavisti niso mogli več prenešati, so se spravili skupaj in so vložili na sodnijo ovadbo: 1. da se Lecomteova ne drži pogodbe, ki zabranjuje v hiši več nego za eno mačko velike pse, 2. da moti nje pes hišni mir s svojim lajanjem, javno moralo s svojimi manirami in hišno snago z drugimi svojimi manirami.

HLADILNE OMARE
izolirane s plutovino za
gospodinjstvo, delikatese in
mesanje izdeluje „VERA“
LJUBLJANA
Gospodinjstva
cesta 8.

Suzana na koncu

Francoski listi pišejo, da se je začel najznamenitejši teniški igralki naših dni, Suzani Lenglenovi, »božanski Suzani«, goditi zelo slabo. Odkar je uskočila v tabor profesionalcev, gre ž njo nevdržema navzdol, nje dohodki zadostujejo komaj v toliko, da ne trpi na svojem posestvu v Nizzi z družino gladu. Zasluži pa največ s tem, da prodaja svoje avtograme in da daje najrazličnejšim oblačilom in kosmetičnim trvd-kam plačane izjave o izvrstni kakovosti njihovih izdelkov. V zadnjem času so poskušali njeni prijatelji priskrbeti ji kakšno dobičkanosno turnejo, a se je razen v Nemčiji kot profesionalke povsod branijo. Skušala je doseči ponoven sprejem kot članica v francosko teniško zvezo, a tam ji uskoka niso pozabili in zahtevajo, da mora 5 let opustiti vsako profesionalno igranje, če hoče postati spet amaterka. Ta pogoj je zelo težak, saj šteje Suzana danes že 31 let in bo v petih letih že nekam prestar. Kako se bo odločila, še ni znano.

Vročina v Ameriki

Skoro vse Zedinjenne države je objel val strašne vročine, ki je zahteval že veliko število žrtv. V Chicagu je umrlo od solnarice in pri kopanju 15 oseb, v Bostonu je utonilo 6 oseb, na pacifiški obali 7. v Newyorku je solnce usmrtilo 4 ljudi, v Denverju, Detroitu in Kansas-Cityju po eno.

Starši Mackayeve darujejo državi milijonske vsote

Lord Inchcape in njegova žena, stara gospodična Mackayeve, ki se je prošlega marca izgubila s kapitanom Hinchcliffom na poletu preko Oceana, sta darovala državi pol milijona funtov, da jih porabi za odplačilo narodnega dolga. Ta vsota je bila namenjena za doto pokojne letalke in je nje bratje in sestre niso hoteli sprejeti zase.

Umetni potresi

Ta čas gradijo na Ruskem velikansko železniško progo, ki bo vezala Sibirijo in Turkestan. Inženjerji, ki vodijo gradbeno dela, se poslužujejo prav zanimivega načina za raziskovanje terena, preko katerega pojde železniški tir. S pomočjo eksplozivnih snovi, ki jih zakopljejo v zemljo, ustvarjajo umetne potrese, čijih valovanje registrirajo s seizmografi. Istočasno preiskujejo smer valovanja in s samimi številkami jim je mogoče dognati značaj in sestavo terena.

Najhitrejša pot okoli sveta

Američana Myers in Collayer sta se odpravila 29. junija iz Newyorka, da bi dosegla rekord najhitrejšega potovanja okoli sveta. Kakor znano drži ta rekord sedaj v rokah Japonec Arai, ki je prepotoval svet v 30 dneh. Myers in Collayer sta dospela 11. t. m. iz Mukdena v letalu na Japonsko. Preko Kitajske in Mandžurije sta letela 3000 metrov visoko, da uideva eventualnemu obstreljevanju s kitajske strani. 12. tega meseca sta se v Tokiju vkrcala za povratek v Ameriko in vse kaže, da bosta zaželjeni smoter res dosegla.

Priprave za važen kongres v Madridu

Profesor Goyanes, ravnatelj madridskega zavoda za proučevanje raka, se pripravlja na vso moč za organizacijo velikega kongresa proti raku, ki se bo vršil jeseni l. 1929. ali spomladi 1930. v Madridu. Udeležili se ga bodo znameniti specialisti za to bolezen iz 54 držav, a predsedoval mu bo baš profesor Goyanes.

Danilo:

Fant je videl rožo čudotvorno ...

Bilo je jasnega majnika, ko je bilo žumenje pomladi vse polno hrepenenja in hotenja in moja duša ožarjena z mladeniškim zanosom.

Živo se spominjam tega dne iz svoje mladosti, ko sem se vozil v Litijo k razglasitvi oporoke svojega očeta, da zvem, kolikšen del imetja dobim po njem. Polnoleten še nisem bil in moja nada, da dobim dediščino na roko, je splavala po vodi.

Po razglasitvi oporoke sem šel ob Savi na sprehod. Pokrajina je bila čudovito zelena; oblaki na obzorju so se mi zdeli kakor labodje na Blejskem jezeru.

Prispel sem do lepo ograjenega, prijetno zasenčenega vrta, kjer je majsko cvetje padalo preko ograje na cesto.

Tam začujem nenadoma prijateljski pozdrav in prešeren smeh, ki me je prebudil iz mojih sanj. Ozrl sem se: odkod ti glasovi?

Za mejo zagledam ljubega prijatelja, ki je držal okoli pasu objeto svojo lepo ženico. Če je bila komu zapisana

prijateljevo vabilo, naj stopim na vrt. Ona pa je pri tem pobesila glavo in komaj slišno dejala: »Tam so vrata.« Tedaj sem se iztreznil iz svoje zaverovanosti, se ojunačil ter stopil v vrt proti družbi.

Mlada zakonca mi prihičta nasproti, še enkrat se pristrčno pozdravimo in spregovorimo nekaj vljudnih besed; razložil sem jima tudi, kakšen posel me je privedel v Litijo in da se hočem z opoldanskim vlakom vrniti v Ljubljano.

Toda mlada gospa reče veselo: »Nič ne bo iz tega, vi morate ostati danes v Litiji, saj je pri nas vse tako lepo in v cvetju. Sonce pa tudi žari kakor v juniju. Pri obedu ostanete, da mi boste povedali o mojem možičku, kje in kako je fantoval.«

Nisem takoj pristal na to laskavo vabilo, ali ko sem se ozrl po njeni prijateljici, ki je stala še vedno molče na istem prostoru, sem opazil njen pogled, ki je bil naperjen name, in zdelo se mi je, kakor bi hotela spoznati moje misli. In tisti trenutek je padlo nekaj v mojo dušo, kakor vzdih njenega srca. Prisotnost teh dveh bitij me je napajala in pristal sem na to vabilo. Saj se mi je silno laskalo. Stopil sem bliže k njej in se v zadregi vnovič predsta-

vil. Podala mi je roko v pozdrav in v lice ji je planila kri. Vprašal sem jo po imenu in šepnila je: »Berta.« Kaj, Berta? To ime je nosilo prvo dekle, za katero sem čutil ljubezen.

»Zakaj se čudite?«

»Nič, nič, poznal sem dekle tega imena.«

»Gotovo lepi spomini? Ali je ni več, je li umrla?«

»Da, vse je umrlo, še celo sled za njo. — Odpotovala je nenadno daleč na jug.«

»Zanima me to, pripovedujte o njej, saj ostanete danes pri nas. Veseli smo, če pride v naš zapuščen kraj nekdo, ki prinese novice iz mesta, in še celo vi, ki živite na vrelu življenja. Jaz poznam Ljubljano mimogrede, gledališče sem posetila nekolikokrat s stricem.«

Razvil se je tako živahen razgovor, da sva celo preslišala klice zakoncev, ki so naju vabili na mali predjužnik. »Jaz pa moram domov,« reče gospodična, »pridite popoldne na naš gradič, včas vsem bo pri nas. Pričakala vas bom v parku.« Izvila je izza pasu vijolice, katere je preje povijala.

»Če bi te vijolice poklonili meni? Jaz ljubim te nežne, duhteče cvetke, ki so vaš simbol.«

»Vi znate dvoriti,« odgovori Berta in

lahen smešek ji obkroži ustne. »Menda zahteva to vaš poklic.« Zapustili smo vrt in krenili na cesto. Jaz bi jo bil tako rad nekoliko pospremil, pa se mi ni zdelo dostojno zapustiti prijatelja, da ne rečem njegove gospe. Na razpotju sem ji podal roko in ji obljubil, da se odzovem njenemu prijaznemu vabilu. Pogledala mi je v oči, kakor bi hotela spoznati moje misli in tajnosti srca ter rekla z rahlim smehljajem: »Čakala bom.«

Moj prijatelj se ni mogel vzdržati, da me ne bi bil po Bertinem odhodu prijel pod pazduho in rekel: »Ti, ti znaš osvajat srca.«

»Saj srce imamo zato, da ga darujemo!«

»Kaj, tako globoko si že omrežen?«

Nu, želim ti vso srečo, kajti ti bi izpodrinil vse druge njene čestice.«

Gospe Alma se je prešerno zasmejala: »Gospod ima že drugod svoje ideale in vsaka vijolica mu tudi ne diši.«

»Milostiva, vi ste malicozn!«

»Ne, ne, saj poznam ljubljanske fante, za zgled mi je moj možiček.«

Pri obedu smo se prav veselo zabavali, posebnost mlada gospa je kazala vse čare lepe domačice, umela je z ženskim šarmom spravljati človeka v

Kraljestvo mode

Kako se oblečeš jutraj, dopoldne, popoldne in zvečer

Današnje štiri modne skice prikazujejo modno damo ob štirih različnih dnevniških časih.

Jutraj med 8. in 11. obleče modna dama pyjamo ali ljubko domačo obleko. Pyjama je praviloma barvasta. Hlače so spodaj obrobljene z istim blagom kakor rokavi. Jopič ima navzven obrnjene reverje, na sredi je prepasan in se zapenja z nekaj gumbi. Mesto pyjame nosimo lahko tudi domačo obleko iz pestrega blaga, ki je takisto obrobljena spodaj, na rokavih, od ovratnika do pasa in se lahko celo dekorira z vezanimi.

Ob 11. dopoldne se modna dama »preorijentira« in se obleče po sportnih pravilih. Navadno vzame plisirano krilo, ki ga kombinira s košuljasto bluzo in s črta sto ovratnico. Klobuk je enostaven, iz klobučevine, jopica ima obliko sakojca. Dama, ki išče bogato obliko linij, si omisli nekoliko stransko poantirano krilo, bluzo s primernim dekorativnim okrasjem spredaj in volanasto jopico. Volanasto obliko imajo tudi rokavi.

Ob 5. popoldne se moda »prelevi« v tretje. Krilo je temno s svetlimi diagonalnimi

črtami in s paletojem brez ovratnika ter z našitimi žepi. Kateri ne pristoji ta moda, lahko obleče zvončasto obleko iz pestre modre svile, vrhu nje pa svilen plašč v volanasti obliki, kar tvori izvrsten komplet, ki se nosi lahko tja do jeseni.

Cisto drugačna je večerna toaleta. Nekatere dame iščejo ljubko gladko linijo. Druge, ki jim ugaja moški tip obleke, se poslužujejo obleke iz moare svile z visokim ovratnikom, širokim pasom in s klasično drapirano stransko partijo. Tip obleke, kakršnega prikazuje postava na desni, je obleka iz gaze s tremi zvončastimi volani in z razpuščeno spodnjo partijo.

Oba zadnja primera sta zelo enostavna, toda za modno kulturo zelo pomembna ter sta strogo v skladu z najnovejšo modno linijo.

Deca na peščini

Za otroka v kopališču je najprimernejša obleka iz trpežne trikotaje, ki je lahko pestra, pikčasta ali progasta. Na naši sliki vidimo na levi triko, ki se zapenja, na desni pa progast triko s pisanimi trakci in z istobarnim pasom.

Penzija »MIRAMAR V DUBROVNIKU«, tramv. postaja Bonifacio. Moderno urejen, lastna plaža, slovensko vodstvo. — Cena Din 85—95. — Zahtevajte prospekte.

Zapestna ura

ne sme biti pompozna. Skladati se mora v obleki in praviloma ni več iz rumenega, ampak iz belega zlata.

Zgornja skica prikazuje uro v usnju iz krokodilove kože, ki se nosi posebno hvaležno na izletih in turah. Na levi strani vidimo uro v usnju, kakršno se nosi č opol danskim oblekam, na desni uro v zaplestnici iz bisernine. Spodaj je ura v črni moare-svili, ki učinkuje vedno prijetno in ne vsiljivo.

zadrego. Poznala je Ljubljano prav dobro, saj je hodila tam v šolo, v gledališče, na koncerte in ples, v čitalnico. Posebno plesni so ji bili živo v spominu.

Ali jaz sem postajal bolj in bolj redkobeseden in ko smo pili kavo, ki jo je meni na ljubo skuhal mlada gospa, sem večkrat pogledal na uro in premišljal, kako bi zdrknil iz te gostoljubne hiše. Toda moji prijatelji, kakor bi čutil mojo nestrpnost, je postajal šele sedaj prav prešeren. Razkazoval mi je trgovino, stanovanje, to in ono, da je čas silno hitro potekal. Jaz pa sem se vedno bolj in bolj vdajal mislim na Berto, ki je bila zame kakor neki misterij, ki bi ga hotel objesti s svojim srcem. Odhajal sem od teh srečnih ljudi, želeč jima vedno vedro življenje in neskaljeno ljubezen: »Mislim bom na vaju...«

Šel sem nato tajno po s plamenečo željo v srcu, da vidim njo, ki je bila v tem trenutku vse moje hrepenenje. In če bi tudi samo trenutek preživel v njeni družbi in ji gledal v oči, bi bilo našlo pokoj moje utripajoče srce. Povzpeli sem se že na mali breg, od koder se je svetlikalo poslopje v žarkem soncu,

toda smreke so še senčile park, da je nisem mogel videti.

Nisem stopal hitro, hotel sem se umiriti, da ne bi opazila moje razburkane duše in premišljal sem, kaj ji porečem in kaj mi poreče ona, saj jo dekile ni brezpomembna igrarica, ki išče trenutne zabave ali pa poklonov mestnega gizdalina.

Ali naj se vrnem in zamudim lepo priliko? Bilo bi kruto, če bi zaman čakala name. Ostal sem, ko so jo ugledale skozi vejeve moje oči. Bila je vsa krasna in njena preprosta domača obleka jo je delala še lepšo in mikavnejšo, nego je bila jutraj. Imela je svoje valovite lepe lase spete s petljo in njeni mladi polni udje so se strogo oblikovali izpod tesne modrikaste obleke.

Pristopil sem hitro k nji, ki je vsa zardela in mi sramežljivo odzdravila. Skušal sem zgrabiti vso njeno lepoto, prijel sem jo za mehko ročico, ki je zatrepetala.

»Mudiko se vam pa ni; ali sta vas zadržala najina prijateljca? Ali vam je bila Alma po godu?«

»Gospodična, gospa Alma je očarljiva, ali ves čas sem se opajal z mislijo, da bom v vaši lepi družbi preživel popoldne.«

Zdravstvo

Zdravniška posvetovalnica

G. F. T. v C. Po našem mnenju delate zdravniku krivico. Kakor so sicer ljudje prav raznoliki, tako so tudi zdravniki: nekateri zgovornejši, pristopnejši, drugi zopet bolj kratkih besedi in samosvoji. Če se ne mra kak zdravnik spuščati z bolnikom, ki je seveda lajik, v debate, prav gotovo ne omarvaže bolnika, dasi morda ne vpliva s svojo osebnostjo psihično tako blagodejno nanj, kakor bi to bilo želeli. — G. M. S. v K. Mislimo, da boste tudi zdravniku priznali nekaj eksistenčni minimum, ali ne? Ali veste, kaj plačujejo danes nekateri zdravniki za svoje poslovne prostore, hišni posestniki so jim zvišali stanarino na 100, 130 in še večkratni znesek nad onega iz predvojnega časa. Uvažujte take in podobne odnose in videli boste, da zdravniški honorarji večinoma niso pretirani. Da pa tudi še tako skromen honorar, katerega treba izdati izven buždeja, pomeni za slabo plačane sloje jako obutev izdatke, vam radi verjamemo. — G. St. St. v P. o. K. Mi seveda tistega čarovnika v Welsu ne poznamo in tudi nimamo posebnega zaupanja v kake čudežne zdravilne metode. Če tisti gospod res zdravi z radljem, potem to zdraviljenje pač ne bo drugačno, kakor ga uporabljajo sicer zdravniki po celem svetu. — O zdraviljenju ledvičnih bolezni, — izvzemši novotvorbe na njih, — z radljem, nam ni nič znanega. — Vaš bolnik naj le ostane doma naj se tukaj zdravi in naj ne troši denarja po inozemstvu, kjer to ni treba. — G. J. F. R. Stvar je jasna na vse strani: za njo tiči, kot sami veste, prijatelj alkohol. Od tod nervoznost, od tod brezspornost in nevrlično trganje. Ad 1.) toplo: od 2.) specifičnih ne. 3.) Tudi ob popolni abstinenci bolnikov se lahko bolezen na meseci in leta zavlječe, osobito če bolniki ohrome. Svetujemo vam resno, da se ne zanemarjate in ne smatrate obolenja za malenkost. Najbolje pa bo, če se odločite za bolnico in vstopite na živčni oddelek. — G. E. V. v H. Brez natančne osebne preiskave ni moči točno ničesar povedati. Tvorijo se pojavljajo lahko iz različnih vzrokov, z bog nepravilne prebave, motenj v presnovi, pri sladkorki itd. Vse to more ugotoviti samo zdravnik, ki uravna po teh izsledkih svoje zdraviljenje. Da bi kar ena edina injekcija odpravila obolenje na mah, tega vam gotovo tudi zdravnik ni obljubil. — Da bi se »državne uradnike«, če pridejo z legitimacijo v bolnico, na katerikoli način »bagatelizirali«, — oprostite, to po naših izkušnjah ne odgovarja istini. Tudi z zadnjim pocestnim beračem se ravna tako, kakor terja njegova bolezen. Zato vam prav z dobro vestjo nasvetujemo, da pošljete oddelek za zdravljenje te bolezni. — Poskusite seveda lahko bolnico zdraviti doma z raznimi lahimi odvajalnimi sredstvi in s pivnim drozjem ali iz njega napravljeno pripravilo (furunkulin, cersin i. dr.). Na tvore nadgrajeno 20% iothion - lanolin. — G. A. Č. v Z. Inštituta za globoko röntgensko terapijo v Ljubljani nimamo in ga v doglednem času tudi še ne dobimo. S tem je tudi odgovorjeno na vprašanje glede aparatov v splošni javni bolnici in pri O. C. Z. D. — G. F. T. v Sp. K. Izmed naših domačih rib v navadnem pomenu besede ni

nobena strupena. Paš pa morajo veljati krajih jih menda nikjer ne uživajo. — kot neužitne in škodljive ikre od mrene, ki v gotovih primerih povzročajo težke driske in obolenja črevesja. Občutljivim ljudem je celo meso od mren v drestu škodljivo. — Slično učinkujoč strup se nahaja tudi v koži peskorjev, katerim odirajo kožo predno jih pripravljajo za led. V naših G. R. v P. Edino sredstvo je: gobe točno poznati Gob, ki jih točno ne poznaš, ne nabiraj, odnosno ne jej. Strupene spoznati pa ni taka umetnost; z dvomljivimi vred jih je med našimi domačimi gobami komaj deset. — G. K. P. v R. Afrikanška, odnosno tropična »spalna bolezen« nima z našo »dremavico«, ničesar opraviti. Je to dvoje različnih bolezni. Težki sta pa obe in pogosto neozdravljivi.

O endokrinni sekreciji.

Druga, lajikom dokaj manj znana žleza je malinjahipofiza, nekak privešek možgan, položen v tako zvano sedelo na notranjem temeljišču lobanje. Hipofiza se stoji iz prednje žlezate in zadnje z živčnimi elementi posejane krpice, med katerima se sprepa tretja, kakor ji pravijo, srednja plast, po svoji tkanini slična ustroju glave. Nerva krpica stoji direktno v zvezi z možgani in s III. možganskim prekatom, dočim izločuje sprednja svoj inkret naravnost v krvni otok. Ta krpica vpliva na rast in oblikovanje telesa, tako ograjda kot mehanizem, poleg tega tudi še na spolne organe. Srednja plast stoji v tesni zvezi z grlačo, dočim je zadnja krpica najmanj sodočelna pri regulaciji krvnega tlaka in gotovih presnovnih pojavov, osobito zamaščenosti in hujšanja. Izmed celih vrste, iz večine jako redkih bolezni, katere povzročajo direktno ali indirektno obolenja malinje, osobito njene prednje krpice, naj omenimo samo akromegalijo. Bolezen se navadno pokaže od 3—6 desetletja, se razvija jako polagoma in vodi pogosto stoprav po mnogih letih do smrti. Skoro vedno so bolezni vzrok novotvorbe na malinji, ki prvotno živahneje izločuje svoj normalni inkret (hiperfunkcija), po prej pa usahne. Ti bolniki navadno najprej zapazijo, da jim je treba vedno več jih čevljev. In v isti je glavni zunanji znak bolezni ta, da se bolnikom polagoma večajo roki, nogi, ki postajajo lopate in šapam podobne. Tudi brada naraste do neverjetno velikih dimenzij, prav tako tudi jezik, časih cel obraz. Poleg tega trpe bolniki na glavobolu, vrtočevosti, omedle za nekaj časa, pozneje pa oslabe in telesno, časih tudi duševno propadejo.

Hipofiza je v gotovem pogledu nasprotna v funkciji epifize (grahek), ki je tudi nekak privešek možgan. Njeno udejstvo vanje je pa še jako malo raziskano in je nejasno. Prekomerno spolno godnost, se gajočo celo nazaj v detinska leta, so imeli zdravniki večkrat priliko opazovati pri obolenju epifize.

Ko smo govorili o grlači, smo omenili bobovke (glandulae parathyreoideae) četrto majhnih žlez, položenih na zadnjih robovih grlače. Bobovke skrbijo za regulacijo vavnene presnove v krvi in tkanih. Njihovo obolenje povzroča krčnico, ali tetanijo, kakor nazivajo zdravniki to bolezen, pri kateri se pojavljajo krčeviti napadi na rokah in nogah bolnikov.

Velike važnosti, morda ne toliko zaradi njihovih izrazitejših obolenj, kot zaradi

njihovega sicer prikritega, a brezdvomno mogočnega učinkovanja na ostali endokrini sistem, na simpatično živčevje in presnovo, sta obe nadobistnici, žlezi, na taknjeni na zgornji kaloti ledvic. Tudi ta žleza ni histološko in genetično enoten organ, ampak sestoji iz skorje in stržena, ki sta seveda različna po svojih funkcijah. Obolenja skorje v smislu nadfunkcije povzročajo bodisi naravnost ali potom hipofize epifize prezgodnjo spolno dozorelost pri otrocih, pri odraslih pa prespoljenje (hirsutismus); moški se poženjšijo, ženske se pomoščijo.

Stržen nadobistnic proizvaja, kot smo uvedoma že povedali, hormon, imenovan adrenalin, čigar najizrazitejši učinek potom simpatičnega živčevja je zvišanje krvnega tlaka. Lastnost adrenalina je usposobila hormon za dragoceno zdravilno sredstvo, ki pomaga pri raznih boleznih, pri katerih je njegova uporaba indicirana, pri obolenju nadobistnic samih pa ne, kot noben izmed mnogih nadobističnih zdravilnih preparatov.

Najnavadnejša, dasi dokaj redka bolezen nadobistnic je tako imenovana Addisonova bolezen, ki temelji skoro vedno na tuberkulozi teh žlez. Težka slabost in medlost, bljuvanje, omotičavost, zasplost, pomanjkanje energije, znižana zmogljivost, hujšanje in subnormalne temperature in nizkost krvnega tlaka, so znaki, ki obvladujejo bolnike. Najvažnejši znak bolezni pa je bronastorjava hiperpigmentacija (prekobarnost) kože in sluznic, ki se pojavlja v večjih ali manjših lisah po lagoma po celem telesu. Bolezen je neozdravljiva.

Poskusi kot klinična opazovanja podpirajo mnenje, da si stoji nadobistnice v antagonizmu s putanom, a v ozki zvezi z grlačo. Seveda so pa vse žleze druga od druge zavisne in stoji med seboj v jako zapletenih in v marsičem še povsem nejasnih nam odnosajih. Vse stoji seveda tudi v zvezi še z zadnjimi žlezami endokrinne sistema, t. j. s spolnimi žlezami.

Radio

Izveček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (490 m 12 kw), DUNAJ (517 m 7 kw), DAVENTRY (492 m, 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw).

Nedelja, 15. VII.: ZAGREB 18.00: Prenos nogometne tekme za prvenstvo države med Gradjskim (Zagreb) in Hajdukom (Split). — 20.35: Koncertni večer (Ela Mar, tenor, sopran, Petar Dumičič, klavir). — BRNO 19.00: Offenbach, Orfej v podzemlju; Puccini, fantazija iz opere »Madame Butterfly« in razne pesmi. — BUDIMPEŠTA 17.00: Lahka godba. — 10.15: A vereshaju, ljudska igra s petjem (A. Lukácsy). — LONDON 17.35: Čitanje starega testamenta. — 21.05: Simfonični koncert (Weber, Bridge, Beethoven). — PRAGA 19.15: Zabavni večer. — 20.30 in 22.20: Prenos koncerta z brnske razstave. — DUNAJ 19.00: Komorni večer. 20.15: Leo Fall, Stambulski roža, opereta. — VARŠAVA 20.15: Koncert varšavske filharmonije. — 20.40: Orkester: Strauss, Rožni kavalir, Grieg, Violinski kvartet. — Ponedeljek, 16. VII.: BERLIN 20.00: Ciovek bodočnosti (predavanje). — 21.00: klasični in virtuozni mojstri. — FRANKFURT 19.00: Hillmann, Bernhard Shaw kot kritik družbe (predavanje). — 20.15: Koncert. — STUTTGART 18.15: Temeljna načela presoje godbe. — 20.15: Popularni kvartetni večer. — ZAGREB 20.30: Prenos koncerta dunajskih simfonistov. — BRNO 20.30: Prenos koncerta iz Prage. — 22.15: Prenos koncerta z razstave. — BUDIMPEŠTA 17.45: 100 ogrskih pesmi (cigan). — PRAGA 19.00: Zabaven večer (prenos iz Brna). — 20.30: Koncert. — DUNAJ 19.40: Dunajske premijere. — 20.30: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. Nato: Večerni plesni koncert. — VARŠAVA 18.00: Prenos lahke godbe iz Vilna. — 20.30: Mednarodni koncert (Prenos z Dunaja, Berlina, Prage in Varšave). — STOCKHOLM 19.00: Zabavna glasba. — 21.40: Angliška recitacija.

Torek, 17. VII.: ZAGREB 18.00: Radiokvartet Sidak. — BRATISLAVA 19.00: Koncert Conortovega mandolinjskega kvarteta. — 22.00: Prenos iz Prage. — PRAGA 20.00: Češka glasba. Prenos koncerta z razstave. — LONDON 19.45: Koncert vojaške muzike. — 21.40: Bizet, Chopin, Liszt, Webber i. dr. — 22.30: Plesna muzika. — STUTTGART 18.15: Radio v Franciji (predavanje). — 20.00: Prenos koncerta iz Liederhalle v Stuttgartu. Nato: Pesmi in kupleti. — DUNAJ 21.30: Komorni večer (Puccini, Mozart, Bezet). — VARŠAVA 20.15: Koncert varšavskega filharmoničnega orkestra. — 22.30: Plesna godba. —

5 UR DELA MANJ

če se ravnate po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljena v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Pogledala me je izpod trepalnic tako mehko, da sem v zadregi pričel otrirati pot s čela. »Če je res, potem pa sediva v lopo, saj vam bo menda prav, če vam postrežem z medom in kavo. Stric se je moral odpeljati v Šmartno in ga pred večerom ne bo domov.«

O ti dobri strici! »Gospodična, vsega tega ni treba, meni zadošča vaša bližina in vaš lepi park!« Hodila sva po gredicah, dokler končno nisva sedla na klopico, ki so jo senčile smreke. Bilo je divno in nežna čustva so naju objemala. Med živahnim razgovorom je postala tiha in zamišljena. Zdrnila se je in šepnila: »Pripoveduj, kaj lepega, jaz vas zelo rada poslušam.«

»O čem naj bi govoril mlad fant, če ne o ljubezni?« sem ji odgovoril z zastrtim glasom. »Berta, vaša bližina me opaja, vašo podobo nosim od jutra v srcu, boril sem se s sam s seboj in ne vem, kaj me je z nepopisno silo gnalo v vašo bližino. Samo to vem, da izgubljam ravnotežje in da bi hotel krasti poljube s tvojih rajskih ust.«

Iztrgala se mi je in planila kvišku. Pajžolan, ki ji je ovijal vrat, je zdrknil z ramen in običaj v moji roki, ves gorak in duhteč od njenega telesa. Vrgla

se je v moj objem, njene grudi so valovale in njene mehke ustnice so se strnile z mojimi. Vse te ure so minevale v rajskem razpoloženju.

Zabrnelo je v zvniku in hladen veter naju je prebrnil iz najinih sanj. Srmežljivo je obrnila oči od mene. Zapustila sva senco drevov in mehko travo... Šel sem z njo do hiše. Nikogar ni bilo v bližini. Govorila nisva. Postregla mi je v obširni veži z malenkostimi in čašo vina. Iz lepe vaze pa je vzela šopek vijolic: »Vzemij jih s seboj, najlepše in najbolj dehteče sem nabrala zate.«

Poslavljala sva se na robu parka in najina nema bolest ni mogla priti do izraza...

Pisala mi je: »Sama sem sedela na balkonu, ko si odšel, in strmela v oblake ter čakala tvojega pozdrava. Toda oblaki se niso zganili in pozdrava ni bilo.«

Kadar se razcveto vijolice, preveva mojo dušo otožnost in porajajo se spomini iz davnih dni, kakor lepi pozdravi iz moje srečne mladosti.

Malo moderne romantike

Po dolgem pripravljanju je župa skavtov v Sloveniji organizirala velik skupen tabor skavtskih edinic vse Slovenije, ki je dobil svoje mesto ob romantičnem, še malo poznanim bregu Save. Župa skavtov in planink v Sloveniji druži vse slovenske skavtske stee, edince v raznih mestih in krajih (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Kočevje, Kamnik, Domžale itd.).

Skavti so se organizirali v Sloveniji najprej v Celju, odkoder so se razširili

zazije, se mora zavezati, da bo izvrševal svoje dolžnosti napram Bogu, domovini in državnemu poglavarju, da bo pomagal vsakemu v sili in da se bo ravnal po skavtskih zakonih (skavt je koristen, je delaven in štedljiv, je poslušen, ravna lepo z živalmi, je čist v mislih, besedah in dejanjih, je vljuden itd.). Namen skavtizma je vzgajati mladino v dobre državljane in koristne člane človeške družbe. Poleg tega nudi skavtizem mladini še mnogo dobrega.

vi. Udeležili so se ga skavti in planinke iz Ljubljane, Maribora, Celja, Kočevja, Kamnika in Splita. Poleg tega so obiskali tabor tudi gostje iz inozemskih organizacij, tako eden iz Gradca in dva z Vestfalskega, ki sta na potovanju po naših krajih ter eden z Dunaja. Na skupnem taboru je bilo sedem poedinih taborov (med njimi dva od planink), ki pa ima vsak svojo kuhinjo. Poleg drugih gospodarskih in vodstvenih šotorov stoji v sredini tudi velik tee-pee (ti-pi) šotor, napravljen po vzoru originalnih indijanskih, pestro poslikan, v katerem je v potrebi 25 skavtov prostora. Kakor vidimo na sliki stoji v bližini originalnega vhoda, sestavljenega iz grčavih krajnikov. Med poedinimi tabori se nahajajo obširni igralni prostori za voley-ball, jutranje vaje itd.

Na južni strani teče neposredno ob taboru bistra Sava s svojimi obilnimi sipinami, plitva toliko, da se jo lahko prebriže z enega brega do drugega, kakor tudi prikazuje slika, nudeča prizor iz časa kopanja. Tretja slika predstavlja zgleden tabor Mariborčanov tik ob Savi.

Življenje v taboru se prične jutraj ob šestih, ko rogovi vseh taborovodij zatrobijo budnico. Posamezni tabori se zberejo k jutranjim vežbam, ki še popolnoma zbude marsikaterega zaspanca. Posebno trdožive posveži nato pri umivanju voda. Ko je tako že vse prišlo popolnoma k sebi, da rog znamenja za zajtrk.

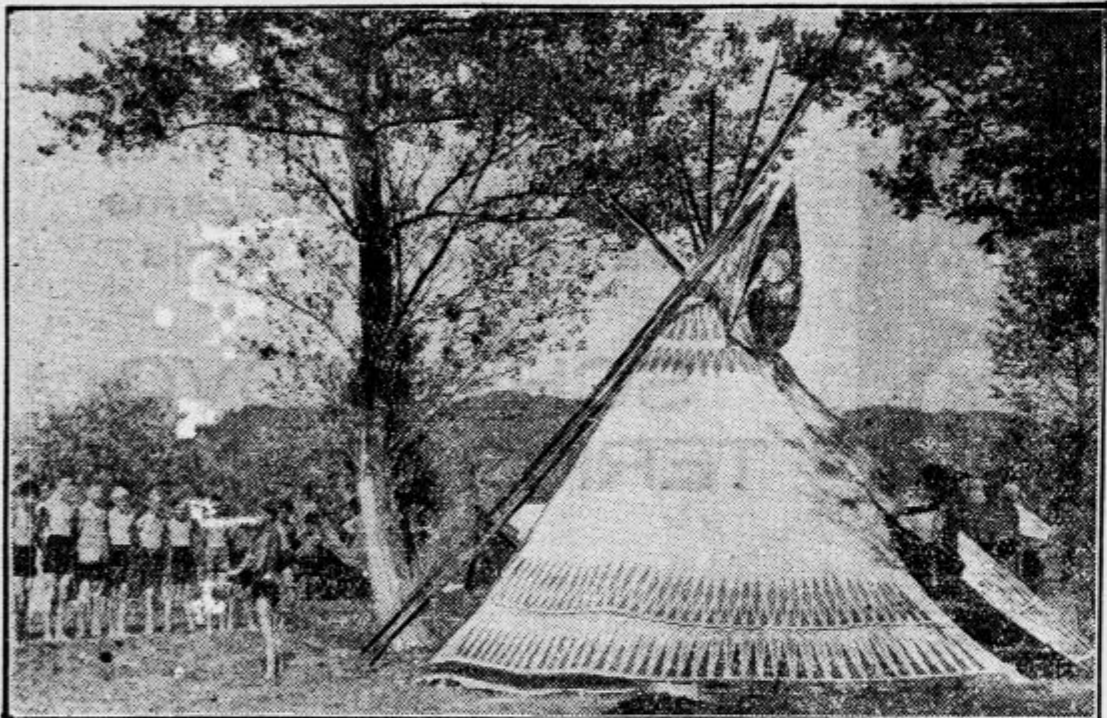
Dopolodne se vrše razna tehnična dela, po obilnem in raznovrstnem kosilu in po enournem molku pride kopanje, po njem igre in prosta zabava, tako da je pri večerji velika lakota.

Pestrost in romantiko življenja povečajo pisana in živobarvna oblačila posameznikov, indijske srajce funkcionarjev, razni divji totemi pred šotori, zdaj pa zdaj glas rogov ali indijanski klic in taboriške pesmi. V sencih hrastov in

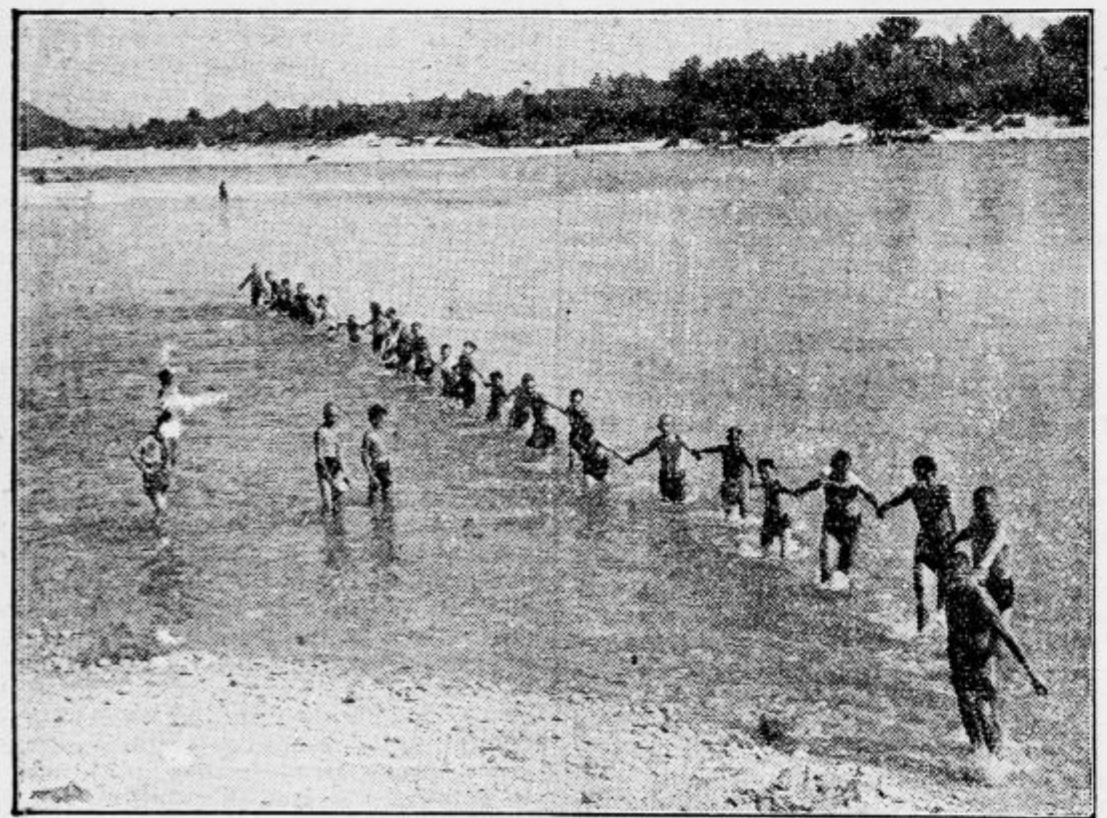
drugih dreves se zbirajo gručice ob nekaterih, ki skrbje za obilo zabavo ali brenkajo na svoje kitare in igrajo na violine. Zdrav humor in veselje od vsepovsod prihaja o dobrem razpoloženju in zadovoljstvu. Včasih se prikaže v taboru mamca z jagodami, ki je v hipu oblegana od vseh strani, da ne ve, katero posod bi najpreje napolnila in liti tako, da ji je dvakrat vroče. Vendar je vesela, ko se s praznim vozičkom zopet odmaže. — Posebna radovednost se zbira kraj kuhinj, kjer se nad ognjem ziba vedno težko pričakovana menaža. Namesto muh, ki jih hvala Bogu ni, odganja kuhar s svojo veliko kuhalnico tabornike.

Med vsem časom prihajajo gostje, skrbne mamice in papani soudeleženci, pa tudi drugi, ker imajo to ugodnost, da se lahko pripeljejo tik pred tabor. Za kolesa je v ozadju posebna obširna garaža, da se ne parijo na solncu. Višek vsega pa bi lahko imenovali taborni ogenj, ki vzplamti po večerji. Po

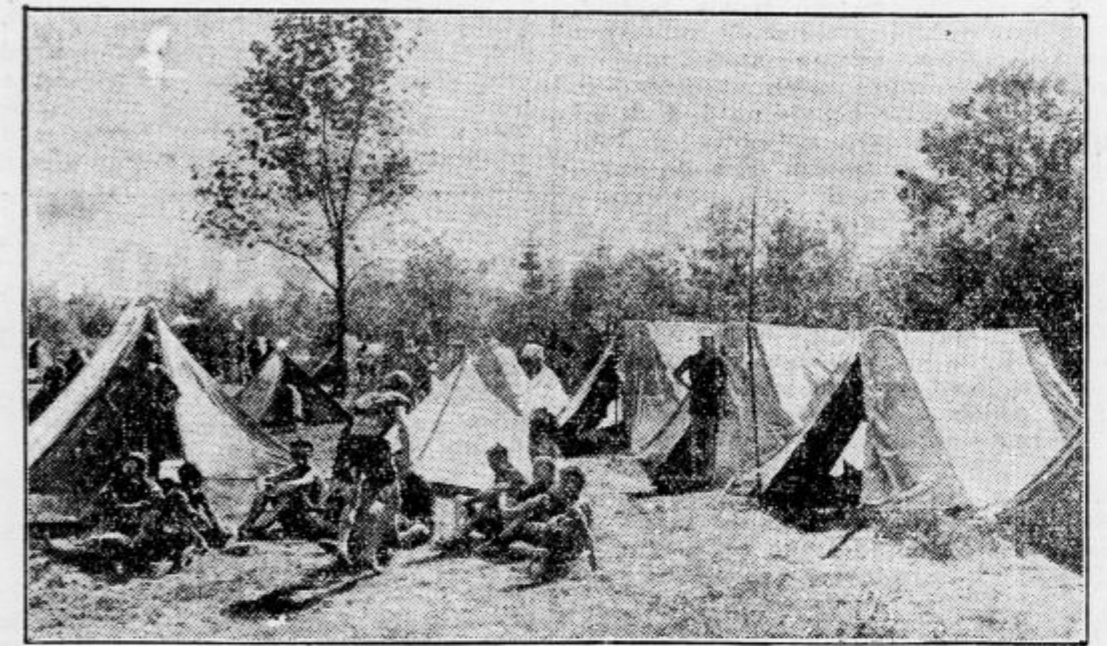
časi se zgrne noč nad Savo in tabor in vse posede na položno travo in hlopi ob ognju. Polagoma se prične zabava, petje se oglasi od vseh koncev, vsak pokaže, kaj zna. Posebna družba pokovcev poskrbi za obilo zabavo s svojim peštrim sporedom. Ne izostanejo niti pevske in deklamatorske točke. Zastopane so pač vse panoge visoke umetnosti. Posebno pa se seveda pripravljajo za nedeljo zvečer, ko bo velika taborna zabava, pri kateri ne bo manjkalo dramatskih, komičnih in plesnih točk z velikim indijanskim plesom v peštrih opravih. — Po večerni zabavi dvigne vse pokonci skavtska himna; po kratkem molku sledi pozdrav praporu. Kmalu nato se odpravi vse k počitku. Ob svitu vzhajajočega meseca se še oglase tihi glasovi violine in kitare, dokler ne zatrobijo k splošnemu molku rogov. Edino straže še kažejo znak življenja. Te patrolirajo po taborih ali malo posede ob ognju, ki mora goreti vso noč...

Poveljnikov šotor

Skavti bredejo Savo

Zadovoljnost v taborišču.

Družina pri ognju

po drugih krajih (Trbovlje, Ptuj in Murska Sobota, kjer se je pa organizacija opustila). Skavtska ideja se je hitro razširila med našo mladino in je pritegnila velike množice k organizaciji, tako da jih je v Sloveniji približno 400. Slovenske organizacije, kakor tudi organizacije vse naše države so podrejene Savezu v Beogradu, ta pa glavnemu savezu v Londonu, ki mu načeluje ustanovitelj skavtizma general Baden-Powell. Posamezne organizacije pa niso v pretežni zvezi, kar je razvoj in delovanje pripuščen bolj njim samim, pač pa delujejo po skupnih smernicah in idejah. Vsak, ki pristopi k skavtski organi-

Vodi jo v naravo, uči jo spoznavati naravne lepote in se od narave učiti, druži jo na skupnih taborjenjih in ji na teh pripomore do zdravega, zabavnega bivanja na svežem zraku. Skavtizem je torej ideja, ki se po enotnih smernicah razširja po vsem svetu.

Ena glavnih točk skavtizma je tudi življenje v naravi, ki se posebno uveljavlja na skupnih taborih. Ti tabori se vrše vsako poletje v lepih krajih naše države, tako v Bohinju, pod Karavan-kami, v Ledarski dolini, v Kamniški Bistrici, na morju, na Krku in Rabu. Za petico župe skavtov v Sloveniji pa se je sklical velik skupen tabor ob Sa-

Krvava matura

Sezona izpitov in skušenj je pri kraju. Vrstile so se dolge tedne kakor pri procesiji po vrsti od najmanjšega do najvišjega, ki v zlato zavij plava pod nebesom. Prvi so »mali« ministri, s njimi ošabni »veliki«, potem lemenatarji pa kaplani, nazadnje pa gospod župnik.

Zorna mladina je prestala malo maturo in veliko, rigorozno in državno, da so zadnjič mladi doktorji kar v dvojnih vrstah odkorakali od promocije. Ali kaj doktorati, ki so le za »cir«. Za življenje, to se pravi za dobro življenje je bolj važna krvava matura, ki se prične s smrtjo in konča s pijačo. Pa brez boksanja profesorjev in »moralno nezrelih«. Kandidatje se s prepisovanjem ne poganjajo za ta uničujoči naslov, ne streljajo se zaradi krivičnih cvekov in niti ne mislijo na to, da bi dosedaj pasivno taktiko streljanja spremenili v aktivno.

Da ne bo zamere na strani onih, ki ribajo klopi, jih moramo takoj spomniti na zgodovinska fakta, da so kandidatje, ki jih imamo v mislih, dolga stoletja uživali v Ljubljani in drugih kulturnih centrih privilegije, da so bili edino oni priznani za vredne pretepati se s študenti.

To častno pravico je imel le mesarski stan, dandanes se najkrepkejši stebel meščanstva. Stan, ki da nekaj na stanovsko čast in zavest. Zato tudi na napredek.

Kdor je bil v tork v impozantni mestni klavnici ljubljanski pri izpitu, je moral s priznanjem konstatirati, da je naša mesarska obrt na višku, saj klavnica prekaša najmodernejšo v Evropi, od bodočih mojstrov se pa zahteva toliko teoretičnega znanja, da lahko govorimo o obrtniški inteligenci. Saj je v njihovih rokah tudi ena izmed najvažnejših panog narodnega gospodarstva.

Pred komisijo, ki so bili v nji zastopniki

Zadrage mesarjev in prekajevalcev in sicer za predsednika g. Alojz Brecljnik, podpredsednik Zadrage, za člane pa odborniki in znani mojstri gg. Franc Anžič, Albin Ham in Franc Selan, ki se jim je kot nadzornik pridružil še zadržni predsednik g. Josip Toni, pred to komisijo je torej stopilo več kandidatov, a stroga komisija se je točno zavedala svojih predpisov in ni mogla vseh pripustiti k skušenju, ker niso mogli predložiti zadostnih dokazil o svojem teoretičnem znanju. Zato je delalo praktični izpit iz seciranja in anatomije le 7 kandidatov iz vse dežele, tako da se nam vsiljuje misel, če ni mogoče pri obni premo malo naraščaja.

Izpit se je pričel ob slavnostni himni mukanja, kruljenja in meketanja preplašenih kandidatov smrti, ki so jih prignali iz hlevov. Mestni rabelj s kapo in patronaško, ki ima v njej — stampiljke, je pristopil s pištolo, najbolj podobno turškemu mlinčku za kavo, in v trenutku so se brez bolečin stegnili pred komisijo za izpit potrebni kadavri. Naloga je bila 1. dati iz kože govedo, ga očistiti in po hrbenici presekati na dvoje polovic, kar je najvažnejše in najtežje opravilo zlasti, če je krava stara, da še težka mesarica odleti od trdih kosti in oplede po suhih rebrih; 2. naloga se je pa pečala s svinjsko smrtjo. Eni so svinji morali sleči kožo in z vso spretnostjo izločiti slanino, potem pa svinjo razdeliti, drugi so pa prešiča poparili in omavžali, potem ga pa razdelili v komade za razsol.

Simpatični fantje so delali spretno in naglo, pri tem pa tako pazili na snago, da so si komaj okrvavili predpasnike. Vsak je imel svojega asistenta, ki je živino držal za nogo ali drugje, da je učenec lahko delal, pomagati mu pa seveda ni smel, zakaj stroga komisija je bila povsod pričujoča.

Tudi ta je polagala največjo pažnjo na snaznost mesa, kakor bi šlo za težko operacijo v špitalu.

Prej kakor je z nageljčki slavnostno okrašena komisija pričakovala, so fantje dovršili delo ob dobrohotnem bodrenju in priznanju številne coronae mojstrov, pomočnikov in kolegov.

Z odliko sta napravila izpit Ivan Klemenčič iz St. Vida pri Stični in Avgust Rode iz Device Marije v Polju, oba izvrstna učenca svojih očetov. S svojima sinovima sta mojstra dokazala, da tudi dežela lahko da dobre obrtnike. Z dobrim uspehom so pa zaključili učno dobo že 32-letni Jakob Mali iz Vač, ki se je učil pri Francu Vrhovcu na Vačah, Vinko Grm iz Dobrega polja, učenec mojstra Franca Zajca v Ljubljani, in Ivan Treven z Javornika na Gorenjskem, ki se je učil prekajevanja pri Andreju na Viču. Ostali bodo pa morali izpit ponavljati, zakaj komisija ni hotela prav nič pogledati skozi prste, češ, mi hočemo, da na Kranjskem dobe gospodinje le najlepše kose najkrepkejšega mesa.

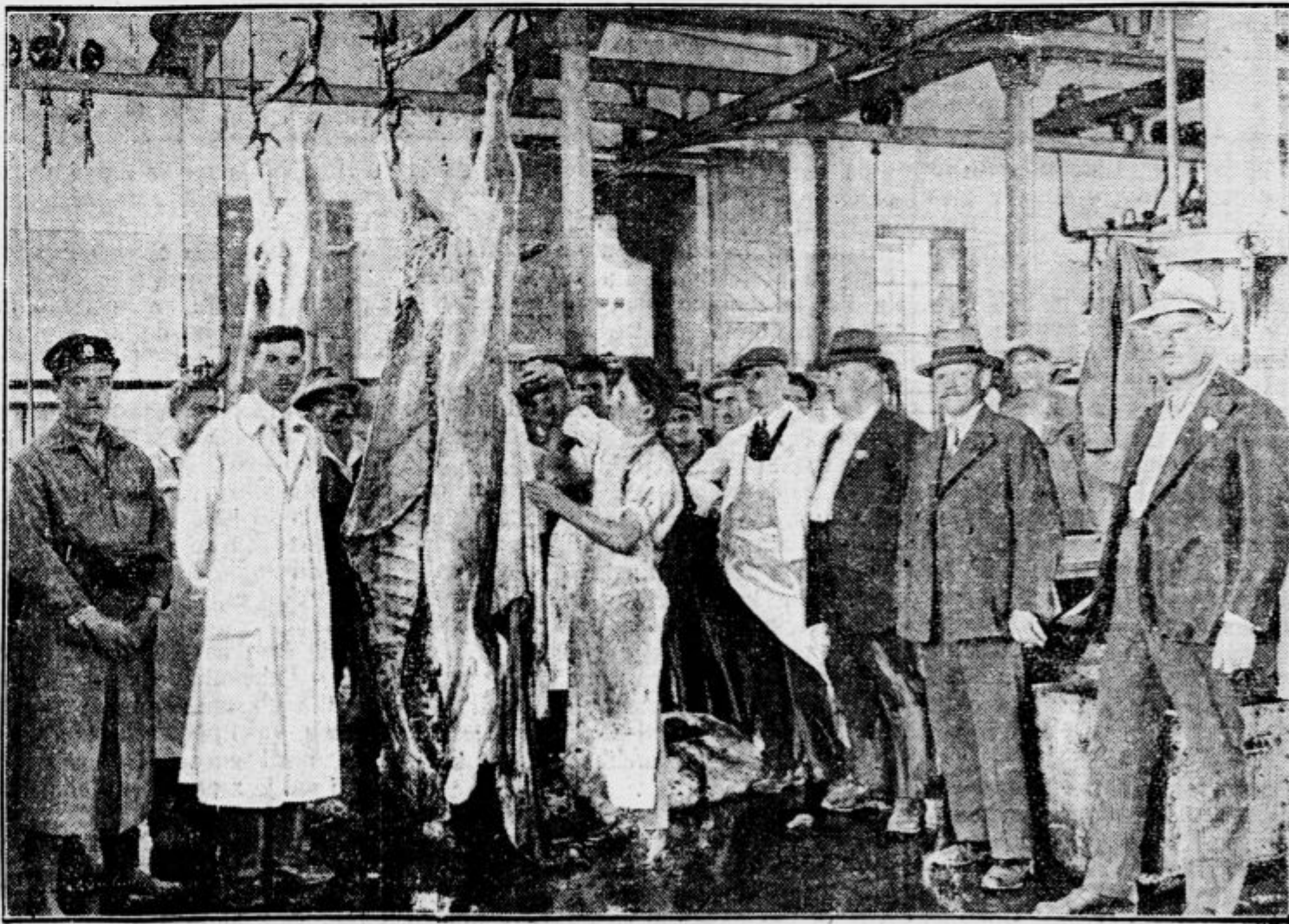
Absolventje težkega in strogega izpita bodo gotovo dozoreli v dobre mojstre na časi svojemu stanu.

Rešite

alkoholike!

Kako se more alkoholiku (pijancu) skrivaj omejiti ali popolnoma odvaditi ga alkoholnih pijač, tako da bolnik tega ne more niti opaziti. Vam sporoči zastonj in poštne prosto trdka

Arome Company, Zagreb 6 depot Štef. 8.

Izpraševalna komisija nadzoruje pri delu odličnjaka Klemenčiča

8720

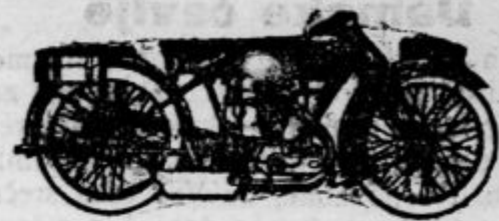
Grand Prix Češkoslovaške.

305 km.

1. julija 1928.

Kakor vedno pri vseh najtežjih in največjih mednarodnih dirkah zopet sijajno zmaga A. E. Rowley na svojem krasnem A. J. S. motoru: ključ v kategoriji 1 350 cm ter doseže svetovni rekord med 12 vozači mednarodnega razreda. Ta uspeh je vreden krasnih daril v Tourist Trophy tekmi mnogih držav pridobil na A. J. S. Motociklu. A. J. S. so najzanesljivejši, najuspešnejši na svetovnem trgu. Vsa posamezna serijska stroja je vrsta zase, vsi modeli ter rezervni deli promptno dobavljivi.

Generalno zastopstvo: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Kulturni pregled

Saša Rublj:

Šentjakovski gledališki oder

Skromen šentjakovski Talijan hram v Ljubljani. Njegova starinska vnanost je vse prej nego prikupljiva. Gledališka dvorana v prvem nadstropju s 100 sedeži in 50 do 60 stojšč se hitro napolni, oder je preprosto toda okusno opremljen vendar dimenzije niso primerne, radi česar je tudi sestava repertoarja otežkočena.

V soboti tik odra, zaeno gledališki pisarni, kjer sta nameščena arhiv in garderoba vladar predstavo pripravljajo slično vrvenje. Vendar je vse skrbno urejeno, snažno. Električna razsvetljava ustvarja prijetno odličnost ter prinaša veselo razpoloženje v navdušene diletantske vrste, dasi primanjkuje potrebne udobnosti. Stroga disciplina in poslušnost ter vzoren red presenečajo, iskrena harmonija med članstvom pospešuje tekmovalnost pri odskem udeleževanju. Raz sten nas pozdravljajo razne trojeje z gostovanjem v obliki lovorjevih venčev, palm in travok. Vmes se vrste fotografirski posnetki scenerij in grupacij, lične slike upravnih funkcionarjev, režiserjev, igralcev in igralk v raznovrstnih kreacijah in vlogah. Vestno sestavljeni gledališki kronika nam na sedmih tabelah odgrinja izčrpen pregled vseh od otvoritve odra dne 9. junija 1921 do danes uprizorjenih iger s premijerami, repizami, akademijami in številnimi gostovanji. V resnici pestro in podučno gradivo za povestnost šentjakovskega odra in obenem verno zrcalo neutrudne delavnosti postrvovalega ansambla! Nad vsem pa bdi naša priznana mojstra Ivan Cankar in Oton Zupančič. Dočim se Ljubljana udeja v dolgih letenskih in zimskih večerih brezskrbnemu veseljačenju in uživanju, oživi že prve dni septembra šentjakovski panj, pripravljajoč se za otvoritev seziže.

Igralci in igralke hite k večernim valjem ter pod vodstvom resnih in strožih režiserjev ustvarjajo žive tipe na oderskih deskah pozno v noč, dokler ni dramski umotvor gođen in zrel za uprizoritev. Koliko truda in časa se žrtvuje večer za večerom za procvit slovenske kulture.

Šentjakovski oder je zaključil VII. sezono dne 22. junija t. l. s 42 predstavami in z dvema akademijama ter številnimi prekosi vse prejšnje seziže. — V prvih sezižih je bilo uprizorjenih 10 dramskih del, in sicer: Kraigherjeva drama »Skoljka«; Thomova komedija »Lokalna železnica«; Molnarjeva anekdota »Igra v gradu«; Görnerjeva mladinska igra »Snežulica in škrtice«; Walter - Steinova burka »Pred poroko«; Goetzova komedija »Ingeborg«; Mischova ljubezenska komedija »Prinček«; Novakova veseloliga »Ljubosumnost«; Zagarijeva groteska Zorika in Knoblačova komedija »Faun«. Absolvirani repertoar je obsegal 2 dramo, 7 veselolig in 1 mladinsko igrs s petjem in godbo. Uprizorilo se je iz slovenske literature dvojce del, iz češke eno delo, iz nemške 5 del, iz angleške 1 delo in iz madžarske 1 delo. — Največ predstav je doživela »Igra v gradu« (11), za njo pa burka »Pred poroko« (9) ter drama »Skoljka« (7), vseserž seveda 12 gostovanj. — Kot režiserji so funkcionirali: Milan Skrbinišek s 3 deli, Drago Pogorelec s 5 deli, Ante Unidovec z 1 delom in Mirjan Petrovič z 1 delom. — Izmed ansambla nam je zlasti pohvalno omeniti dame E. Wrischerjevo, Arto Jano, Bučarijevo, Gorjupovo in Kotančičevo ter gg. Karusa, M. Košaka, A. Lavrenčiča, Blaža, Petroviča, Čuka, Gnidovca in Moserja, ki so tvorili jedro igralstva ter postavili na oder dovršene kreacije.

Na vsestranski uspeha gostovanja, ki so se vršila na sokolskih odrih na Viču (4), v Škofji Loki (2), na Bledu (1), v Novem mestu (1), v Zagorju ob Savi (1), v Višnji gori (1), odpade 10 predstav in na dramsko gledališče v Ljubljani 3. (Igra v gradu dvakrat in Školjka enkrat.)

Vse predstave so bile temeljito naštudivane in skrbno zrežirane, zato tudi dovršeno uprizorjene ter so občinstvo docela zadovoljile. Tudi kritika je vse premiere laskavo in še dosti povoljno ocenila, dasi v podrobnostih ni bila vedno objektivna in pravična.

Šentjakovski gledališki oder je 14. febru-

arja t. l. dostojno proslavil 50letnico rojstva pesnika Otona Zupančiča.

Da bo slika o delovanju šentjakovskega odra popolna, moramo še omeniti, da se je v prošli seziži pod vodstvom Segule osnovval gledališki orkester, ki je pri nekaterih predstavah z uspehom sodeloval. Četudi v skrajnem številu radi pomanjkanja prostora. Dne 31. marca t. l. pa je priredil na šentjakovskem odru sijajno uspešno glasbeno akademijo, pri kateri je sodelovalo 25 mladih in navdušenih gospodov in gospodičin.

Šentjakovski gledališki oder je izpolnil v pretekli seziži vestno po načrtu vse vanj postavljene nade ter si pridobil splošen ugled in spoštovanje v javnosti. O izredni marljivosti in težko dosegljivi ambicioznosti vrlega, ne baš mnogobrojnega ansambla glasno priča 222 predstav tekem 7 seziž, od katerih odpade 42 na gostovanja v raznih krajih naše domovine in 5 v ljubljanski dramji!

Znak časa, da se mora ta velevažni širitelj ljudske prosvete in vzgojatelj gledališkega naraščaja brez izdatne podpore od poklicane strani s svojimi skromnimi dohodki vzdrževati sam, mesto da bi mu bilo omogočeno razširiti delokrog.

Da ni bil šentjakovski gledališki oder samo zabavišče, o tem svedoči niz resnih dramskih umotvorov iz svetovne književnosti. Na ta način je postal vzgledno ljud. vzgojevališče, saj gledališče mora biti hram umetnosti. Šentjakovski oder je tudi edini diletantski oder v Sloveniji, iz katerega je izšlo že večje število nadarjenih igralcev in igralk, ki se z najlepšimi uspehi uveljavljajo na pozornicah večjih gledališč in na katere je oder ponosen. — Navedimo jih: Ivan Cesar, Modest Sanci, Darinka Debe-

lakova, Manca Štorova, Anta Kovačičeva, Lidija Erberjeva in zadnji zolenec Franjo Blaž.

Upamo, da ostane šentjakovski gledališki oder tudi poslej najposobnejša pripravnica za one, ki se želijo posvetiti gledališkemu poklicu. Oderski upravi želimo, da se ji posreči pridobiti za prihodno sezono še nekaj moči obojega spola v razbremenitev sedanjega ansambla, ki se ponaša z znatnim številom inteligentnih in nadarjenih igralcev in igralk.

K sklepu priporočamo upravi, da uvede tudi v bodočo sezono abonmā, ker smo trdno prepričani, da bo ponovni poziv krenko odjeknil pri vseh pravih ljubiteljih slovenske dramske umetnosti ter številu dosedanjih abonentov pomnožil.

Procvitajočemu šentjakovskemu odru pa kličemo:

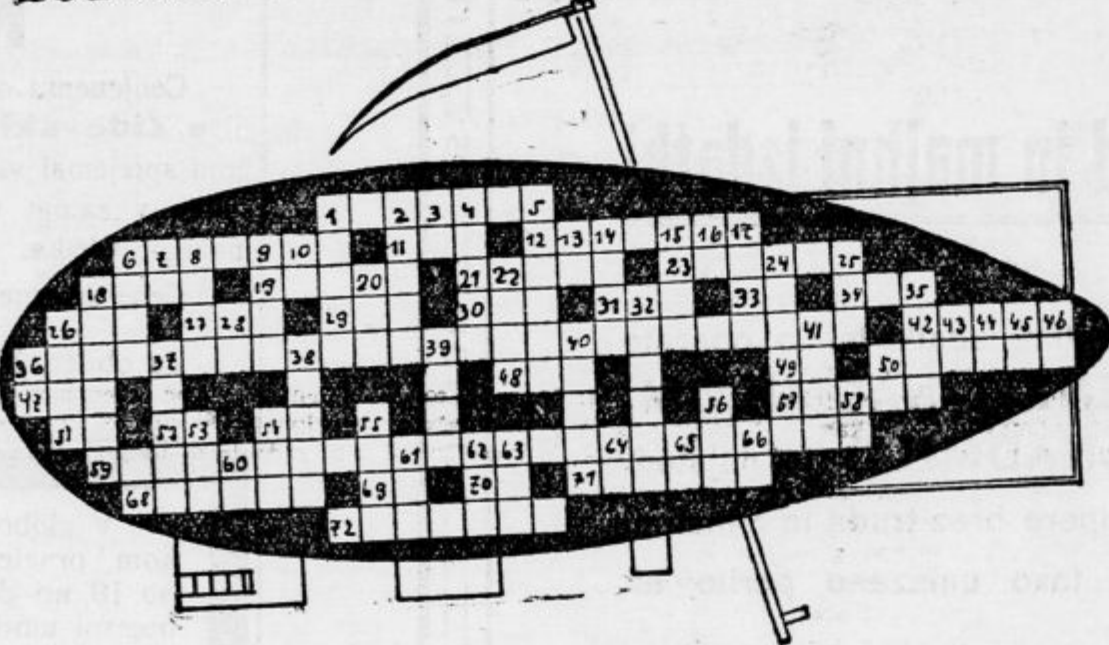
«Abstine et sustine!» —

Prva številka časopisa »Slavishe Rundschau«, ki jo nameravata izdajati praška nemška slavista prof. Gesemann in Spina, bo izšla prve dni septembra. V nji bo med drugim članek profesorja ljubljanskega učilišča dr. Fr. Vebra.

Dopisi

KOSTANJEVICA. Prostovoljno gasilno društvo je imelo v soboto 7. t. m. svoj izredni občni zbor, na katerem se je izvolil nov odbor pod starim načelstvom Odbor se je konstituiral na seji 9. t. m. in sklenil nadaljevati akcijo za nabavo nove motorne brizgalne. — Opatova gora je letos posebno priljubljeno izletišče za domačine in tuje. Krasni razgledi po celi krški dolini in dolejški ravni ter divna vegetacija mikajo ljubitelje narave v okrilje tega krasnega ozadja otoškega mesteca. Za je-

KRIŽANKA »ITALIA«

Pomen besed.

Vodoravno: 1. Mesto na Ceylonu, 6. glavno mesto evropske države, 11. žensko krstno ime, 12. japonski otok v Tihem oceanu, 18. reka v Sibiriji, 19. pokrajina v Jugoslaviji, 21. reka v Franciji, 23. inak v bitki pri Sisku, 26. pritok Visle, 27. italijanski števniki, 29. lja, 30. Mse, 31. finski mesto, 33. redek element (kem. znak), 34. moško krstno ime, 36. znamenita švedska raziskovalca, 42. otok v Sredozemskem morju, 47. gorenjska mera, 48. daljši vzklík, 49. srbohrvatski predlog, 50. pirotehniški izdelek, 51. romanski spolkni, 52. črka v abecedi, 54. del telesa, 57. holandski dramatik, 59. člani ekspedicije »Italia«, 68. mesto v Franciji, 69. predlog, 70. medmet, 71. mesto v Severni Afriki, 72. ničvreden človek.

Navpično: 1. Polotok v Severni Evropi, 2. reklamno sredstvo, 3. avtomobilska znamka, 4. švedsko mesto, 5. mesto v severni Španiji, 6. pridevnik (sred. spol), 7. veznik, 8. portugalska reka, 9. geometrijski izraz (krog), 10. element (kem. znak), 13. draga kovina (franc.), 14. Leav, 15. svetopisemska oseba, 16. predlog, 17. domača žival (množi), 18. ime francoskega aeroplana, ki se je udeležil rešilne ekspe-

dije »Italia«, 20. motorna znamka, 22. glavno mesto evropske države, 24. afriški pastir (pleme), 25. reka v Nemčiji, 26. vrh v Karavankah, 28. svetopisemski kraj, 32. norveško mesto, 35. gorovje v Arabiji, 36. medmet, 37. kovaško orodje, 38. mesto v sev. zap. Nemčiji, 39. japonski otok, 40. vrsta pesmi, 41. del stanovanja, 43. Prešernov pogojnik, 44. členica, 45. veznik, 46. reka v Švici, 50. otok ob francoski obali, 53. prve tri črke znamenitega norveškega raziskovalca, 54. zelo važna potrebščina na potovanju (4 skl.), 55. gorovje v Južni Ameriki, 56. svetopisemska oseba, 58. sportna kratica, 60. slovnična kratica, 61. po peresih znana afriška ptica, 62. hrvatski plemenitaš, 63. hrvatsko krstno moško ime, 64. element (kem. znak), 65. element (kem. znak), 66. gospod (madžarsko).

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. amen, 3. kolo, 6. Amerika, 8. Lika, 9. oval, 10. les, 12. romantika, 13. sto, 14. grah, 16. solo, 18. trening, 19. Srem, 20. grok. — Navpično: 1. Abel, 2. nama, 3. kako, 4. Opel, 5. Argentina, 6. akrobat, 7. ave, krog, 10. las, 11. sto, 14. glas, 15. hram, 16. sneg, 17. otok.

S kongresa PEN klubov v Oslu

Odlični poljski literarni tehnik »Wladomosci literackiej« je objavil v poslednji (28.) številki daljše poročilo o mednarodnem kongresu PEN klubov v Oslu. Iz poročila posnamemo nekatere zanimivosti:

Marsikateri delegat, zlasti iz slovenskih držav, ki je prisel dan pred otvoritvijo kongresa v Oslo, je bil nekoliko razočaran. Govorilo se je, da bodo navzoči prvi pisatelji današnje Evrope. V resnici pa je bil kongres prav s te strani bolj šibek. Angleška delegacija je dospela brez Galsworthyja, ki se je moral na pol poti vrniti domov, ker je prejel brzojavko, da mu je zbolela žena. Nemčijo sta zastopala Däubler in Mahrholz, dočim napovedanih Thomasa in Heinricha Manna ter G. Hauptmanna ni bilo. Eden najpomembnejših skandinavskih pisateljev novejšje generacije J. Boyer je zbolel; iz Avstrije bi imel priti Stefan Zweig, pa ga tudi ni bilo. Francijo sta zastopala Crémieux in Roumans.

Število delegatov pa je potrdilo, da se je organizacija PEN klubov že silno razpredla po vsej Evropi. V Londonu, Parizu, Berlinu, Dunaju in Varšavi so nastala močna žarišča, pa tudi Jugoslavija, Romunija, Bolgarija in Finska se organizirajo na široki podlagi. Znamo manj se je ta mednarodna organizacija vkoreninila v skandinavskih deželah, kjer je večina pisateljev, ki so organizirani v starejših literarnih društvih, zavzela nasproti PEN klubom dokaj neprijazno stališče. Tudi na evropskem jugu ne kažejo posebnega umevanja za to združ-

vanje. Italijanski delegatje niso niti dobili potnih listov za Oslo, ker je v ofic. krogih razširjena bajka, da so PEN klubi nekake tihe podružnice prostožidarske organizacije.

Prvi dan kongresa je imel biti posvečen vprašanju organizacije Pen klubov. Tu se je med drugim sprožilo vprašanje, ali so žene lahko enakopravni člani PEN klubov. V dokaj temperamentni diskusiji o njem je prodrla prireditelj stališče. Nekoliko neprijetno je bilo tudi vprašanje nemške delegacije, ali bodo delegatje Avstralije, Južne Afrike in Škotske glasovali samostojno, dočim je na prejšnjih kongresih imela Anglija skupno z vsemi dominijoni en glas. Predsedstvo se odkrilo neprijetne diskusije s predlogom, da zopet ostani po starem, za prihodni kongres pa naj se izdela nov poslovnik. Nato so Poljaki predlagali, da naj kongres prosi Društvo narodov kot vodilno institucijo pri delu za mednarodni sporazum, da bi vsako leto podelilo nagrado literarnemu delu, ki bo na umetniški višini, a bo izražalo vsemu človeštvu skupne ideje: vero v človeka, misel o poglobitvi pravosti in vede ter posplošeno človeškega blagostanja. To nagrado naj bi priznala posebna žirija, v kateri bi bili zastopani predstavitelji vodilnih literarnih organizacij vseh držav, ki so članice Društva narodov.

Značilno je, da je francoski delegat Crémieux prvi odločno nastopil zoper ta predlog, ne da bi bil sicer navedel kakšne tehtne argumente. Poljski delegat je predlog pogumno zagovarjal v nemščini in francosčini. Proti predlogu so bili Avstrijci, Belgijci, Holandci, Romuni, Švicarji, Španci in Portugalci, za predlog pa Američani,

sen se obljublja bogat poljški kov, ki ga nameravajo podvzeti domačini in okoličani. — Okrožni zdravnik dr. Ivančević je na dopustu v Dalmaciji in ga nadomestuje za časa dopusta okrožni zdravnik z Rake dr. Smola, ki ordinira v Kostanjevici ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah. — Za javne studence je bilo v občinskem proračunu votiranih 10.000 Din. Do sedaj se ni ničesar podvzelo in se govori, da v Črneči vasi sploh ne pride do ureditve. To je znak, da se za enkrat ni bati kakih volitev. — Kaj pa vodovod? Tujeve je tu ob sezoni vsako leto več; med tedaj treba misliti tudi na to resno potrebo kraja.

BREŽICE. Danes 15. t. m. se bo vršila v farovžu v Brežicah glavna obravnava inkvizicijskega senata. Kot obdolženec bo funkcioniral »Jutro« zaradi znane Koroščeve karikature. Povabljeni so izključno samo najzanesljivejši člani klerikalnega Ku-Klux-Klana. Baje bo gosp. Lipej predlagal, da se prepove vsem onim, ki so naročeni na »Jutro«, dostop v klerikalne trgovine in obrate. Z radovednostjo pričakujemo uradnega komunikeja.

Citraši, citrašin'e!

N-k-a-e-i še ne vedo, da je izšel dvanaesti zvezek Slov. nar. pesmi za člove in petje. Se več na jln je, ki še nimaio vseh zvezkov, če prav so za razpolago vsi in cena je nizka. Je na tudi neka pravih citrašev, ki ku,lio vse kar izide in so veseli lepe zbirke. Pjavil pa so se tudi tki in take, ki kar piepsu cijo in razširajo. Le en slučaj: V II. novešem zvezku e »sem »Oj povej mi lunica« Težko sem io do ti, ke je ni v pesmarci. Nekdo ob Davi, pa o je kar l-po dobesedno pepsal in nazmazal med svoje pa erke, katere prodaja To je vendar plagijat (nedovoljena umazanost. Seznam vs-h zvezkov in pesmi je na razpolago brezplačno.

Priporoča se

Ivan Kiferle

Ljubljana, Gos'cska ul. 9.

87C9

UREDITE SVOJO PREBAVO IN IZGILNILE BODO VAŠE BOLEČINE.

Bolečine v kolodcu in črevesih, zapeka, glavobol, naval krvi v glavo, nervoznost, nespanje, hemoroidi, slab tek imajo svoj izvor v slabi prebavi. Uredite svojo prebavo s prečiščeno eliksirno »FIGOL«, da bodo minile Vaše bolečine. »FIGOL« eliksir ureja prebavo in vam povrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in pošilja po pošti proti povzetju s navodnikom o uporabi lekarna.

Dr. SEMELIČ, DUBROVNIK 1.

Originalni zavojček 3 steklenic, s ovojem in poštnino vred Din 105.—, 8 steklenic Din 245.—, 1 steklenica Din 40.—. Mnogostevilne zdravilne izjave dohajajo vsak dan o uspešnem delovanju »FIGOL«.

Cvetje v onkkih, vodim us solnca ali v hladu bodisi na vialnem ali suhem kraju dobro uspeva. Zato gojite samo take cvetlice v lončkih, ki jih morete postaviti na ugodno mesto. Imeli boste lepo cvetje, ako ga gojite s Kampos cvetlicahranecolajo in uporabite dodano navodilo. Ovoj 12-50 in 42 Din.

Omoi 16, 40, ali 115 Din.

Prodaja se v lekarnah, drogerijah, trgovinah s cvetnicami in semen. Proti predplačilu razpoložljivo franko Po povzetju se pošljemo 2. Šumaber, kem. farmaceutski laboratorij, Crvenka (SHS).

Rast brade pri damah

In vse nadležne dlačice na tlini-ku, pod oazduho in na obrazu odstranite sami na najprilprostejši način s mojim orodžkošenim odstranjevalcem dlač. — Komplet same Din 60 franko. ako pošlete denar naspel.

Kosm laboratorij 41
W. ECKHARDT, Augsburg, Deutschland.
Ravensburgerstr. 12/93

Cenjeno občinstvo!

Dovoljujem si vljudno objaviti, da

predim

v gostilni in kavarni „POJ KLANČKOM“

javno prireditve z godbo in plesom.

Poleg dalmatinskih vin bo na razpolago 5 vrst pristnih, najboljših štajerskih vin od Din 14.— naprej, prosoke etc. kakor tudi najboljša kuhinja, topla in mrzla jedla.

Jamčim solidno in točno postrežbo ter se cenjenemu občinstvu najtopleje priporočam. — Z odličnim spoštovanjem

Manica Kovač.

„SPECTRUM“ d. d.

inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343
Zagreb, Beograd, Osek, Sredinšnica: Zagreb

Zrcalno steklo, portorno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena vseh velikosti in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. fina, navadna ogledala.

Čitajte Ponedeljak!

Specijalna mehanična delavnica

za popravo vseh pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev in blagajn po konkurenčni ceni

LUD. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ul. 6/L. Tel. 2980 3

Vodne turbine

avtom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER, Škofja Loka

podjetje za zgradbo vodnih turbin

Konkurenčne cenel. Zahtevajte ponudbe! Prvovrstne reference!

Nestle sir

fini specijalni ementalec

v škatlicah po 6 koščkov se dobi pri

ANTON VERBIČ, Ljubljana

delikatese in špecerija

POT V ZAGREB JE ZASTONJ!

ker toliko prihranite, ako nabavite svoje potrebščine pri

F. J. ROSET, »OLERON«, ZAGREB, SEDAJ ILICA 6
dvorišče GRAND HOTELA, desno.

Vsled nenadne sodne deložacije razprodajamo ženske plašče, halje, bluže, plisirane suknje, klobuke, solnčnike, nogavice, kopalne plašče, kopalne kostime, čevlje itd., in to samo prvovrstno blago, najnovejše izdelke prvih dunajskih in pariških modnih trgovin po

ZNATNO ZNIŽANIH CENAH,

ki veljajo tudi pri odplačilu na obroke.

7786

Znatno smo znižali cene! Damske čevlje

vseh barvah od 110 Din naprej imamo več tisoč parov v zalogi, kakor tudi za gospode in otroke — katere radi prezidave naše tovarne damo po nižjih cenah. Ne pozabite, da Vas čaka sreča ker vsaki deseti kupec dobi 1 par čevljev brezplačno. Se priporoča

Ivan Čarman, „Doko“
Prešernova ulica 9, na dvorišču.

Lepe oblike in polne grudi!

dobi lahko vsaka dama in deklica v najkrajšem času s uporabo preizkušene in po zdravniških priporočilih lotions „Juno“ od dr. Dorraine & Cie., Paris. E to sunanje masno dosežete pri najkrajših in najbolj učinkovitih sredstvih. Castifolia, kremo, savon, Zagreb — Illica broj 37. Zahtevajte brezplačno ilustrirane prospekte!

Nabava cevne inštalacijskega materiala in izolirane žice.

Na osnovi čl. 82. do 98. Zakona o državnem računovodstvu bode nabavila Direkcija drž. rudnika Velenje s pismeno pogodbo na dan 31. julija 1928 ob 11. uri: razni cevni inštalacijski material in izolirano žico.

Ponudbo, kotkovano s 5 Din, poslati v duplo, staviti ceno franco Velenje vključno drž. dajatev in označiti dobavni rok. Specifikacija in pogoji se dobe v pisarni.

Direkcija drž. rudnika Velenje, broj 5113/II. 8696

PIRETRIN ubija

stenice, bolhe, muhe, ščurke, mravlje, molje ter v opče vso golazen v hiši kot v poljedelstvu, vrtarstvu, vinogradništvu, pri živini itd.

Pojasnila daje brezplačno:

Piretrin d. d. Zagreb, B-cesta 35

Razpis

težakih, zidarskih, tesarskih, krovskih in kleparskih del za zgradbo novega

šolskega poslopja v Zg. Šiški pri Ljubljani.

Podatki, pojasnila, načrti, splošni in posebni pogoji so proti odškodnini na razpolago pri podpisnem krajevnem šol. odboru vsak dan od 17. julija dalje od 9—12 ure v obč. pisarni Zg. Šiška.

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti najkasneje do 30. julija 1928 opoldne na naslov krajevni šolski odbor Zg. Šiška v zapečatenem zavitku z označbo: Ponudba podjetnika N. N. za zgradbo novega šolskega poslopja v Zg. Šiški.

Ponudbe so lahko za vsa navedena dela, ali pa za vsako posamezno stroko.

Krajevni šolski odbor
Zg. Šiška

8724

Uspešno zdravljenje golše

Med najvažnejšimi izsledki je zdravljenje golše in napetega vratu z jodovitim zdravilnimi solmi. Znameniti dunajski učenjak in vseučiliški profesor dr. vitez Wagner v. Javregg in mnogi drugi zdravniki se sklicujejo na zadnje izkušnje v nešteti slučajih, tako so n. pr. v Švici cele okraje rešili tega zla. Gre za popolnoma neškodljivo učinkovito tinkturo, ki tudi na splošno občutenje prav izborna deluje. Naše zdravilne soli so že tisoče rešile golše in napetega vratu. Zahtevajte naša poročila o ozdravljenju in navodila, ki jim rad pritrđi vsak zdravnik. Po vseh državah smo ustanovili razpošiljalnice in vam pošljemo

popolnoma zastoni

naš popis, ki vas bo zanimal. Zado-
stuje dopisnica in dobite ga takoj.

AUGUST MARZKE, BERLIN,
Wilmerdorf, Bruchsalterstrasse 5,
Abt. 905. 8712

PERI—SA—BENZIT!

PERI—SA—BENZIT!

Majhen trud in majhni izdatki

Brez truda in z malimi izdatki lahko operete Vaše perilo z **BENZIT-NADMILOM**, kajti **BENZIT-NADMILO** je najštedljivejše in Vam opere brez truda in z malimi izdatki vsako še tako umazano perilo ali oblačilo.

BENZIT-NADMILO razkroji vsako nesnago, ne da bi najmanj škodovalo tkanini in barvi. **BENZIT-NADMILO** razkroji nesnago, ne razjeda tkanine, nasprotno varuje **BENZIT-NADMILO** perilo in napravi vlakna mehka.

Dobiva se v vseh drogerijah in trgovinah kolonialnega blaga po ceni od Din. 5.— za komad.

Benzit-Nadmilo
TVORNICE ZLATOROG MARIBOR

PERI—SA—BENZIT!

Jutri čitaj
„Ponedeljek“

SELITVE
v mesto in na deželo
strokovno in najcenejši
potem
Slovenia
Transport
Ljubljana,
Miklošičeva cesta 86
Telefon št. 8718 86

00000000

Griffon
najboljši motocikl!

za vsako vrsto in za
vsakogar s prestava-
mi, — kickstartarjem
kompletnim orodjem
Din 7800.— prompt-
no dobavljivi od skla-
dišča generalnega za-
stopstva O. ŽUZEK
Ljubljana, Tavčarjeva
ulica 11. 8027

Podjetje inž. Dukič in drug v Ljubljani sprejme 8710

za notranja dela v hiši ob Poljanskem nasipu
40 dobrih zidarjev

Za našo z zakonom zaščiteno **SAMPANJ-LIMONADO**
danes najpopolnejša brezalkoholna pijača,

odstopamo izključno pravico proizvodnje (licenco)

za vsa večja mesta Jugoslavije. 8617

Glede pogojev se je obrniti na: Prvo francosko-jugoslavensko tovarno **SAMPANJ-LIMONADE**, Beograd, Hercegovacka ul. 6. Tel. 45-96.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem odločil v **Zidovski stezi čevljarstvo**, kjer bom sprejemal vsakovrstna popravila, delal po meri in imel stalno v zalogi vse vrste izgotovljenih čevljev samo domačega izdelka.

Cene zmerné. Dobro blago. Točna postrežba.

Za obilen poset se priporoča

8726

Albin Eržen.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da nam je danes ob 10. uri dop. v 71. letu starosti, po mukepolni bolezni umrl naš nadvse dragi in dobri oče, stari oče, stric in svak, gospod

PETER ROBAVS

posestnik, gostilničar in mesar

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, dne 16. julija ob 16. uri iz hiše žalosti na tamno pokopališče v Zagorje.

Loke pri Zagorju, dne 14. julija 1928.

Angela Radanovič, Poldi, Ivanka, hčere, Peter, Cenko, Viktor, sinovi.
Andrej Radanovič, zet, Ivka, vnukinja.

Zahvala.

Vsem, ki so našega predobrega soproga, ljubljene očeta, starega očeta, tasta, brata in stica, gospoda

FRANC BREMCA

ključavničarskega mojstra in hišnega posestnika

na kateri koli način počastili, mu poklonili, cvetje, ga spremiti na njegovi zadnji poti, preostali pa izkazali svoje iskreno sočutje — naša topla zahvala.

V posebno dolžnost pa si štejemo, zahvaliti se zastopnikom Oborne zadruge in drugih organizacij ter društev za častno udeležbo pri pogrebu.

V Ljubljani, dne 14. julija 1928.

Marija Bremc roj. Trček soproga — Marija Pirc roj. Bremc hčerka — Josip Pirc rač. svet. Oblist. oduora. zet — Marica Pirc vnukinja in ostali so. odniki.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našega nepozabnega očeta, gospoda

Franca Gostiša

veleposestnika

na njegovi zadnji poti, bodi izrečena naša najiskrenejša zahvala.

Ljubljana-Gor. Logatec, dne 15. julija 1928.

Zalujoči ostali.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Ali ste protestant?« sem vprašal oprezno.
»Da, gospod, ubog plemič protestantske veroizpovedi. Baron de Géol je moje ime.«
Da se oddolžim njegovi vrljivosti, sem tudi jaz ovedal svoje ime.
»Vi nosite trobojnico,« je dejal; »kako se vam more zdeti, da pretiravam? Kakor vidim, je trobojnica za vas sicer lepa stvar, a vzlic temu sva različna človeka. Stavim, gospod vikont, da ste rodbinski oče in da imate ženo...«
»Nikakor ne, gospod baron.«
»Tedad vsaj mater ali sestro...«
»Ne,« sem rekel z nasmeškom. »Ne matere ne sestre. Čisto sam sem na svetu.«
»A vsaj stredo imate nad glavo,« je vztrajal baron. »In imetje, prijatelj in poklic — ali pa vsaj upanje, da ga dobite?«
»Da,« sem rekel, »to je točno.«
»Jaz pa,« je povzel z glasom, ki se je lomil od razburjenosti, »jaz pa nimam prav ničesar. V vojsko ne morem stopiti, ker sem protestant. Državne službe ne dobim, ker sem protestant. Sodnik ali odvetnik ne morem postati, ker sem protestant. Kraljevske šole so mi zaprte, ker sem protestant. Pred sodiščem pričati ne smem, ker sem protestant. Pred zakonom... kakor da me ni, ker sem protestant! Jaz, gospod,« je nadaljeval z glasom, ki mu ni nedostajalo plemenitega ponosa, »jaz, potomec prednikov, ki so živeli v vladarjevi vsakdanji okolici; prapravnuk barona de Géola, ki je v bitki pri Coutreau rešil Henriku IV. življenje! Mene ni!«
»A zdaj?« sem vprašal. Njegovo ogorčenje mi je šlo do živega.
»O, zdaj bo vse to drugače,« je odgovoril z mrkim glasom. »Vse bo drugače, ako se tem črnim popovskim vranom ne posreči, da iznova zagradijo napredku pot. Prav zato sem se odpravil z doma.«
»V Millau ste namenjeni, pravite?«
»Moj dom je blizu Millaua,« je odvrnil. »Že nekaj časa nisem bil tam. In tudi zdaj se ne vracam tja; namenjen sem dalje. V Nimes je moja pot.«
»V Nimes?« sem se začudil.
»Da, v Nimes.«

67

Skoro preteče me je ošinil s pogledom; rekel ni ničesar več. Večerilo se je; rodovitna in v poletnem času tako prikupna Tarnska dolina, ki je spremljala najino pot, je bila zdaj — in posebno še v mraku — kaj divja in žalostna videti. Na levi in desni je štrlelo nad nama gorovje; šumenje deroče vode, ki je drla pod nama po skalni strugi, je delalo otožnost pokrajine še bolj trpko. Trepet me je izpreletaval. Težila me je negotovost mojega smotra, negotovost vsega in mrko molčanje mojega tovariša. Kar odleglo mi je, ko se je vzdramil iz svoje zamišljenosti in mi je pokazal millauske luči, raztresene po majhni ravnini med reko in pogorjem.
»Gotovo se ustavite v kaki gostilni,« je dejal, ko sva prispela v predmestje. »Če ste namenjeni v Nimes, bi jutri morda... A nemara vam je ljubše, da potujete sami?«
»Nikakor ne,« sem odvrnil.
»Nu, jaz odrinem okoli ofimih skozi iztočna vrata,« je rekel černo. »Lahko noč, gospod.«
Čprav je bila že trda noč, so ljudje živahno hodili po ulicah in mnogo jih je stalo pred vrati; po pustinji, ki sem jo bil prejahal, se mi je zdel ta trg kakor veliko mesto. Kmalu sem opazil, da gre za mojim konjem gruča ljudi. Se preden sem prispel do gostilne, ki je stala na temni, slabo razsvetljeni ploščadi, e gruča narasla v množico, ki me je izkušala obkoliti; tisti, ki mi je bil najbližji, je pozorno ogledoval moj obraz, bolj oddaleni pa so se obračali k svojim sosedom in k ljudem, ki so gledali skozi prtična okna, ter vpili, da je to »on!«
Stvar me je jela vznemirjati. Nadlegovali me nasledovalci še niso; toda kolikokrat sem se ustavil, so obstali tudi oni, in ko sem skočil s konja, je malo manjkalo, da jim nisem pal v naročje.
»Ali je tu gostilna?« sem vprašal najbližje, trudeč se, da bi se držal kar moči dobro.
»Da, da,« so zavpili kakor v en glas, »tu je gostilna!«
»Moj konj...«
»Ne bo mu sile. Kar noter, kar noter!«
Kaj sem hotel? S pritvorjeno brezskrbnostjo sem krenil proti vhod, meneč, da ne pojdejo za menoj ali da v hiši vsaj zvem vzrok tega čudnega vedenja. Toda komaj sem jim pokazal hrbet, že so se usuli za menoj, rineč me po tesni veži. Vse upiranje in ugovarjanje je bilo zaman.
»Gospod Flandre!« so kričali na vsa usta. »Gospod Flandre!«
Tisti, ki so ga klicali, na srečo ni bil daleč. Pojavil se je med vrati, ki so me pehali proti njim. Bil je strahovit debelih dokaj prijaznega obraza. Izprva nas je začudeno gledal; nato je srdito vprašal, kaj je.

»Grom in strela!« je kričnil. »Ali je hiša moja ali vaša, razbojnik? Kdo je ta človek?«
»Kapucin je! Kapucin!« je zavpilo tucat glasov.
»Oho!« e dejal, preden sem se utegnil oglašiti. »Prinesite luči!«
Dve ali tri goloroke ženske, ki jih je bil hrup privabil na kuhinjski prag, so pristopile s svečami.
»Ono!« je ponovil domačin. »Kapucin je? Tedaj ste ga ujeli?«
»Ali sem podoben kapucinu?« sem kričnil in besno pahnul ljudi, ki so me stiskali od sebe. »Tako mi smrti božje! Res lepo sprejemate svoje goste gospod! Videti je, da ste v tem gnezdu vsi pono-reli!«
»Mar niste menih?« je zazijal. Očividno mu je šla moja smelost do živega.
»Pravkar sem rekel, da nisem! Ali je v vašem kraju navada menihov, da potujejo v škornjih in z ostrogami na nogah?« sem se odrezal.
»Tedad prosim za vaše listine!« je suho povzel. »Listine, prosim!« je nadaljeval, napihujoč se od važnosti. »Znaite, da nisem samo gostilničar, ampak tudi župan, in ne oddajam samo tujskih sob, ampak tudi celice v občinski ječi. Če vam je prvo ljubše drugega, pokažite svoje papirje.«
»Pred temile vašimi prijatelji?« sem rekel s studom.
»Vrli državljani so,« je odvrnil debelih.
Ker ni bilo drugega izhoda, sem po kratkem obotavljanju res potegnil iz žepa odlok s svojim imenovanjem za podpolkovnika. Na mojo srečo je bil sestavljen v laskavih besedah in je kdo ve zakaj zbudil v županu mnenje, da potujem po važnem državnem poslu. Ko ga je prečital, se je ves raztaljaval v opravičbe, poprosil me za čast, da mi sme postreči, ter oznanil množici, da je napravila grdo nemunst.
Na prvi mah sem se začudil, videč, da ni bila množica nič kaj v zadregi zaradi svoje pomote. Narobe, vsi so mi jeli čestitati, da se je izkazala moja nedolžnost; nekateri so me v svoji dobri volji celo trepljali po ramah. Drugi so hiteli gledat, da spravijo mojega konja v hlev, tretji naročat, kar je bilo treba zame; ostali so se razšli. Vzlic tej nezmerni uslužnosti pa sem videl, da bi me bili z istim bedastim zadovoljstvom obesili na prvi svetilnik.
Ko so ostali samo še dva ali trije, sem vprašal župana, za koga so me imeli.
»Za nekega preoblečenega menih, gospod vikont,« je odgovoril.
»To vam je sila nevaren človek in znano je, da potuje z dvema damama v Nimes. Z visokega mesta imam povelje, naj ga primem in zaprem.«

Peč „Monolit“

načelnika, najizdatelja.
Zaloga Lutzovih peči
INŽ. GUZELJ, LJUBLJANA VII.
Jernaleva c. 5.
Ravnatelj Volthove male turbine in Konz-ovi
Tel. 3252 elektromotorji. 143

Novo kožo lica!

dobite »Venus-om«, največjim izumom moderne kozmetike. To medela biološko sredstvo od Dr. Doraine & Co., Pariz, odstranjuje v 10-14 dneh vse nečistoče lica, kakor bore, nabore, mrlice, grube, brjavost, rdečilo, bobuljice, namrekanje kože, lise in maščobe. Kožo lica postane soproj elastična, barvanost neba kakor malega deteta, a izgled lica je pomlajen za mnogo let. Nebojne priznanice so vsakomur na vpogled. Garnitura 92 Din. Certificirala kozmet. zavod, Zagreb, lica broj 37. — Zahtevajte ilustrirane prospekte zastonj!

Strokovnjaki so si edini v tem, da se
„WECK“
češe in aparati za vkuhanje najzanesljivejši.
Tovarniška zaloga „Weck“ pri tridk
„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/I.
Celje: J. JAGODIČ. Maribor: K. LOTZ.

Za stavbe

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. — Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.
FRAN SUSTAR,
lesna industrija in trgovina, parna žaga LJUBLJANA, Dolenska cesta 12. 8699

Do sedaj najcenejša trdka v državi!
MEINEL & HEROLD
Tovarna glasbil gramofonov in harmonik
R. LORGER MARIBOR št. 101-A
Violina od Din 35,- d. Ročne harmonike od Din 80,-
Fambrice od Din 93,- d. Gramofoni od Din 345,-
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno.

Vsakovrstne
trgovske knjige,
štruce, mapo, noteza, herbarije, odje-malne knjižice, bloke, šolske zvezke itd.
Anton Janežič,
LJUBLJANA, Florjanska 14.
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.
NA DEBELO! NA DROBNO!

Kostanjev taninski les

in smrekove škorje oziroma česlo plačujem po najugodnejših dnevni cenah in takojšnjem na željo akreditivnem plačilu.
Ernest Marinc, Celje, Zrinjskega ul. 4
Telefon interurban šte. 136. 85 6

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri tridki
Lud. Baraga, Ljubljana.
Selenburgova ulica 6 I.
3razložen avok 15-letna garancija
Telefon št. 980. 28

Med. Univ. Dr. Jos. Bežek
zdravnik v Kranju
se je preselil v lastno stanovanje pri „Puščavniku“ poleg lekarnе.

ROZI ZAMPARUTTI
delikatesna trgovina in zajtrkovalnica
Celje, Aleksandrova ulica 7.
Dobra domača štajerska v'na
— Vedno sveže pivo —
Vsakovrstne delikatese
Vsak dan odprto do polnoči.

Svetovnoznana zdravilišča
in odpočivališča.

Penzijonati, Internati, Domovi za dečke in deklice.
Cena za celo penzijo za otroke 140 šfr., za odrasle 150 šfr., ki velja za 4 zdravilišča pri tedenski premenjavi. Reference nad 1000 družin. Prospekti (Poštnina za odgovor).
BIRO PENZIJONATOV PESTALOZZI.
(Fédération Internationale des Pensionnats Européens).
Budapest V., Alkotmány - str. 4. I. Telefon: Térés 242-36
Zdravilišča in odpočivališča:
V Madžarskem: Budapest, Siófok, V Svid: Zeneva*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux*, Zürich*, Lugano, St. Moritz*, Franciji: Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix-les-Bains, irenoble*, Evian (Zenevsko jezero), Chamonix, Na francoski ri-rieri: St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juanes-Pins, Monte-Carlo, Menton, V Angliji: London*, Cambridge*, Brighton, Folkestone, V Italiji: San Remo*, Nervi, Benetke, Bordighera, Opatija, Riccione, Rim*, Neapel*, Palermo, Meran, V Avstriji: Wien*, Zell-am-See, Linz*, Innsbruck*, Salzburg*, V Nemčiji: Berlin*, V Belgiji: Ostende, V Afriki: Algir, Tunja.
Z * zaznamovani kraji so stalni internati domovi za dečke in deklice (tudi za odrasle) odprti vse leto. Drugi penzionati in zdravilišča so odprti le v juliju avgustu in septembru. Poto- vanje v družbi popust (25-50%) direktni ekstra Pullmannovi razgani. Cene internatov v šolskem letu (od 15 septembra dalje) 110 šfr na mesec.

P. n.
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bom s dne 16. ju-
lija 1928 začel izvrševati svojo
čevljarstvo obrt
in se slavnemu občinstvu vljudo priporočam.
Izvrševal bom vsa dela, točno solidno in po najnižjih cenah.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan Judež,
8713 Ljub. Jana 7, Kamniška ul. 14. Sp. Siska
Šev 852

Razglas

o pisarni ofertalni licitaciji za brv čez
Poljansko-Soro v Škofji Loki.
Županstvu občin Škofja Loka in Zmirec razpi-
sujeta ofertalno licitacijo za zgradbo zgoraj navedene
brvi. Brv je v štirih oddelkih v dolžini 11.90, 21.00,
13.30 in 17.50 metrov slonečih na živi skali. Brv bo
delana po sistemu „HAAW“ iz hrastovega, oziroma
mecesnovega lesa.
Pisarni oferti morajo biti položeni do 31. julija
t. l. Načrti, stroškovnik in pogoji so na vpogled v
občinski pisarni v Škofji Loki vsako dopoldne med
uradnimi urami.

Županstvu Škofja Loka in Zmirec.

Razpis.

Mestna občina Novomesto razpisuje pri
zgradbi ljudsko-šolskega poslopja potom
zmanjševalne dražbe oddajo:
Težaskih, betonskih, železobetonskih, zi-
darskih, tesarskih, mizarskih, pečarskih,
krovskih, kleparskih, tapetniških, slikarskih,
pleskarskih, ključavničarskih, parketnih in
steklarskih del, naprav kanalizacije, inšta-
lacije celotno ali posamezno.
Rok za ponudbe do 30. julija 1928. Pogoji,
načrti in proračun se morajo dvigniti v ob-
činski pisarni.

Županstvo mestne občine Novomesto
dne 13. julija 1928.Dr. Josip Režek l. r.
župan

8714

Nabava perila.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Za-
grebu, Mihanovičeva ulica 3, potrebuje za
svoje novo urejeno javno solčno in pršno
kopališče 750 rjuh, 1200 moških, kopalnih
predpasnikov, 750 ženskih kopalnih srajc,
1350 brisač, 750 kopalnih plaščev in 500 ko-
sov raznih krp za pranje. — Ponudbe naj se
stavijo za izdelano blago ali material naj-
kasneje do dne 28. julija 1928 do 11. dop.
Popolnen oglaš licitacije izide v »Službenih Novinah«, »Narodnih
Novinah« in »Uradnem listu«.
Informacije daje Osrednji urad v sobi št. 414 ali po telefonu
56-56. 877

Trstie
za strope
naročajo le v
tvornici, katere
edina izdeluje to
blago iz najbolj-
šega materijala
in prodaja naj-
ceneje.

Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradska ulica 22. Telefon 2513

LOKOMOBILE
MOTORJI DIESELOVI IN NA
SESANI PLIN
JAREMNIKI PINI & KAY
KOMPL. ZAGE
Povoljni plačilni pogoji
Braća Fischer d.
ZAGREB, Gunduličeva ul. 36

Mlekarska industrija „Zdenka“
Veliki Zdenci, Hrvatska

nudi najpovoljnije v vsaki količini svoje
prvorazredne proizvode: Cajni maslec
„Zdenka“, Trapist-Edamer-Gouda-Ro-
madur-Brie- in Camemberts sire z
zaščitnim znakom „Zdenka“. Za večje
kraje se iščejo zastopniki. Zahtevajte
cenovnike. 7828

VELIKO IZBIRO
Izbranih vrst
VINA
po najugodnejši cen.
ter žganih pijač
sudi vam
PIVNIČARSTVO »OPSKRBA« D. D.
Zagreb, Frankopanska ul. 12.
Ako potrebujete levotke ogledati naše klet
in okusiti vrste brez obveze za kupčijo

Zahtevajte
brezplačni
CENOVNIK
A. KIFFMANN.
Maribor št. 36-b
Pri tiskarski tvornici ur
Lastno izdelovanje okrovi
in sestavljanje ur (remon-
taža).
Din 49.
ura na sidro (američka).
nekoliko boljše izvršitve
65.—
3-letno jamstvo
Ure: Omega, Doxa in
dr. znamke ceneje nego
druge.
Din 64.
s enim zvonom, s 2 zvonom
Din 69.—. Sletno jamstvo pošiljam po po-
štji. Za neogovarjanje vrne
denar nazaj.

Narodila in vse dopise, ki so
v malih oglasih, se pošilja na
Oglasi oddelki JUTRA, Ljubljana,
Prešernova ul. 4. Čekovni račun
pošta hranilnice Ljubljana št. 1842.

Telefon številka 2492

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v porredovalni in socialni namene
obstajajo: vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.
Pristopnina za kifo Din 3. - Zbiranje, dopisovanja in oglasi

Sprejemanje malih oglasov za pri-
hodajo JUTRA se zaključuje
dan pred izidom lista ob 17 uri.
Pozneje sprejeti oglasi bodo pri-
občeni v naslednji številki lista.

Telefon številka 2492

Službe

Kuharico
dobro izveščeno, s večjo
prazo, 1800 m za boljše
gostilno. Istotam sprejem
tudi PERKO. Nastop na
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23314

Plačilno natakarico
s kavelje 5-6000 Din
sprejem. Istotam sprejem
tudi PERKO. Nastop na
oddelku Jutra pod šifro
Dobra služba 1904. 22962

2 trg. pomočnika
vojašine prosta, provrat-
na prodajalca, sprejme v
manufakturno trgovino M.
Kokl, Kranj. 22936

Stenotipistinja
s znanjem slovenske in
nemške stenografije, dobro
tipkarijo, rabim takoj za
popolnjenje ure. Ponudbe na
oddelku Jutra pod šifro
Stenotipistinja. 22886

Več pletilki
dobro izveščeno, sprejme
1. avtomat. Str. 2. pletil-
nica A. Pongrac, Celje.
Gospod. 4. 22960

Kuharico
provratno, srednje starosti
ise prodajalca, sprejme v
Ponudbe s točnim naslovom
in vseh svojih do-
sedanjih služb na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23303

Frizerko
provratno, za takojšen na-
stop ize Stanko Keljin
Ljubljana, Kopitarjeva ul.
1. 22922

Strojepisko
slovenske in nemške
stenografije, sprejme
prodajalca v Ljubljani.
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Oglasi pisar-
na 7. 22928

Dobro strojepisko
s nemško in slovensko
pisavo, 1800 m. Podrobnosti
ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 22939

2 mizar. pomočnika
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Frizerko
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Kovaški pomočnik
izurjen v podkovanju konj
s večletno prakso. Dobi
stalno službo, ali mu
oddam kovačijo
v najem. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22923

Učenke
za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22932

Trg. pomočnika
manufakturna, vojašine
prosta, večera prodaja
sprejme Ivan Štanič
v Kranju. 22910

**Delavce granitnih
kock**
iz drobnega blaga (surovo
izdelovanje), pridne, sprej-
memo takoj. Proti dobri
akordni plači. Orodje, sta-
novanje in posteljino pro-
st. Firmita. Firmita. Firmita.
E. E. Firmita. Firmita. Firmita.
V posteljino prosto. Firmita.
Firmita. Firmita. Firmita. 22183

Vajenca
na pekarsko obrt sprejme
takoj po dogovoru M. Za-
pančič, pekarna v Borov-
nici. 23161

Trg. vajenca
suvraga in kroglica, iz
zaprane ročice, ki je
dovršil 8 razrede srednje
šole, sprejem v manu-
fakturno in modno trgo-
vino. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 23111

Zagovodjo
pristojno v Italijo, 1800
parna soga. Zidarski št.
Bianchi, Camaro, Italija. 22930

Zdravo dekle
sprejme uradniška družina
s dvema otrokoma. Reflek-
tira se samo na take, ki
so se bile pri boljših dru-
žinah uspešno in z njo
prati. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22979

Učenke
sprejmem za šolanje v go-
stili delov. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22909

Natakarico
sprejme takoj restavracija
Kajhenburg. 22939

Mizar. pomočnik
slovenskega, večera pohi-
stvenega sprejme v kifo
v in stanovanjem v kifo
Vinko Kogovč, mizar -
Dravice nad Ljubljano. 22407

Čevljar, vajenca

ki se je do delj žasa učil,
sprejme takoj V. Černe,
Bled 12. 23036

Vajenca
sprejem v trgovino s
modnega blaga v Ljubljani
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23044

Vajenca
s potrebnimi izobrazbo
sprejem v trgovino
modnega blaga v Ljubljani
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23044

6 drvarjev
na izdelavo bokovih drv
sprejem. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 23022

Brivski pomočnik
perfekten v britju, striz-
anju in ondulaciji, dobi
mesto ob 26. t. m. naprej.
Jože Novič, brivec, Laško.
23423

Več vajencev
3 klesarica, 1 vodovodna
in 1 ključavničarska
sprejme takoj. Tudi Mihe-
lič in drug, Dunajska 41.
23438

Mlajšo postrežnico
jeem za čas ves dan. Dobi
hrano. Pogoj je polnoleten
in čistot. Oglasi naj se na
Poljanski cesti št. 13/11.
desno. 23434-a

Avtotapetnika
sprejme takoj L. Šušteršič,
Dunajska 4. 23441

Stenotipistinja
substitutko
sprejem. Naslov v oglasni
oddelku Jutra. 23455

Učenke
s 8 mesečnim, šolami sprejme
s 8. avgusta t. l. večja trgo-
vina s mehanim blagom
na delati v svojo okrobo
v hili. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23490

Absolventa trg. šole
sprejem. Naslov v oglasni
oddelku Jutra. 23300

**Inženjerja ali stroj.
tehnik**
kot stalnega sodelavca 1800
tuhajne zastopstvo solid-
nih inoskemskih trdnih stroj-
nih strokov. Sodelavca in
izkušnja. Ponudbe s za-
vedno dosežanjema delova-
nja in referencami pod šifro
in agilen na oglasni od-
delku Jutra. 23058

Učenke
za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22932

Trg. pomočnika
manufakturna, vojašine
prosta, večera prodaja
sprejme Ivan Štanič
v Kranju. 22910

**Delavce granitnih
kock**
iz drobnega blaga (surovo
izdelovanje), pridne, sprej-
memo takoj. Proti dobri
akordni plači. Orodje, sta-
novanje in posteljino pro-
st. Firmita. Firmita. Firmita.
E. E. Firmita. Firmita. Firmita.
V posteljino prosto. Firmita.
Firmita. Firmita. Firmita. 22183

Vajenca
na pekarsko obrt sprejme
takoj po dogovoru M. Za-
pančič, pekarna v Borov-
nici. 23161

Trg. vajenca
suvraga in kroglica, iz
zaprane ročice, ki je
dovršil 8 razrede srednje
šole, sprejem v manu-
fakturno in modno trgo-
vino. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 23111

Zagovodjo
pristojno v Italijo, 1800
parna soga. Zidarski št.
Bianchi, Camaro, Italija. 22930

Zdravo dekle
sprejme uradniška družina
s dvema otrokoma. Reflek-
tira se samo na take, ki
so se bile pri boljših dru-
žinah uspešno in z njo
prati. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22979

Učenke
sprejmem za šolanje v go-
stili delov. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22909

Natakarico
sprejme takoj restavracija
Kajhenburg. 22939

Mizar. pomočnik
slovenskega, večera pohi-
stvenega sprejme v kifo
v in stanovanjem v kifo
Vinko Kogovč, mizar -
Dravice nad Ljubljano. 22407

Postranski zaslužek

dobi delavce svoce - s
prilaganjem na vrtu. Poljan-
ska cesta 12. 23443

Šivilja
se pripravila na d. m. -
Krievniška ulica št. 6,
prilije (pri Perko). 23450

Kolporterje
za stvar obstajajo film
izvanredno malotisk. Mo-
no. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23274

Spretno
nakupovalce
za vse vrste ročnega, to-
zanega in okroglega lesa,
drva, spna in razne opake
iskemo za takojšen nastop
službe. Pisarno dobro pro-
vizijo in event. mesečno
plačo. - Samo dokazano
spretnim in poštenim po-
veriti bi pozneje naše za-
stopstvo proti dobri plači.
Ponudbe na oglasni odde-
lku Jutra pod šifro
Kuharica. 23478

**Trgovski
potniki**
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Dva potnika
dobita stalno mesto za pro-
dajo čevljev. Oziroma se
na rečne, sodelujejo in do-
bro plačane. - Dopise na
oglasni oddelek Jutra pod
šifro Janseljev potnik. 23214

Potnik
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Potnike
zanealje in pošteno zastop-
stvo in agente sprejme proti
dobri proviziji. Tvorina po-
stoji. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23480

Učiteljico
1800 m, ki bi privatno učila
3 otroke, 8 in 9 let, v po-
srednjem urah. Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 23227

**Srednješolci
ali študenti**
dobi v svojo priučeno
nemškega jezika krasno bi-
vališko med počitnicami v
lastni vili s velikim vrtom
na Ruckelbergu pri Grad-
cu, Managettweg 21 -
Haluska. Izborna penzi-
ja 5-7 šilingov dnevno.
Pomoč v vseh predmetih.
Francosčina in klavirja.
Natančna pojasnila daje
Pavla Kovač, Ljubljana.
Sr. Petra nasip 17. 23447

Trg. pomočnik
čevljar in mešane stro-
je, želi prenesti službo s
1. septembrom - v mesto
ki na delo. Ponudbe na
oglasni oddelek Jutra pod
šifro Dober prodajalec. 22996

Železninar
starejša moč želi mesto
književnosti, poslovanje, za-
stopnika, potnika ali sileno
v industrijskem ali trgov-
skem podjetju. Cenje
ponudbe pod šifro
Ljubljana, Gospod. ulica
št. 3/II. 22734

Stavbni poln
s večletno prakso 1800
mesta. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Absolvent gr. z. 23273

Ekonom
vrtar, sodjar, žebelar
sprejme službo. Ponudbe na
oglasni oddelek Jutra pod
šifro Čebelar. 23493

Prodajalka
1800 m, ki bi privatno učila
3 otroke, 8 in 9 let, v po-
srednjem urah. Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 23227

Učiteljico
1800 m, ki bi privatno učila
3 otroke, 8 in 9 let, v po-
srednjem urah. Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 23227

**Srednješolci
ali študenti**
dobi v svojo priučeno
nemškega jezika krasno bi-
vališko med počitnicami v
lastni vili s velikim vrtom
na Ruckelbergu pri Grad-
cu, Managettweg 21 -
Haluska. Izborna penzi-
ja 5-7 šilingov dnevno.
Pomoč v vseh predmetih.
Francosčina in klavirja.
Natančna pojasnila daje
Pavla Kovač, Ljubljana.
Sr. Petra nasip 17. 23447

Trg. pomočnik
čevljar in mešane stro-
je, želi prenesti službo s
1. septembrom - v mesto
ki na delo. Ponudbe na
oglasni oddelek Jutra pod
šifro Dober prodajalec. 22996

Železninar
starejša moč želi mesto
književnosti, poslovanje, za-
stopnika, potnika ali sileno
v industrijskem ali trgov-
skem podjetju. Cenje
ponudbe pod šifro
Ljubljana, Gospod. ulica
št. 3/II. 22734

Stavbni poln
s večletno prakso 1800
mesta. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Absolvent gr. z. 23273

Ekonom
vrtar, sodjar, žebelar
sprejme službo. Ponudbe na
oglasni oddelek Jutra pod
šifro Čebelar. 23493

Prodajalka
1800 m, ki bi privatno učila
3 otroke, 8 in 9 let, v po-
srednjem urah. Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 23227

Trg. pomočnik

star 28 let, s dobriimi pri-
ročaji, želi službo v trgo-
vini modnega blaga. Gre-
tudi na delo. Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 23406

Ekonom
samo, s večjo književno
prazo, 1800 m za boljše
gostilno. Istotam sprejem
tudi PERKO. Nastop na
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23314

Književodja
slovenske in nemške
stenografije, sprejme
prodajalca v Ljubljani.
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Oglasi pisar-
na 7. 22928

Kontoristinja
s znanjem slovenske in
nemške stenografije, dobro
tipkarijo, rabim takoj za
popolnjenje ure. Ponudbe na
oddelku Jutra pod šifro
Stenotipistinja. 22886

Več pletilki
dobro izveščeno, sprejme
1. avtomat. Str. 2. pletil-
nica A. Pongrac, Celje.
Gospod. 4. 22960

Kuharico
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Frizerko
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Strojepisko
slovenske in nemške
stenografije, sprejme
prodajalca v Ljubljani.
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Oglasi pisar-
na 7. 22928

Dobro strojepisko
s nemško in slovensko
pisavo, 1800 m. Podrobnosti
ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 22939

2 mizar. pomočnika
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Frizerko
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Kovaški pomočnik
izurjen v podkovanju konj
s večletno prakso. Dobi
stalno službo, ali mu
oddam kovačijo
v najem. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22923

Učenke
za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22932

Trg. pomočnika
manufakturna, vojašine
prosta, večera prodaja
sprejme Ivan Štanič
v Kranju. 22910

**Delavce granitnih
kock**
iz drobnega blaga (surovo
izdelovanje), pridne, sprej-
memo takoj. Proti dobri
akordni plači. Orodje, sta-
novanje in posteljino pro-
st. Firmita. Firmita. Firmita.
E. E. Firmita. Firmita. Firmita.
V posteljino prosto. Firmita.
Firmita. Firmita. Firmita. 22183

Vajenca
na pekarsko obrt sprejme
takoj po dogovoru M. Za-
pančič, pekarna v Borov-
nici. 23161

Trg. vajenca
suvraga in kroglica, iz
zaprane ročice, ki je
dovršil 8 razrede srednje
šole, sprejem v manu-
fakturno in modno trgo-
vino. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 23111

Zagovodjo
pristojno v Italijo, 1800
parna soga. Zidarski št.
Bianchi, Camaro, Italija. 22930

Zdravo dekle
sprejme uradniška družina
s dvema otrokoma. Reflek-
tira se samo na take, ki
so se bile pri boljših dru-
žinah uspešno in z njo
prati. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22979

Učenke
sprejmem za šolanje v go-
stili delov. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22909

Natakarico
sprejme takoj restavracija
Kajhenburg. 22939

Mizar. pomočnik
slovenskega, večera pohi-
stvenega sprejme v kifo
v in stanovanjem v kifo
Vinko Kogovč, mizar -
Dravice nad Ljubljano. 22407

Mlada vdova

inteligentna, želi službo
samo, s večjo književno
prazo, 1800 m za boljše
gostilno. Istotam sprejem
tudi PERKO. Nastop na
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 23314

Književodja
slovenske in nemške
stenografije, sprejme
prodajalca v Ljubljani.
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Oglasi pisar-
na 7. 22928

Kontoristinja
s znanjem slovenske in
nemške stenografije, dobro
tipkarijo, rabim takoj za
popolnjenje ure. Ponudbe na
oddelku Jutra pod šifro
Stenotipistinja. 22886

Več pletilki
dobro izveščeno, sprejme
1. avtomat. Str. 2. pletil-
nica A. Pongrac, Celje.
Gospod. 4. 22960

Kuharico
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Frizerko
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Strojepisko
slovenske in nemške
stenografije, sprejme
prodajalca v Ljubljani.
Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Oglasi pisar-
na 7. 22928

Dobro strojepisko
s nemško in slovensko
pisavo, 1800 m. Podrobnosti
ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
Kuharica. 22939

2 mizar. pomočnika
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Frizerko
dobro izveščeno, sprejme
v stalno službo proti mesečni
plači 1200 Din in napitnin
Union, Zagreb, Illica 104. 22937

Kovaški pomočnik
izurjen v podkovanju konj
s večletno prakso. Dobi
stalno službo, ali mu
oddam kovačijo
v najem. Naslov pove oči.
oddelku Jutra. 22923

Učenke
za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oči.
oddelku Jutra. 22932

Trg. pomočnika
manufakturna, vojašine
prosta, večera prodaja
sprejme Ivan Štanič
v Kranju. 22910

**Delavce granitnih
kock**
iz drobnega blaga (surovo
izdelovanje), pridne, sprej-
memo takoj. Proti dobri
akordni plači. Orodje, sta-
novanje in posteljino pro-
st. Firmita. Firmita. Firmita.
E. E. Firmita. Firmita. Firmita.
V posteljino prosto. Firmita.
Firmita. Firmita. Firmita. 22183

Vajenca
na pekarsko obrt sprejme
takoj po dogovoru M. Za-
pančič, pekarna v Borov-
nici. 23161

Trg. vajenca
suvraga in kroglica, iz
zaprane ročice, ki je
dovršil 8 razrede srednje
šole, sprejem v manu-
fakturno in modno trgo-
vino. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 23111

Zagovodjo
pristojno v Italijo, 1800
parna soga. Zidarski št.
Bianchi, Camaro, Italija. 22930

Zdravo dekle
sprejme uradniška družina
s dvema otrokoma. Reflek-
tira se samo na take, ki
so se bile pri bol

Lokal

Svetel in velik lokal
na prometni točki Dunaj-
ske ceste, pripravljen za tr-
govino ali pisarno, oddam
s 1. avgustom, otis, tamo-
njam za manjši lokal v
Selenburgovi ali Prešern-
ovi ulici, v neposredni bli-
žini pošte. Vprašanja na
predal 169. 23288

Lokal in delavnico
v sredini mesta v Maribor-
u, primerno za vsako obrt
tako oddam. Ponudbe na
področju »Jutra« v Ma-
riboru pod znakom »B 53«
23270

Pekarno

na delu, dobro ideo, pro-
dam s hibo in inventarjem
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod šifro »Dobro
Ideo«. 23329

Delikates. trgovino
dobro ideo, s točenjem
pijane in prodajo tobaka,
prodam na najpomembnejši
točki v Splitski Potrebni
kapital 50-60.000 Din.
Pojasniti daje Ante Pre-
šar, Obrov 14, Split. 23229

Trg. (obrti) lokal
v Sisk. Celovška cesta 50
oddam takoj v najem. Po-
bitve se istotam v pisarni
Moslavina. 23229

Lokal, oz. delavnico
primerno za kakršnokoli
obrt oddam s 1. avgustom.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod znakom »De-
lavica 135«. 23163

Delikates. trgovino
dobro ideo, takoj godno
prodam. Ponudbe na po-
dročju »Jutra« v Maribor-
u pod »Lepa prihod-
nost«. 23295

Lokal
na prometnem kraju takoj
oddam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23421

Pisarno
s soprobo telefona, v
sredini Ljubljane oddam
v najem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 23454

Poslovne prostore
avst. posamezna soba od-
dam za pisarno na Alek-
sandrovi cesti 5, pritišlje. 23448

Lep lokal
prostor, s inventarjem in
polg tudi stanovanje
oddam v najem na glavni
cesti v Vodmatu št. 17. 23449

Brivnico
v industrijskem kraju —
bros konkurence, po uki
ceni prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 23042

Tvorniške prostore
ali večjo delavnico, 90 m²
površine in 20 m³
skladišča
s stalno vodno močjo od
25 HP oddam s 1. septem-
brom 1928. Pojasniti daje
Zalokar, Krakovski nasip
št. 26. 23320

Lokal za trgovino
s stanovanjem in skladi-
ščem oddam v najem.
Dol. Logatec, Brod 14 —
gostilna Soča. 23318

Brivnica
ke dolgo obstojala, v manj-
šem delu Slovenije po
selo ugodni cen naprosi.
Ostene kupce, brez ali s
nim otrokom, ki mora bi-
ti v damski kakor gosp.
stroki popolnoma vezani,
dobi v hiši stanovanje. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod znakom »Briv-
nica 1904«. 23346

Vinoč - gostilno
s stanovanjem v manj-
šem delu Slovenije po
selo ugodni cen naprosi.
Ostene kupce, brez ali s
nim otrokom, ki mora bi-
ti v damski kakor gosp.
stroki popolnoma vezani,
dobi v hiši stanovanje. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod znakom »Briv-
nica 1904«. 23346

Osebn. gostilniško
koncesijo
oddam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23451

Gostilno
na prometnem kraju v Ma-
riboru ali okolici vsem
tako v najem. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 23392

Komfort. stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Komfortno
stanovanje
4 sob. in kuhinje, v pritlik-
lini oddam s 1. avgustom
v Sp. Sisk. Aleševca 29. 23215

Stanovanje

sobe in kuhinje samonaj-
am. Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 23235

Stanovanje
3 opremljenih sob, s kuhin-
jo in balkon oddam s 1. av-
gustom v bližini Bleda
Krašen razdel. Najemnine
za vse skupaj mesečno Din
3000. Pojasniti daje Jofet
Prišar, Zg. Gorje 37 pri
Bledu. 23296

Stanovanje
dveh sob in pritliklini, po
možnosti zaključeno, hibe
starejši sakonski par bres
otrok, v mestu, za avgust
ali september. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Tajnik«. 23220

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritliklini
ištem za avgust. Pismene
ali ustne ponudbe pro-
sim na naslov: Danilo De-
kleva, Františkanska ulica
št. 4. 23079

Stanovanje
sobe in kuhinje, najraje v
sredini mesta, hibe zakon-
ski par brez otrok. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Mirna
stranka 100«. 23463

Vpokojena uradnica
stara 40 let, hibe dobroer-
nega gospoda ali gospo-
da, za skupno stanovanje in
gospodinjstvo. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Skupno«. 23417

Komfortno
stanovanje
4 sob, s balkonom na uli-
co, 1 nadst. v novi stav-
bi, s vsemi pritliklinami
oddam s 1. avgustom.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod znakom »De-
lavica 135«. 23163

Stanovanje
2 lepih sob in kuhinje od-
dam s 1. avgustom dvema
starejšima osebama za 600
Din. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23294

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Stanovanje
enosebno za 450, ali dvo-
sebno za 650 Din, s prit-
liklini in vrtem oddam v
Sp. Sisk. Jančeva ul. 12. 23375

Stanovanje
3-4 sob, v centru mesta
hibe mirna stranka. Event.
plača tudi za nekaj časa
naprej. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Cena«. 23396

Opremljeno sobo

lepo, oddam v Tavlarjevi
ulici. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23362

Soba
hito a preprosto, s poseb-
nim vzhodom Bleda —
bližini glavnega kolodvora.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Kolodvor«. 23335

Opremljeno sobo
samostojno, s posebnim v-
zhodom oddam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 23370

Opremljeno sobo
lepo, sračno in hibo, od-
dam takoj solidnem sam-
skem gospodu. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 23368

Soba
oddam takoj na Mestnem
trgu št. 13/I. 23363

Lepo sobo
oddam takoj v Majstrov
ulici št. 14. 23387

Prehrana
Dijake
boljsh družin sprejemam v
vso okrbno. Nemška kon-
verzacija. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 23236

Dopisi
Resen gospod
40 let star, želi s letotako,
nad 28 let staro gospodi-
čo, za soprobo, v svrhu med-
sebojnega spoznavanja in
družabnosti. — Dopise na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»P. P. 89«. 23380

Kateri gospod
bi skrbel za preprosto lo-
ženko s dvema otrokoma?
Ponudbe na upravo »Jutra«
v Mariboru pod »Loženka«. 23228

Mlada dama
simpatična, s velikim pre-
moženjem ter 50.000 Din
gotovina, želi s soprobo
s mladim in simpatičnim
gospodom, ki bi jo spremljal
na letovisce k morju. Po-
nudbe pred na oglasni od-
delku »Jutra« pod »Beli
galebi«. 23137

Trgovec
srednjih let, sodaljsko lo-
čen ne po lastni krivdi, s
lastno trgovino in malim
poslovstvom na delu. 50
minut od železniške post-
je, želi soprobo, ki bo pri-
merno gospo, vdovo ali lože-
no, v svrhu skupnega gos-
podinjstva. Katera bi imela
svojega otroka, trgovca. Ra-
fektira se na bolj mično
postavo. Le resne ponudbe
na področju »Jutra« v Ma-
riboru pod »Mirna živ-
ljenje in sreča 38«. 23193

Celje 27
Kje hoš? Veliko je mo-
žnosti, vprašajte se, da se
podirav posli, da se me-
ni ublaži ta strašna bol.
Daj mi tolažbo, kakor včas-
ih. Spoznal me hoš po
priljubljenosti polnega ime-
na. Obenem se spomni
blagnega majniškega ve-
ra — Zidani most—Radče.
23385

Izjava!
Podpisani opozarjam vsa-
kogar, ki v sedanjem
društvu namerja iti na dol-
gove, ki bi jih utegnili
napraviti moja žena Anica
Rednak, roj. Ivnik. Izdaja
se rada po prejšnjim ime-
nem Anica Rednak, roj. Ivnik.
Ker je pobežala brez
več sredstev od mene, —
Anton Rednak, Celje. 23491

Molba! — Poziv!
Umoljava se (poziva se),
da se boji biti red od-
stani vojnik kraljevske rat-
ne Mornarice v šinu kapla-
ra ili može biti podnared-
nika, koji je 21. decembra
1927 zajedno s kupcu put-
ničke voza, koji vozi iz
Karlovca za Ljubljano, ko-
ko Novog mesta u 9.11 ka-
sa krenuo, na Božićni dopu-
st u jedno mesto blizu
Ljubljane, koje mesto ne
ma željeznice, za majno-
m u penziji Emilom Ma-
rinkov iz Iriga (Srem) pu-
tovanje, i tom prilikom istom
nagovoru veoma interesantnu
zbirku karti razglednica
ratnih domaćih i stranih
brodova pokazao, i koji je
pokazao ta tim kratko pred-
stavio iz vagona u Ljub-
ljani jedinstveno lepu kar-
tu razglednicu, koja pred-
stavlja od samih vojnika
naše Mornarice u jednom
odelu »inicijali« Njegovog
Velikanstva milog nam Kral-
ja Aleksandra I. sa kru-
nom i u isti upletenu kotvu
(Antoni) ratnoga broda isto-
tako od samih vojnika ali u
crnom odelu, koju je kar-
tu meni za uspomenu da-
rovao, kojom se lepo da-
ru apoluto nadam i izam-
Ja sam od te prilivosti
mladog Slovenca i morna-
ra ratnog prema meni sta-
rako iznenadjen u penziji ta-
ko iznenadjen u penziji ta-
ko ušidjen i radosti, na-
kidački oka se dirne kar-
te razglednice, zabravio
tog mladog ratnog morna-
ra, u šinu kako navedah,
zamoliti da na istoj nego-
vno ime i prezime, čim u vo-
jni poziv u civilnom živo-
tu kao i mesto od kudaje
rodom, napiše.
Ja umoljavam ovim pu-
tom dotičnog bernanog dru-
ga soputnika, koji je ist
s jedinim nadrugom isto-
tako na Božićni dopust —
i ako se ne varam u isto
mesto — putovao, odno-
sno ako je još u službi voj-
noj, njegove roditelje, da
mi jedinim neplačtenim pi-
som željeno saopćenje do-
stavi, na kojemu ved sa-
da — ponovo na daru —
na saopćenju ovim putem
toku zahvalnost izražavam,
primiziravajući si ugo-
dužnost nakon saopćenja
još posebno se zahvaliti
EMIL MARINKOV
major u penziji, Irig, Srem

Slovenski pension
Astoria
v Crkvenici se priporoča
rojakom izvrstna kuhinja,
lepe sobe s balkoni, central-
no lešče. Pojasniti daje
uprava »Astoria«, Orliva-
nica. 23230

Hotel »Kvarner«
v Malinski
nudi cenj gostom popolno
oskrbo za 60 Din dnevno.
Otroci plačajo polovico. —
Vse milga podnebja iz-
borna letoviste tudi za je-
senko sezono. J. Huber,
hotelarica. 23293

Letovišaril
Prometni odsek mesta
Skojke Loke ima na raz-
poloju se dovolj lepih sob
no 10 Din za posteljo —
Celodnevna prehrana od 25
do 25 Din. — Informacije
daje Prometni odsek mesta
Skojke Loke. 23289

Planino
dobro ohranjen, poceni na-
prodaj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23420

Klavr
poceni prodaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 23392

Klavr
selo dobro ohranjen, poceni
prodaj. Ogleda se ga
v Majstrov ulici št. 14 —
med 5. in 147. uro svečer.
23360

Koncertne citre
dobre, naprodaj v Gospo-
dini 9. pritišlje. 23372

Gitaro, citre
nove in 3 harcer kanarke
prodaj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23436

XXV.

Moji mali vadno pri Tebi
Kje si? Najlepše — Tvoj
23438

Kočevje
Danes se vračam — Upam
kmalu videti pri Tebi.
Tvoja M. 23418

Radu!
Ti oddaš! Samo valod bo-
jazni, da bi se segla po
tupi lastnini — ostala se-
danost mračna. Mi opro-
stiš? Na veselo! — Tvoja
Tatjana. 23487

Mlada gospa
samostojna — hibe starej-
šega gospoda, kjer koli v
svrhu razvedrila. — Dopise
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Mlado življenje«. 23336

Samostojna dama
s lastnim domom, stara 35
let, želi soprobo s resnim,
naobraženim in značajnim,
dobro situiranim gospodom,
starijem do 50 let. Neamo-
nimno dopisje pod znakom
»Znanjstvo« na oglasni
oddelku »Jutra«. 23427

Gospod
s višjo izobrazbo, srednjih
let, solmetnik, dobro vpe-
ljanega podjetja, želi sopro-
bo s gospodično ali vido-
vo iz dobre hiše, v staro-
sti od 20-30 let. Samos-
tojne dame ali posestnice
imajo prednost, modne da-
me izključene. — Dopise s
polnim naslovom na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod šifro
»Jadrano«. 23442

Ženitve
V svrhu ženitve
želim spoznati dekla, v
starosti od 22-28 let.
Ponudbe s sliko pod šifro
»Teknični uradnik na ogl-
oddelku »Jutra«. 23317

Gospodična
kruto varana, srednjih let,
mirnega značaja, s večjim
premoženjem, vedna go-
spodična, želi soprobo v
svrhu ženitve, s višjim
uradnikom, ozir. samostoj-
nim boljšim obrtnikom, go-
spodinjcem ali trgovcem.
od 35-50 let. Vlovec v
1-2 otrokoma dobrodošli.
Gre tudi izven Slovenije.
Le resne ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod šifro
»Hrepenenje po novi soprobi«. 23377

Kateri gospod
ne po 35 let star, bi hotel
poročiti vdovo, bivšo hote-
larico, staro 34 let, s nekaj
premoženjem. Vpokojena
v prvi vrsti drž. uradnik,
vpokojen, tudi obrtnik
in trgovec s nekaj gotovi-
no in dobrih arcem. Vdov-
ci s 1 otrokom niso vklju-
čeni. Ponudbe je poslati
sliko do 20. t. m. 1928 na
področje »Jutra« v Ma-
riboru pod »Zvesta žena«. 23493

Gospodična
dobro obitljiva, premočna,
želi v svrhu ženitve zna-
čajnega s gospodom indus-
tralcem ali kaj silitega. —
Ponudbe s sliko na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
šifro »Mlado srce«. 23239

Privatna uradnica
in hiba posestnica v Ljub-
ljani, se želi poročiti s
drž. ali priv. uradnikom,
v starosti od 40-50 let.
Združeno dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Kranjci«. 23238

V svrhu ženitve
s odkritočeno gospodično,
v starosti 24-30 let, želi
gospod. Vpokojena v do-
bri in stalni službi. Dopise
s sliko na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Skromna«. 23284

Letovišaril
Prometni odsek mesta
Skojke Loke ima na raz-
poloju se dovolj lepih sob
no 10 Din za posteljo —
Celodnevna prehrana od 25
do 25 Din. — Informacije
daje Prometni odsek mesta
Skojke Loke. 23289

Planino
dobro ohranjen, poceni na-
prodaj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23420

Klavr
poceni prodaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 23392

Klavr
selo dobro ohranjen, poceni
prodaj. Ogleda se ga
v Majstrov ulici št. 14 —
med 5. in 147. uro svečer.
23360

Koncertne citre
dobre, naprodaj v Gospo-
dini 9. pritišlje. 23372

Gitaro, citre
nove in 3 harcer kanarke
prodaj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 23436

Klavr
poceni prodaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 23392

Klavr
selo dobro ohranjen, poceni
prodaj. Ogleda se ga
v Majstrov ulici št. 14 —
med 5. in

Radi preselitve prodajam ure, zlatnino, srebrnino, briljante, stenske ure budilke itd. s 25% popustom
Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20

Za krojače! **Nova, velika** Za krojače!

Knjiga krojaštva
 za samouke o prirojanju moških oblačil.
A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7
 Zahtevajte opis knjige!

En gros **Specijalna** En detalj
trgovina vozilov in koles
 V zalogi kolesna oprava in igrače za stroje
 Renoviranje koles, vozilov in živalskih strojev
ZEMELROK OTON
 Lastna tovarna: Tržaška cesta - Oljaca.
 Prodajalna: Ljubljana, Marijska trg št. 8.

EAU de BOTOT

Edina voda za usta, ki je na Pariški zdravniški akademiji priznana

Higijensko antiseptična
VODA ZA USTA
Botot
 najbolje sredstvo za osveževanje ust, osobito prijetno poleti.

Znižane cene!

Zahtevajte Botot milo za zobe in pasto za zobe.

Prilico.

Zastonj!!!

Špradler.

Cena reklamna kom Din 5.— s poštnino. Plačljivo 8 dni po prejemu blaga.
 Dopisnica zadostuje in natančni naslov.

Izd. žičnih izdelkov **A Pibrovo, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.**

za sneg, jajce, mleko, šato, itd.
 Amerikanski sistem s katerim igraje napravite vsakovrstne stvari. Dobi ga vsak 20 naročnik posojnoma zastonj.
 8723

Dvokolesa, otroški vozički, živalski stroji najnovejša iznajdba, motorji, pneumatika „Michelin“ (poseben oddelek za popolno pravo). Prodaja na obroke. Ilustrovani ceniki franco. Cene zelo znižane.

„TRIBUNA“ F. B. L.
 tovarna dvočoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska c. št. 4

Trgovci, kapitalisti pozor!

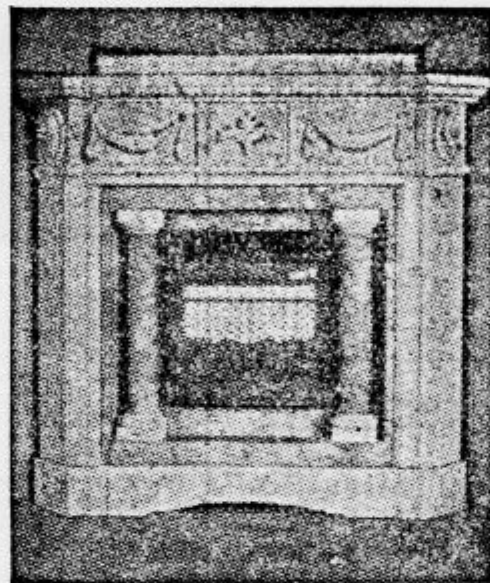
V ponedeljek, dne 16. julija 1928 se bode pri Okrajnem sodišču v Mariboru ob 9. uri dopoldne v sobi št. 27 na dražbi prodala

lepa enonadstropna stanovanjska hiša

Meljska cesta št. 29

s trgovino, obsežnimi skladišči in pisarniškimi prostori ter velikim dvoriščem. Hiša je prikladna posebno za špedicijsko podjetje ali pa veletrgovino. Stanovanja in prostori takoj na razpolago. Sodna cenitev Din 670.000.—

Ne zamudite ugodne prilike!

Kamnoseška Industrija
 ustanovljena 1860.

Alojzij Vodnik

Ljubljana, poleg gl. kolodvora

Cerkvena častna dela: altariji, prižnice, obhajilne mize itd. Marmornate plošče za pohištvo, elektroinženjerje, strojarje, trgovske pulte, mesnice, kopalnice, stopnišča in veže v vseh barvah. Nagrobni spomeniki, mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele. Marmornati kamni za salone in elegantna stanovanja. Kameniti lijkali za kuhinje.
 131a

LLOYDSABAUDO

136a

Generalni zastopniki za Jugoslavijo

Banax & Rusko, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 18.

Telefon broj 2841. Brzjaviti: Sabauda, Zagreb, ter

Ljubljana, Dunajska c. 38. Lloyd Sabauda.

NESTLE-JEVA
OTROŠKA MOKA

DELA DECO KREPKO IN MOČNO

FIAT Model 520

Najnovejši model 1928

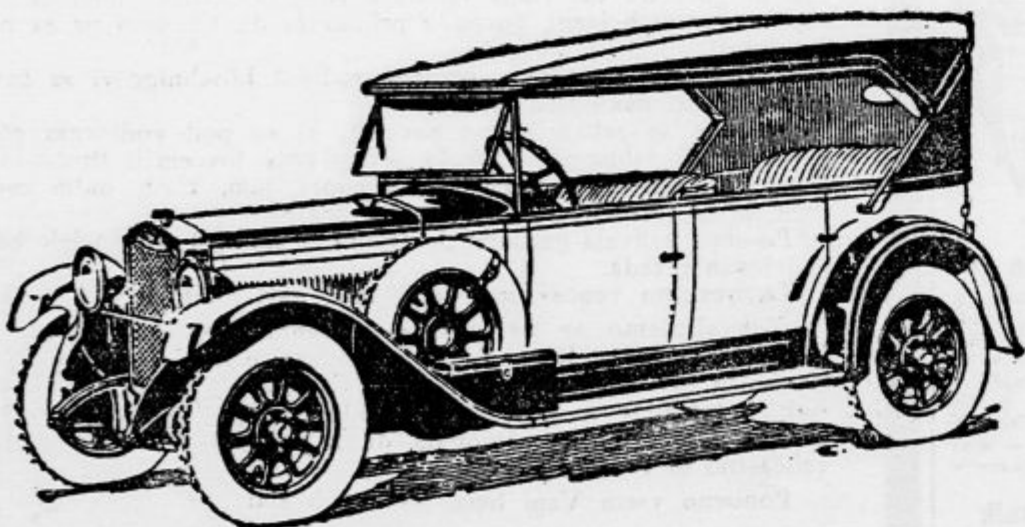
Najcenejši voz te kategorije, motor s 6 cilindri, 2¼ litra vsebine — 25/45 HP.
 Sedemkratno vloženo ročično vrtilo z amortizerjem — cedilnik za bencin, olje in zrak

JUGOSLAVENSKO FIAT-AUTOMOBILNO PROMETNO D. D. BEOGRAD

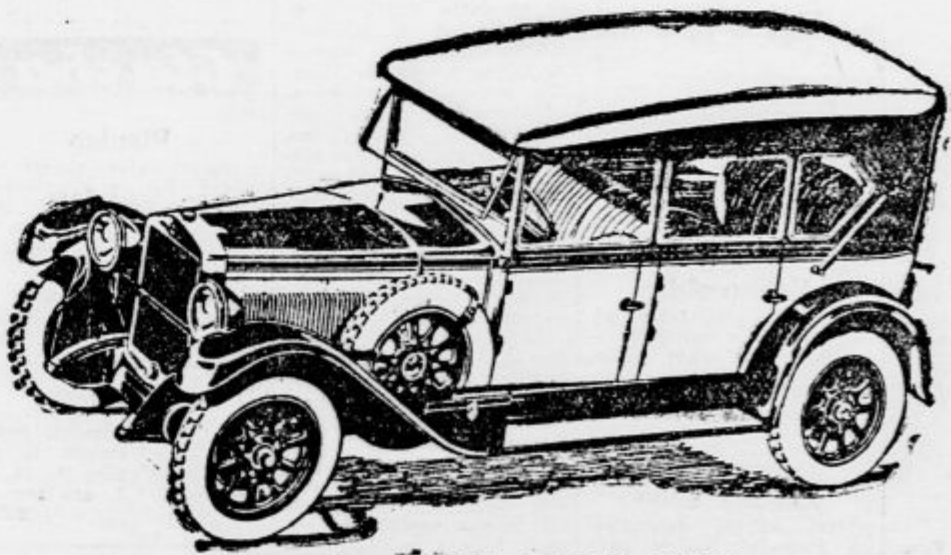
Avtorizirani zastopniki za Slovenijo:

TRIUMPH-AUTO, CENTRALA D. Z O. Z. LJUBLJANA, Dunajska cesta 36

TRIUMPH-AUTO, FILIALA D. Z O. Z. MARIBOR, Francišanska ulica 13

Torpedo Din 89.500.—

Berlina Din 105 000.—